

1	INNLEDNING	4
1.1	OPPBYGGING AV BYDELSDIREKTØRENS BUDSJETTFORSLAG	4
1.2	BYRÅDETS BUDSJETTFORSLAG	4
1.3	BYRÅDETS MÅL OG STRATEGIER FOR ØKONOMIPLANPERIODEN 2006-2009.....	4
1.4	BYRÅDETS FORSLAG TIL BETALINGSSATSER.....	6
1.4.1	<i>Oppholdsbetaling i barnehage</i>	6
1.4.2	<i>Oppholdsbetaling i skolefritidsordningen (SFO)</i>	6
1.4.3	<i>Egenbetaling for renhold, matlaging m.m.</i>	6
1.4.4	<i>Egenbetaling for trygghetsalarm</i>	6
1.4.5	<i>Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold</i>	7
2	BUDSJETTRAMMEN FOR BYDEL ØSTENSJØ	8
2.1	BEFOLKNINGSUTVIKLING	8
2.2	BYRÅDETS FORSLAG TIL BUDSJETTRAMME 2006.....	9
2.3	KRITERIETILDELTE BUDSJETT	11
2.4	AKTIVITETSENDRINGER I BYDELENS BUDSJETT FOR 2006.....	12
2.4.1	<i>Forslag til saldering av budsjett 2006</i>	13
2.4.2	<i>Budsjettrammer fordelt på funksjonsområder</i>	14
2.5	ÅRSVERK.....	14
3	POLITISKE ORGANER OG ADMINISTRASJON	15
3.1	POLITISK STYRING OG KONTROLL (KOSTRA 100).....	15
3.1.1	<i>Hovedmål</i>	15
3.1.2	<i>Ansvarsområde</i>	15
3.1.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	15
3.1.4	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	15
3.2	ADMINISTRASJON OG STAB (KOSTRA 120, 130)	16
3.2.1	<i>Hovedmål</i>	16
3.2.2	<i>Ansvarsområde</i>	16
3.2.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	16
3.2.4	<i>Effektiviseringstiltak</i>	20
3.2.5	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	20
4	AVDELING BARN OG UNGE	21
4.1	BARNEHAGER/PARKER (KOSTRA 201, 211, 221, 231)	22
4.1.1	<i>Hovedmål</i>	22
4.1.2	<i>Ansvarsområde</i>	22
4.1.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	22
4.1.4	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	26
4.2	PEDAGOGISK FAGSENTER (KOSTRA 211).....	26
4.2.1	<i>Hovedmål</i>	26
4.2.2	<i>Ansvarsområde</i>	26
4.2.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	27
4.2.4	<i>Effektiviseringstiltak</i>	27
4.2.5	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	28
4.3	SKOLEFRITIDSORDNING (KOSTRA 215, 222)	28
4.3.1	<i>Hovedmål</i>	28
4.3.2	<i>Ansvarsområde</i>	28
4.3.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	28
4.3.4	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	29
4.4	UNGDOM OG FRITID (KOSTRA 231, 242)	30
4.4.1	<i>Hovedmål</i>	30
4.4.2	<i>Ansvarsområde</i>	30
4.4.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	30
4.4.4	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	33
4.5	HELSESTASJON (KOSTRA 232)	33
4.5.1	<i>Hovedmål</i>	33
4.5.2	<i>Ansvarsområde</i>	33
4.5.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	33

4.5.4	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	35
4.6	ØREMERKETE STATLIGE MIDLER TIL PSYKIATRI BARN/UNGE 0 - 18 ÅR.....	36
4.6.1	<i>Hovedmål</i>	36
4.6.2	<i>Ansvarsområde</i>	36
4.6.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	36
4.6.4	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	37
4.7	BARNEVERN (KOSTRA 244, 251, 252).....	37
4.7.1	<i>Hovedmål</i>	37
4.7.2	<i>Ansvarsområde</i>	37
4.7.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	37
4.7.4	<i>Effektiviseringstiltak</i>	39
4.7.5	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	40
4.8	KULTUR (KOSTRA 385).....	40
4.8.1	<i>Hovedmål</i>	40
4.8.2	<i>Ansvarsområde</i>	40
4.8.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	41
4.8.4	<i>Merknader til driftsbudsjett</i>	42
5	AVDELING VOKSNE OG FAMILIER	43
5.1	PSYKISK HELSEARBEID (KOSTRA 234, 241, 253, 254, 265).....	44
5.1.1	<i>Hovedmål</i>	44
5.1.2	<i>Ansvarsområde</i>	44
5.1.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	44
5.1.4	<i>Effektiviseringstiltak</i>	46
5.1.5	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	46
5.2	SOSIALTJENESTEN (KOSTRA 242, 243, 273, 283, 265, 275).....	47
5.2.1	<i>Hovedmål</i>	47
5.2.2	<i>Ansvarsområde</i>	47
5.2.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	47
5.2.4	<i>Effektiviseringstiltak</i>	51
5.2.5	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	51
5.3	ØKONOMISK SOSIALHJELP OG BOSTØTTE (KOSTRA 470).....	53
5.3.1	<i>Hovedmål</i>	53
5.3.2	<i>Ansvarsområde</i>	53
5.3.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	53
5.3.4	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	53
5.4	TILTAK FOR FUNKSJONSHEMMEDE (KOSTRA 234, 253, 254, 261, 265).....	54
5.4.1	<i>Hovedmål</i>	54
5.4.2	<i>Ansvarsområde</i>	54
5.4.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	54
5.4.4	<i>Effektiviseringstiltak</i>	55
5.4.5	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	55
5.5	MANGLERUD BAD (KOSTRA 380).....	56
5.5.1	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	56
5.5.2	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	56
6	AVDELING REHABILITERING OG OMSORG	57
6.1	BESTILLERKONTOR (KOSTRA 234, 253, 254, 733).....	59
6.1.1	<i>Hovedmål</i>	59
6.1.2	<i>Ansvarsområde</i>	59
6.1.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	60
6.1.4	<i>Effektiviseringstiltak</i>	62
6.1.5	<i>Merknader til driftsbudsjett</i>	62
6.2	ELDRESENTRER (KOSTRA 234).....	63
6.2.1	<i>Hovedmål</i>	63
6.2.2	<i>Ansvarsområde</i>	63
6.2.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	63
6.2.4	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	64
6.3	FRIVILLIGHETSSENTRAL (KOSTRA 234).....	65
6.3.1	<i>Hovedmål</i>	65

6.3.2	<i>Ansvarsområde</i>	65
6.3.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	65
6.3.4	<i>Effektiviseringstiltak</i>	66
6.3.5	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	66
6.4	SYKEHJEM (KOSTRA 253).....	66
6.4.1	<i>Hovedmål</i>	66
6.4.2	<i>Ansvarsområde</i>	67
6.4.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	67
6.4.4	<i>Effektiviserings tiltak</i>	72
6.4.5	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	73
6.5	HJEMMETJENESTEN (KOSTRA 254).....	74
6.5.1	<i>Hovedmål</i>	74
6.5.2	<i>Ansvarsområde</i>	74
6.5.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	74
6.5.4	<i>Effektiviseringstiltak</i>	76
6.5.5	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	77
6.6	ERGO- FYSIOTERAPITJENESTEN (KOSTRA 241).....	77
6.6.1	<i>Hovedmål</i>	77
6.6.2	<i>Ansvarsområde</i>	77
6.6.3	<i>Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan</i>	78
6.6.4	<i>Effektiviseringstiltak</i>	78
6.6.5	<i>Merknader til driftsbudsjettet</i>	79
7	BYDELENS TAKSTER	80
7.1.1	<i>Oppholdsavgift for korttidsplasser i barnehager</i>	80
7.1.2	<i>Oppholdsavgift for plass i barnepark og barnetilsyn</i>	80
7.1.3	<i>Egenandel for fotterapi</i>	80
8	BYDELSDIREKTØRENS FORSLAG TIL VEDTAK	81
9	VEDLEGG	83

1 Innledning

I henhold til Oslo kommunes økonomireglement skal bydelsutvalget innen 31.12.2005 vedta et driftsbudsjett for 2006 spesifisert på artsgrupper, og hvor brutto utgifter og inntekter fremgår av oppstillingen (jfr. vedlegg 2).

Bydelsdirektørens forslag til budsjett for 2006 er basert på byrådets forslag til budsjett for 2006 og tilleggsinnstillingen fremmet av byrådet 15.11.2005.

1.1 Oppbygging av bydelsdirektørens budsjettforslag

I kapittel 1 presenteres byrådets budsjettforslag og overordnede mål og strategier for økonomiplanperioden 2006-2009. I kapittel 2 gjennomgås budsjetttrammen for Bydel Østensjø, med en oppsummering av endringene i budsjettforutsetningene.

Bydelsdirektøren har valgt å kommentere budsjettforslaget i henhold til bydelens organisasjonsstruktur. Det vil si at kapittel 3 omfatter politiske organer og administrasjon og kapittel 4 – 6 omfatter fagavdelingene barn og unge, voksne og familier, og rehabilitering og omsorg. For tjenesteområdene sosialhjelp, barnehager, skolefritidsordning, barnevern, sykehjem og hjemmetjenester er det satt opp tabeller med obligatoriske måltall og nøkkeltall. Måltallene er for bydel Østensjø, mens nøkkeltallene i hovedsak er resultat for hele Oslo. Bydelen må i 2006 regne med å bli målt på tilsvarende tall for egen bydel.

Kapittel 7 inneholder forslag til lokale takster som skal vedtas av bydelsutvalget og i kapittel 8 følger bydelsdirektørens forslag til vedtak.

Utdrag av Byrådets forslag til økonomireglement følger som vedlegg 1 og budsjettfordeling pr. funksjonsområde følger som vedlegg 2.

1.2 Byrådets budsjettforslag

Byrådets budsjettforslag for 2006 sak 01/2006 og økonomiplan for perioden 2006-2009 ble lagt frem 28.09.2005. Tilleggsinnstillingen ble avgitt 15.11.2005.

1.3 Byrådets mål og strategier for økonomiplanperioden 2006-2009

Byrådet har følgende mål for perioden 2006-2009:

- Barn i alderen 1-5 år skal få et tilbud om barnehageplass når foresatte ønsker det
- Det skal være enkelt å komme i kontakt med helse- og velferdstjenestene i Oslo.
- Forebyggende arbeid skal være en prioritert oppgave i helse- og velferdstjenestene, slik dette er nedfelt i gjeldende lovverk.

- De tjenestene som tilbys, skal ha nødvendig og tilstrekkelig kvalitet. De skal være differensierte, for å fange opp bredden i behovene, og fleksible, for å sikre muligheten for individuell tilpasning.
- Tilbudene skal være organisert slik at de raskt kan tilpasses endringer knyttet til demografisk utvikling, endringer i behov og nye statlige krav. Ressursene skal brukes på best mulig måte og rettes mot tjenesteproduksjon

For å nå målene i perioden 2006-2009 vil byrådet:

- Tilrettelegge for nye private og kommunale barnehageplasser gjennom bruk av midlertidige og permanente lokaler, omdisponering av eksisterende ledige arealer til barnehageformål og utvidelse av eksisterende barnehager der dette er mulig
- Avsette øremerkede og ordinære driftsmidler for å dekke både private og kommunale barnehagers reelle kostnader ved etablering av nye barnehageplasser
- Etablere språkstimuleringsstilbud for 4- og 5 åringer som ikke har barnehageplass
- Tilby ”ABC og 1,2,3”- veilederen til kommunale og private barnehager
- Innrette tjenestetilbudet slik at eldre og funksjonshemmede i størst mulig grad kan bevare sin selvstendighet og selvhjulpenhet
- Iverksette tiltak i henhold til overordnede mål for folkehelsearbeidet i Oslo
- Utvikle samarbeidet mellom bydelene, byomfattende helse- og velferdsetater og spesialisthelsetjenesten
- Styrke brukermedvirkning og videreutvikle serviceerklæringer
- Videreføre og utvikle nye kompetansehevende tiltak, og bidra til jevnlig videre- og etterutdanning av personell i helse- og velferdstjenestene
- Bedre kvaliteten og øke effektiviteten gjennom omstilling i helse- og velferdstjenestene
- Styrke byens samlede samfunnsmedisinske ressurser og tilsynsfunksjon innen miljørettet helsevern og smittevern
- Styrke satsning på rehabiliteringstiltak
- Samordne og målrette arbeidet med utvikling av metoder og tiltak innen barnevernet
- Styrke kompetansen for ansatte i barnevernet på områder som arbeid med familier med minoritetsbakgrunn og familier hvor det utøves vold
- Målrette og videreutvikle de sosiale boligvirkemidlene
- Bruke planleggings- og rapporteringsverktøy i oppfølgingen av tiltak knyttet til Handlingsplan for psykisk helsearbeid
- Etablere og følge opp rutiner for bruk av individuelle planer for personer med langvarige og sammensatte behov for tjenester
- Utvikle velferds- og sosialtjenestene i samarbeid med Ny arbeids- og velferdsforvaltning med vekt på en helhetlig og lokal tjeneste.

1.4 Byrådets forslag til betalingssetser

1.4.1 Oppholdsbetaling i barnehage

	Inntekt til og med kr 150 000	Inntekt mellom kr 150 001-250 000	Inntekt fra og med kr 250 001
1. barn	750	2 000	2 250
2. barn (30 %)	750	1 400	1 575
3. barn og øvrige (50 %)	750	1 000	1 125

1.4.2 Oppholdsbetaling i skolefritidsordningen (SFO)

I tilknytning til endringene i opplæringslovens § 13-7 Skolefritidsordningen gjeldende fra 01.08.2003 kan kommunen kreve utgiftene til SFO dekket gjennom foreldrenes egenbetaling.

Byrådet foreslår at man også i 2006 har felles satser for oppholdsbetaling i SFO. Satsene for oppholdsbetaling for skolefritidsordningen fastsettes til kr 1980 for heldagsplass og kr 1342 for halvdagsplass.

1.4.3 Egenbetaling for renhold, matlaging m.m.

Med hjemmel i Forskrift til lov om sosiale tjenester m.v. fastsettes fra og med 01.01.2006 følgende betalingssetser og utgiftstak for renhold, matlaging m.m.

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag – i henhold til forskrift til lov om sosiale tjenester m.v.	Timesats i kroner	Utgiftstak i kroner (timer)
Inntil 121 392 (under 2 G)	20	1 800 (90 timer)
Fra 121 393 (2-3 G)	52	4 680 (90 timer)
Fra 182 088 (3-4 G)	103	9 270 (90 timer)
Fra 242 784 (over 4 G)	188	16 920 (90 timer)

Inntektsgruppene justeres i samsvar med endringer i Folketrygdens grunnbeløp pr. mai 2006.

1.4.4 Egenbetaling for trygghetsalarm

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag – i h.h.t. forskrift til lov om sosiale tjenester m.v.	Månedssats kroner
Fra 182 088 (over 3 G)	165

Inntektsgruppene justeres i samsvar med endringer i Folketrygdens grunnbeløp pr. mai 2006.

1.4.5 Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold

Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold pr mnd. i 2006 fastsettes til:

Enslige som bor alene	4 550
En samboende	3 580
Ektepar/samboere	7 150
Enslige forsørgere	5 200
Barnetillegg 0-10 år	1 040
Barnetillegg 11-17 år	1 370
Ung hjemmeboende 18-24 år	1 370

- Begrepet ”enslig som bor sammen med noen” er erstattet med begrepet ”en samboende” og gjelder for alle over 24 år som bor sammen med andre voksne. De vurderes å ha samme økonomiske hjelpebehov som sosialhjelpsmottakere i ekteskap, og har fått veiledende norm i henhold til dette.
- For barn i alderen 11-17 år økes barnesatsen med 1/3 fordi tenåringer ofte har mer kostbare interesser og aktiviteter som skal følges opp.
- Unge hjemmeboende voksne (18-24 år) får i utgangspunktet en redusert livsoppholdssats som insitament for å komme seg videre i utdanning eller arbeid.

2 Budsjettrammen for Bydel Østensjø

2.1 Befolkningsutvikling

Befolkningsframskrivning for Oslo etter standard aldersgrupper 1.1.2005-1.1.2020 (Revidert oktober 2004)

Basisalternativet

13. Østensjø

	0-5	6-12	13-15	16-19	20-39	40-66	67-79	80+	I alt
2004 ¹⁾	3 315	3 496	1 405	1 574	11 964	12 784	5 423	2 523	42 484
2005 ¹⁾	3 394	3 475	1 474	1 622	11 920	12 967	5 220	2 640	42 712
2006	3 101	3 469	1 501	1 716	11 989	13 081	5 037	2 666	42 561
2007	3 072	3 533	1 451	1 792	12 141	13 114	4 849	2 762	42 714
2008	3 054	3 520	1 472	1 855	12 149	13 295	4 681	2 777	42 802
2009	3 008	3 480	1 454	1 913	12 273	13 272	4 528	2 818	42 745
2010	3 002	3 473	1 486	1 898	12 286	13 388	4 389	2 824	42 747
2011	2 997	3 412	1 482	1 897	12 303	13 417	4 258	2 865	42 630
2012	2 991	3 386	1 467	1 898	12 312	13 428	4 202	2 861	42 544
2013	2 985	3 342	1 446	1 899	12 582	13 174	4 213	2 851	42 492
2014	2 901	3 204	1 442	1 917	12 631	13 142	4 254	2 787	42 277
2015	2 899	3 158	1 442	1 894	12 708	13 136	4 260	2 725	42 222

1) Registrerte tall 1.1.2004 og 1.1.2005

Befolkningsframskrivningene er utarbeidet av Utviklings- og kompetanseetaten i Oslo kommune.

Tabellen viser at det er en klar forventet reduksjon av antall barn i aldersgruppen 0-5 år frem mot 2015. Nesten hele reduksjonen skal skje i perioden til 2010. Det er imidlertid verdt å merke seg at til tross for en forventet reduksjon i antall barn i denne aldersgruppen de siste årene, så har realitetene i stedet vært en økning. Det knytter seg derfor stor usikkerhet til prognosene innenfor aldersgruppen.

For aldersgruppen 16-19 år viser prognosene en tydelig vekst i løpet av de første fem årene, frem til 2010.

Bydelen har den høyeste andelen eldre mellom 67 og 79 år av Oslos bydeler, til tross for at denne gruppen har vært synkende siden 1998. Antallet eldre i denne aldersgruppen vil fortsatt synke frem til 2012.

Andelen eldre over 80 år er økende. Her er det en vekst helt frem til 2011.

2.2 Byrådets forslag til budsjetttramme 2006

Byrådet har i sitt forslag til budsjett 2006 foreslått å tildele Bydel Østensjø kr 794 835 000 inklusiv sosialhjelp. Budsjetttrammen inkluderer byrådets forslag Dok 1, samt tilleggsinnstilling byrådssak 299/05, fremlagt 15.11.2005, og fremkommer ut fra følgende fordeling:

Budsjettår	2006
–Kriteriefordelt kr	658 685 000
Eiendomsreformen – dekning av kapitaldel sykehjem	18 704 000
Aktive tiltak FO1	1 162 000
Tiltaksmidler fra kap 450	1 307 000
Statstilskudd psykiatri FO 1 – voksne	10 890 000
Statstilskudd psykiatri FO 2 - barn/unge	3 066 000
Komp. for lav egenbetaling alders- og sykehjem	2 954 000
Komp. sterkt funksjonshemmede	18 324 000
Lønns og prisjustering	22 933 000
Lokale parker og nærmiljøanlegg	131 000
Sum ramme byrådets forslag DOK 1	738 156 000
Endringer i byrådets tilleggsinnstilling – ordinær drift:	
Korrigeringer av mindre feil og mangler i dok1	- 244 000
Kompensasjon for manglende prisjustering barnehager/SFO	923 000
Kompensasjon ordning for særlig kost. krevende tiltak	800 000
Kompensasjon for merutgift tidligpensjonsordninger	3 620 000
Sum endring i tilleggsinnstillingen – ordinær drift	5 099 000
Sum ramme ordinær drift	743 735 000
Opprinnelig forslag økonomisk sosialhjelp	50 876 000
Tilleggsinnstilling – økning ramme	1 344 000
Tilleggsinnstilling – prisjustering	295 000
Tilleggsinnstilling – reduksjon pga ny stønadsordning	- 1 415
Sum ramme økonomisk sosialhjelp	51 100 000
Sum ramme Dok 1 inkl. tilleggsinnstilling	794 835 000

I byrådets forslag til budsjett 2006 fremkommer Bydel Østensjø med en økning i rammen med 23,656 mill. kroner sammenlignet med korrigert budsjett 2005.

Effekt av endring i kriteriesystemet FO1	1 278
Effekt av endring i kriteriesystemet FO2	8 480
Effekt av oppdaterte kriterier – befolkning og levekår	6 994
Generelt endring i bydelsrammen	4 105
Annet (tilpasningstilskudd i 2005 ført tilbake)	2 799
Ramme endring ordinær drift	23 656
Økt inntekt barnehager – tilleggsinnstilling	1 700
Samlet rammeøkning byrådetts forslag ordinær drift	23 356

I byrådetts forslag til budsjett fremkommer bydelene med en vekst i rammen på 0,6 % i Dok 1 2006 hvor bydelen er tildelt 4,105 mill. kroner som en generell vekst. I sammenligningen er det imidlertid ikke tatt hensyn til at bydelen i 2005 har mottatt 3,9 mill. kroner i forbindelse med opptrappingsplan psykisk helsevern og 4,77 mill. kroner til særlig kostnadskrevende brukere. For Bydel Østensjø medfører dette i realiteten en generell reduksjon i rammen på 4,565 mill. kroner når det tas hensyn til disse forholdene, i stedet for en vekst på 4,105 mill. kroner.

Tilleggsinnstilling

Som det fremkommer av byrådetts tilleggsinnstilling er det tre forhold som har konsekvenser for bydelene:

1. bortfall av statlig finansiering av særskilt kostnadskrevende brukere, 30 mill. kroner
2. merkompensasjon for lavere barnehagepriser, 35 mill. kroner
3. rammeøkning for økonomisk sosialhjelp, 28 mill. kroner

Særlig kostnadskrevende

Statens kompensasjon for særskilte kostnadskrevende brukere har blitt lavere enn det byrådet hadde forutsatt i forslag til budsjett 2006 dok1/2006. Bydelsrammen blir ikke redusert som en følge av dette men opprettholdes som i dok1/2006. Forslaget gir altså ingen endring i byrådetts opprinnelige forslag til ramme for bydelen.

Merkompensasjon for lavere barnehagepriser

Staten innfører ny makspris for oppholdsbetaling i barnehagene på kr 2 250 fra 01.01.2006. Staten øker statstilskuddssatsene mer enn inntektstapet blir for lavere betalingssats, og byrådet foreslår at bydelene får beholde merinntekten. Dette vil gi Bydel Østensjø en merinntekt på 1,7 mill. kroner.

Økonomisk sosialhjelp

22,8 mill. kroner er fordelt til bydelene ut fra årsprognosen fra bydelene inneværende år. I tillegg fordeles 5 mill. kroner for å kompensere for økte sosialhjelpsutgifter pga økt matmoms. Potten på 22,8 mill. kroner er fordelt ut fra kriteriesystemet og utgjør for Bydel Østensjø 1,344 mill. kroner. Kr 295 000, som er bydelens andel av 5 mill. kroner, går til å dekke økte utgifter og er således ingen reell vekst i rammen.

Samlet viser dette en økning i rammen på ca 22 mill. kroner sammenlignet med korrigert budsjett 2005.

2.3 Kriterietildelt budsjett

Forslag til endringer i kriteriesystemet på FO1 Helse, sosial og nærmiljø og FO2 Oppvekst. Som et ledd i en helhetlig evaluering av kriteriesystemet har byrådet avgitt sak med forslag til endringer i kriteriesettene for FO1 Helse, sosial og nærmiljø, FO2 Oppvekst og FO4 Økonomisk sosialhjelp, jf. Byrådssak 73/05. Forslagene i saken bygger på rapport fra en administrativ arbeidsgruppe, avgitt i februar 2005, og etterfølgende høringsrunde i bydelene og andre berørte virksomheter. Evalueringen har vært gjennomført i to faser. Fase 1 - gjennomgang av FO3 Pleie og omsorg - resulterte i endringer i kriteriefordelingen i budsjettet for 2005.

Endringene i forhold til dagens kriteriesett kan oppsummeres som følger:

FO1 Helse, sosial og nærmiljø:

Kriteriet uføretrygdede/hjelpetønadsmottakere endres slik at man også tar med personer på medisinsk rehabilitering og yrkesrettet attføring.

Innenfor de demografiske kriteriene endres aldersfordelingen noe, ved at det legges lavere vekt på personer i alderen 0-19 år og 20-66 år og høyere vekt på aldersgruppen over 67 år.

Kriteriet "ikke-vestlige statsborgere" endres slik at det omfatter alle ikke-vestlige innvandrere uavhengig av statsborgerskap.

Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere med flyktningbakgrunn innarbeides i kriteriesettet for FO1.

FO2 Oppvekst

Det gjøres i hovedsak endringer i kriteriene for barnevern. De eksisterende barnevernskriteriene byttes ut med følgende:

- Antall barn 0-17 år
- Antall barn 0-22 år med ikke-vestlig bakgrunn
- Antall barn med enslig forsørger 0-17 år * lavutdanningsindeksen
- Antall kommunale utleieboliger tillagt innleide private boliger som bydelene disponerer, med mer enn ett rom

På bakgrunn av analyse av sammensetningen av utgiftene på FO2 til ulike formål, økes vekten på kriteriene for barnevern fra 45 % til 48 % av det samlede FO2 (før innvekting av skolefritidsordningen - SFO).

I likhet med det som foreslås for FO1 endres definisjonen av innvandrerkriteriet slik at det omfatter alle ikke-vestlige innvandrere uavhengig av statsborgerskap.

Midlene til SFO innarbeides i kriteriesettet for FO2. 70 % av midlene til SFO fordeles på grunnlag av demografi, dvs etter antall barn 6-9 år.

Byrådet tar sikte på å gjennomgå de øvrige tjenestene på dette funksjonsområdet etter at konsekvensene av barnehagereformen er klare.

FO4 Økonomisk sosialhjelp

I likhet med de øvrige funksjonsområdene foreslås det at kriteriet "ikke-vestlig statsborgerskap" endres slik at det omfatter alle ikke-vestlige innvandrere uavhengig av statsborgerskap. I påvente av avklaringer vedrørende den fremtidige organiseringen av Ny arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) ble det ikke foreslått andre endringer for FO4 i byrådssaken. Byrådet vil vurdere behovet for en ny evaluering av dette funksjonsområdet.

For Bydel Østensjø utgjør disse endringen i kriteriefordelingen en økning i bydelens rammetilskudd med 9,758 mill. kroner i forslag til budsjett for 2006.

2.4 Aktivitetsendringer i bydelens budsjett for 2006

Aktivitetsendringer i bydelsdirektørens forslag til budsjett 2006 er først og fremst en budsjettmessig tilpasning til at vedtatte aktivitetsendringer i budsjett 2005 ikke har latt seg realisere fullt ut. Dette gjelder i hovedtrekk innenfor kjøp av sykehjemsplasser og kjøp av institusjonsbaserte plasser innen barnevernet, slik det har fremkommet av månedlig økonomirapportering til bydelsutvalget i 2005.

Aktivitetsendringer i 2006 er videre knyttet til etablering av innsatsteam som permanent ordning og til styrking av hjemmebaserte tjenester.

Barnevern

Tiltak utenfor hjemmet er i budsjettet styrket med 5 mill. kroner. Plantallet for institusjonsbaserte tiltak ble for 2005 satt til 14. Antall plasser i bruk ved årsslutt 2004 var 19. I april var antallet redusert til 16, og plantallet syntes å være innenfor rekkevidde. Men fra mai økte antall plasseringer i institusjon, og var i august og september oppe i 21 plasser. I oktober var tallet igjen redusert til 18. Plantallet for 2006 er satt til 18 plasser. Satsingen på lokalbaserte tiltak opprettholdes. Samlet styrkes tiltak barnevern med **6,8 mill. kroner**.

Sykehjemsplasser

Plantall for bruk av sykehjemsplasser for bydelens eldre ble i budsjett 2005 satt til 483. Faktisk antall brukte plasser var 515 ved årsslutt 2004. Plantallet for 2005 viste seg å være urealistisk og har i 2005 ført til merforbruk i forhold til avsatte budsjettmidler. Tiltakene som ble satt i verk har imidlertid vist seg å fungere etter hensikten, men plantallet for 2006 må settes høyere, ikke minst fordi andel eldre over 80 år har økt og fortsatt vil øke. Plantall for 2006 settes til totalt 494 plasser for bydelens eldre. Av dette er 74 plasser planlagt kjøpt utenfor egen bydel. Pr. oktober 2005 bruker bydelen 503 sykehjemsplasser, altså 9 flere plasser enn plantallet for 2006. Dette forutsetter altså en fortsatt nedgang i antall plasser som brukes til bydelens eldre. Budsjettet for kjøp av plasser styrkes med **5,2 mill. kroner**.

Hjemmebaserte tjenester

Bydelen satser på å gjøre det mulig for eldre å bo hjemme så lenge de kan. Planen om å redusere antall sykehjemsplasser brukt til bydelens eldre får konsekvenser også for hjemmetjenesten. Derfor styrkes hjemmetjenesten i budsjett 2006 med 4,5 årsverk, som utgjør **1,7 mill. kroner**.

Innsatsteamet, som er tilknyttet bestillerkontoret og som yter tjenester til hjemmeboende, foreslås videreført som en permanent ordning i 2006 og utgjør **1,7 mill. kroner**.

Øvrige tjenester bestillerkontoret

Etter en gjennomgang og vurdering av aktivitetsnivå og prisvekst er det foretatt en oppjustering av budsjettet innenfor botilbud og dagtilbud til utviklingshemmede, BPA (brukerstyrt personlig assistent), avlastning og støttekontakter. Samlet utgjør dette en budsjettøkning på **6,7 mill. kroner**. I dette ligger kjøp av en ekstra plass i bolig for utviklingshemmet som utgjør 1,5 mill. kroner.

2.4.1 Forslag til saldering av budsjett 2006

Den foreslåtte økningen av bydelenes ramme i byrådets tilleggsinnstilling til budsjett 2006 var mindre enn forventet. Det anses imidlertid sannsynlig at bydelsrammen vil bli ytterligere styrket som følge av bystyrets budsjettbehandling 14.12.2005.

Dersom det tas høyde for et prognostisert merforbruk på 6 mill. kroner, hvilket tilsvarer prognosen pr. november 2005, har bydelen et samlet salderingsbehov på 4,6 mill. kroner. En samlet økning i bydelsrammen på 50 mill. kroner vil dekke dette salderingsbehovet, forutsatt kriteriefordeling av beløpet.

Bydelsdirektøren har ut fra ovennevnte forventning om økte budsjettammer som følge av bystyrebehandlingen 14.12.2005 valgt å kun budsjettere med 1,4 mill. kroner av det prognostiserte merforbruket. Dette er gjort i stedet for å foreslå reduserte aktiviteter tilsvarende 4,6 mill. kroner. Bydelsdirektøren er av den oppfatning at et forslag om å redusere aktiviteten for å dekke inn salderingsbehovet, bare vil skape unødig usikkerhet og bekymring blant ansatte og brukere, når sannsynligheten for endringen i rammen vurderes som stor.

Dersom det ikke vil bli gitt økte rammer i forbindelse med bystyrets behandling av budsjettet 14.12.2005, vil bydelsdirektøren fremlegge forslag til saldering når regnskap for 2005 er avsluttet og endelig salderingsbehov er klart.

Vurdering av usikkerhetsområder 2006

Dersom bystyrets bevilgning utgjør mer enn 4,6 mill kroner for Bydel Østensjø, anbefales det at det sikres en ytterligere budsjettering inn mot følgende risikoområder:

- Det knytter seg fortsatt usikkerhet til plantallet for kjøp av sykehjemsplasser. Som nevnt over forutsetter plantallet en reduksjon på 9 plasser fra dagens nivå. Det anbefales en styrking av området med ytterligere 3 sykehjemsplasser, tilsvarende 1,5 mill. kroner.
- Barnverntjenesten har hatt store svingninger i antall institusjonsbaserte plasseringer i 2005. Akuttplasseringer i barnvernet utgjør en økonomisk utfordring, da disse plassene er meget dyre. Det anbefales en avsetning på ytterligere 1 institusjonsplass tilsvarende 1,2 mill. kroner.
- Innsatsteamet har vist seg å være et effektivt redskap for å muliggjøre at eldre kan bo hjemme. Det er ønskelig å kunne styrke teamet med ytterligere 0,4 årsverk, tilsvarende kr 200 000, slik at teamet totalt vil utgjøre 4 årsverk.

2.4.2 Budsjettrammer fordelt på funksjonsområder

Samlet fremlegges budsjett for Bydel Østensjø med følgende fordeling av netto budsjettrammer innenfor gjeldende funksjonsområder:

		2005	2006
FO1	Helse, sosial og nærmiljø	105 247 000	113 156 000
FO2	Barn og unge	136 147 000	143 241 000
FO3	Pleie og omsorg	449 446 000	487 338 000
FO4	Økonomisk sosialhjelp	28 787 000	51 100 000
	Sum netto drift	719 627 000	794 835 000

2.5 Årsverk

Samlet antall årsverk etter foreslåtte endringer er 1393,84. De største endringene fra budsjett 2005 skyldes opprettinger av stillinger i forbindelse med utbygging av nye barnehageplasser og økning av årsverk i spesialklassene i SFO.

Antall årsverk	2005	2006	endring
Sum ansatte:	1324,33	1393,84	69,31

3 Politiske organer og administrasjon

3.1 Politisk styring og kontroll (kostra 100)

3.1.1 Hovedmål

Bydelsutvalget er bydelens overordnede politiske ledelse.

”Bydelsutvalgene har et selvstendig ansvar for å fordele de ressurser bydelene får tildelt og utforme et hensiktsmessig tjenestetilbud. Dette skjer ut fra lokale behov og i overensstemmelse med overordnede føringer fra bystyret. Bydelsutvalget har ansvar for å føre tilsyn med bydelens virksomhet” (Byrådets budsjettforslag 2006)

3.1.2 Ansvarsområde

Bydelsutvalgene er hjemlet i kommuneloven § 12 om kommunedelsledelse. Bydelsutvalgets oppgaver og myndighetsområde er nedfelt i Reglement for bydelene vedtatt av bystyret 03.11.2004, sak 462/04.

3.1.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Bydel Østensjø er en av fire bydeler i Oslo som har direktevalg til bydelsutvalget. Østensjø bydelsutvalg har for perioden 2003-2007 oppnevnt 3 komiteer, hver med 7 medlemmer, oppvekstkomite, omsorgskomite og bydelsutvikling, miljø- og kulturkomite. Komiteene behandler og avgir innstilling i saker til bydelsutvalget. I tillegg har bydelen tilsynsutvalg for institusjoner og for hjemmetjenesten, lokal klagenemnd, lokalt eldreråd, råd for funksjonshemmede og ungdomsråd.

3.1.4 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
100	Politisk styring og kontrollorganer	1 372 000	1 465 000

- Det budsjetteres med kr 626 000 til godtgjøring av møtevirksomhet for folkevalgte.
- Det budsjetteres for stillingen som BU-sekretær.
- Det er avsatt kr 140 000 i samlede driftsutgifter. Dette er kostnader knyttet til porto, forbruksmateriell, bevertning og informasjon.
- Det er foreslått en avsetning på kr 10 000 til andre uspesifiserte tilskudd, midler Bydelsutvalget kan bevilge eksterne aktører etter søknad.
- Det er budsjettert med kr 25 000 til heldagsseminar.
- Det er avsatt kr 152 000 til revisjonshonorar.

3.2 Administrasjon og stab (kostra 120, 130)

3.2.1 Hovedmål

Bydelsadministrasjonen skal ha et velutviklet administrativt apparat som legger forholdene til rette på en slik måte at bydelens tjenestesteder kan utvikle sine tilbud og utføre sine tjenester effektivt og med høy kvalitet.

Bydelsadministrasjonen skal påse at tjenesteytingen skjer innenfor økonomiske rammer, lover forskrifter og reglement, og at bystyrets og bydelsutvalgets styringssignaler blir tatt til følge. Den skal sikre at bydelens ressurser blir brukt på en best mulig måte og at bydelen utvikler seg til en effektiv, service- og kvalitetsbevisst organisasjon, til beste for brukerne av tjenestene og bydelens befolkning.

Bydelsadministrasjonen skal utrede og fremlegge saker av høy kvalitet for bydelsutvalget, iverksette bydelsutvalgets vedtak, samt drifte bydelen innenfor de fullmakter som er gitt av bydelsutvalget og bystyret.

3.2.2 Ansvarsområde

Bydelsadministrasjonen har følgende oppgaver:

- Overordnet administrative ledelse
- Utredning, rapportering, kvalitetsutvikling, strategiske planer
- Tilsyn med egne og kjøpte tjenester
- Støttefunksjoner for produksjonsapparatet
- Sekretariat for politisk ledelse
- Informasjonsarbeid
- Tekniske tjenester og renhold

Helse

Bydelsoverlegen er medisinsk faglig rådgiver for bydelens beboere, administrasjonen og øvrige ansatte, samt bydelens smittevernlege. En av hovedfunksjonene er å være rådgiver innen bydelens psykiske helsearbeid, internt i bydelen og i kontakt med spesialisthelsetjenesten.

Bydelsoverlegen er organisert i stab til bydelsdirektøren og har ansvar for miljørettet helsevern og oppfølging av fastlegeavtaler. Konsulent for miljørettet helsevern er organisert i stab til bydelsoverlegen.

3.2.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Personal

I løpet av 2005 har 8 personer blitt overtallige med bakgrunn i budsjett og omorganiseringer. 6 av disse er over i faste nye stillinger og 2 i tidsbegrensede vikariater. Pr. 15.11.2005 har 19 ansatte status som overtallige, hvorav 6 er under attføring, 3 i ulønnet permisjon, 9 i midlertidige stillinger i bydelen og 1 er uten tilbud, men i arbeid i bydelen. Det er en utfordring at enkelte av de overtallige ikke har hatt riktig kompetanse for ledige stillinger i kommunen. Bydelen vil sikre at overtallige får nødvendig kompetanseutvikling for å utvide deres muligheter til faste nye stillinger.

Det har vært utarbeidet kompetanseutviklingsplan i bydelen med bakgrunn i innmeldte behov fra fagavdelinger og stabsavdelinger. Tiltakene er utarbeidet med bakgrunn i budsjettmål og strategisk plan. I 2005 omfattet kompetanseutviklingsplanen bl.a lederutviklingsprogram som avsluttes november 2005.

01.01.2004 overtok bydelen ansvar for lærlingeordningen. Pr. 01.01.2005 hadde bydelen 14 lærlinger. Ved inntak av nye lærlinger er det lagt vekt på å kunne ta inn et jevnt antall lærlinger hvert år, slik at bydelen til enhver tid har minimum 10 lærlinger. Bydelen har lærlinger innen kontorlag, omsorgsfag, samt barne- og ungdomsarbeiderlag. Flere av lærlingene som har tatt fagprøve har etterpå begynt i arbeid i bydelen.

I BU – sak 144/ 05 ble det fattet følgende vedtak: ”Bydelsutvalget ber derfor administrasjonen om å sette i gang arbeidet for å aktivt motarbeide rasisme og ekskluderende holdninger overfor brukere og ansatte på bydelens tjenestesteder. Målet bør være at samtlige tjenestesteder kan erklære seg rasismefri i løpet av en fireårsperiode. BU ber administrasjonen sette ned en arbeidsgruppe som vurderer hvilke tjenestesteder som skal prioriteres i 2006, eventuelle samarbeidspartnere, samt fremme kostnadsoverslag i forbindelse med budsjettbehandlingen i år.”

Helse-, miljø- og sikkerhets-systemet skal revideres hvert annet år og arbeidet med revisjon av systemet er igangsatt og vil bli videreført. Det igangsettes tiltak i 2006 rettet mot arbeid lokalt på tjenestestedene.

I 2005 ble det innført egenandelsbelastning for tidligpensjonstilfeller. Status pr 15.11.2005 var at 6 av 46 mulige ansatte i aldersgruppen 62-64 år, har gått av med avtalefestet pensjon (AFP). 38 ansatte har fått innvilget permanent eller midlertidig uførepensjon. Bydelen hadde pr. 31.08.2005 et sykefravær på 10,1 %. Sammenlignet med tilsvarende periode 2004 er sykefraværet steget med 0,3 prosentpoeng. Bydelen har i løpet av 2005 satt i gang tiltak hvor tjenestesteder med mer enn 12 % sykefravær får særskilt oppfølging. Det er i tillegg innført rutiner med månedlig rapportering av sykefravær fra tjenesteledere til avdelingsjefer.

Det er gjennomført medarbeiderundersøkelse blant ansatte november 2005. Svarprosenten er 62 %. Hensikten med undersøkelsen er å få kjennskap til ansattes arbeidstrivsel. Tjenesteleder og ansatte skal i samarbeid utarbeide tiltak for videre prosess på arbeidsplassen omkring konkrete forbedringstiltak. Effekten av gjennomførte tiltak etter medarbeiderundersøkelsen skal følges opp med ny undersøkelse i 2006.

Informasjon

Bydelens informasjonsplan 2004-2007 ble vedtatt av bydelsutvalget 10.05.2004 i BU-sak 49/04. Et av prinsippene for informasjonsvirksomheten er at den skal være helhetlig, samordnet og koordinert. Bydelen skal aktivt og tidligst mulig gi innbyggere og brukere informasjon om forhold som angår dem. Bydelen har en god del gjenstående arbeid for å kunne tilfredsstille målene i planen.

Økonomi/regnskap

Byrådet har fremlagt en sak til høring i bydelene om endret organisering av Oslo kommunes regnskapsfunksjoner. Saken har vært behandlet i bydelsutvalget og er planlagt lagt frem for bystyret i desember og kan få konsekvenser for bydelens regnskapsavdeling i 2006.

Bydelen har utvidet avtalen med kjøp av fakturerings tjenester fra Lindorff som planlagt. Fakturerings tjenestene omfatter nå SFO og alle barnehagene.

For å styrke kompetansen og sikre god gjennomføring når det gjelder anskaffelser er det opprettet et anskaffelsesfaglig team som er sammensatt av 2 økonomikonsulenter fra økonomiavdelingen, jurist fra administrasjonsavdelingen, samt teknisk sjef. I 2005 har teamet forestått saksbehandlingen ved alle anskaffelser over kr 200 000. Terskelverdiene for direkte anskaffelser er nå økt til kr 500 000 i henhold til nye forskrifter for offentlig anskaffelse. Bydelen vil imidlertid fortsatt bruke anskaffelsesfaglig team ved anskaffelser over kr 200 000.

IKT

Byrådet har behandlet sak om endret ansvar og organisering av Oslo kommunes IT-funksjoner som ville berøre bydelens ansatte og ansvarsforhold. Saken ble sendt ut på høring til bydelene i oktober og er planlagt fremmet for bystyret i desember. Endringene som ble foreslått i høringen vil ha store konsekvenser for bydelens ansvar, økonomiske bindinger og ansatte innenfor IT-avdelingen dersom byrådets forslag blir gjennomført som foreslått i høringen.

Driftsavdeling/rengjøringsentral

Det har vært en endring i ansvaret for vaktmestertjenestene i de kommunale eiendomsforetakene. Rutiner for oppfølging og utførelse av disse oppgavene har ikke vært tilfredsstillende. Det er satt i gang et arbeid for å bedre oppfølging og rapportering fra bydelen til foretakene om avvik.

Bydelen er i dialog med aetat og trygdeetaten som fra nyttår slås sammen i en ny statlig etat - Ny arbeids- og velferdsforvaltning (NAV). Planene er at bydelens sosialtjeneste etter hvert skal samlokaliseres med den nye etaten. Det vil trolig i løpet av 2006 avklares hvor dette kan gjennomføres og forhandles frem en forpliktende avtale mellom den nye etaten og bydelen om en felles leieavtale.

Helse

Bydelen har 1 årsverk bydelsoverlege som er fordelt på 2 bydelsoverleger i henholdsvis 0,6 og 0,4 årsverk. I tillegg har bydelen 1 årsverk konsulent miljørettet helsevern. Bydelen har 31 fastleger hvorav 1 er kommunalt ansatt i 0,5 årsverk. Fastlegene har individuelle fastlegeavtaler med bydelen og spesifiserte avtaler om allmennmedisinske offentlige legeoppgaver, som lege ved sykehjem, helsestasjon og veiledning av turnusleger. Bydelen har i 2005 gjennomgått fordelingen av de offentlige legeoppgavene og inngått nye avtaler vedrørende alle de offentlige legeoppgaver. Dette har vært nødvendig blant annet fordi bydelen har besluttet å ha fast ansatte leger ved alle sykehjemmene bortsett fra Manglerudhjemmet.

Bydelsadministrasjonen har regelmessige møter i samarbeidsutvalget, hvor fastlegenes tilgjengelighet og øyeblikkelig hjelp kapasitet er en del av oppfølgingen.

Bydelen har i 2005 økt fra 1 til 2 plasser for turnusleger.

Hovedområdene innen miljørettet helsevern har vært reguleringssaker, henvendelser fra publikum om trafikkproblematikk, godkjenning av nye (familie) barnehager, inn klima / støyproblematikk hos privatpersoner og barnehager / skoler, samt svevestøvforhold i utemiljø barnehage.

Et viktig mål for folkehelsearbeidet er å redusere helseforskjeller ved å bedre helsen til utsatte grupper. Bydelen vil prioritere arbeidet for at andel fysisk aktive i bydelen økes, blant annet ved tilrettelegging av aktivitetstilbud for utsatte grupper.

Aktivitetsplan

Personal

- Overtallige skal uten opphold over i nye faste stillinger og vikariater, og ivaretas i hele prosessen frem mot ny stilling.
- Ansatte skal gis mulighet for kompetanseutvikling, enten gjennom sitt daglige arbeid eller i målrettede kompetansetiltak.
- Bydelen opprettholder et antall på minimum 10 lærlinger, hvorav minst 20 % har minoritetsbakgrunn.
- Bydelen igangsetter arbeidet for å kunne bli erklært rasismefri.
- Bydelens Helse, miljø og sikkerhetssystem oppdateres i overensstemmelse med gjeldene lov og avtaleverk.
- Resultater fra medarbeiderundersøkelsen 2005 skal følges opp med tiltak der det viser seg nødvendig. Effekten av tiltak skal følges opp med ny undersøkelse.
- Sykefraværet, samt kostnader ved egenandel skal ytterligere reduseres. Dette gjennomføres ved oppfølging av sykemeldte i samarbeid med bedriftshelsetjenesten, trygdekontor og IA-konsulent (inkluderende arbeidsliv). Erfaringer fra dette arbeidet skal bidra til øket tilrettelegging for ansatte og andre aktive tiltak.
- Saksbehandling i ansettelsessaker skal effektiviseres.
- Ledere gis tilgang og rettigheter til lønns- og personalsystemet.

Informasjon

- Bydelen skal ha en løpende oppdatering av informasjon på nett både for publikum/brukere og ansatte.
- Det settes opp informasjonstavle på 5 sentre, hvor bl. a. kart over tjenestestedene og informasjon fra bydelen er tilgjengelig for publikum.
- Nye barnehager skiltes i henhold til bydelens helhetlige design.
- Arbeidet med serviceerklæringer videreføres. Erklæringene skal være tilgjengelig for brukere og publikum både på nett og i papirutgave.

Helse

- Tilrettelegge aktivitetstilbud for utsatte grupper for å øke andel fysisk aktive i bydelen.
- Arbeidet med bydelens trafikkplan skal prioriteres.
- Medvirke til at røykeavvenningskurs i nærmiljøet blir etablert for utsatte grupper.

Økonomi/regnskap

- Delta i effektiviseringsnettverk for anskaffelser
- Anskaffelsesfaglig kompetanse oppdateres
- Flere anskaffelser gjennomføres ved hjelp av anskaffelsesfaglig team.
- Tjenesteledere gis opplæring vedr anskaffelser.
- Sikre inntektgrunnlaget innenfor tjenesteområdene gjennom deltagelse i gjennomgang av rutiner og faktureringsgrunnlag
- IKT - sikre sikker og stabil av bydelens nettverk i samarbeid med driftsleverandør
- IKT - etablere et system for god brukerstøtte og feilrapportering

3.2.4 Effektiviseringstiltak

Effektiviseringsnettverk for anskaffelser

Byrådet vedtok i sak 1186/05 – Konsernovergripende anskaffelsesstrategi for Oslo kommune for perioden 2005 – 2009. Bydel Østensjø er valgt ut til å delta sammen med 5 andre bydelen. Det er etablert to hovedgrupper:

- anskaffelser av tjenester innen pleie og omsorg
- øvrige anskaffelser (varer og tjenester)

Arbeidet starter opp med oppstartsamling 28.11.2005.

3.2.5 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
120	Administrasjon	30 148 000	27 854 000
130	Administrasjonslokaler	3 031 000	3 365 000
180	Diverse fellesutgifter	-	8 622 000
190	Interne serviceenheter/avsetning til fordeling	(2 359 000)	1 000
233	Forebyggende arbeid - helse og sosial	-	677 000

- Det avsettes 1, 3 mill. kroner til opplæringsmidler for ansatte.
- Det avsettes 1,185 mill. kroner til lønn for lærlinger og det forventes et tilskudd på kr 444 000.
- Det avsettes kr 45 000 i 2006 til arbeidet med å gjøre alle bydelens tjenestesteder til erklærte rasismefrie soner.
- Det avsettes kr 400 000 til innkjøp av informasjonstavler, nye skilter og trykking av strategisk plan og serviceerklæringer.
- Avsetning på kostra 180, diverse fellesutgifter er budsjetterte utgifter til egenandel tidligpensjonsordninger og uføre.
- Reduksjonene på kostra 120, administrasjon er knyttet til endring i kostra tilknytning for stabspersonell.

Det er gjort følgende avsetninger til senere fordeling (kostra 190):

- forventet momskompensasjon 12,4 mill. kroner (inntekt)
- opptrappingsplan psykisk helsevern 1,65 mill. kroner (inntekt)
- lønnsoppgjør 13,0 mill. kroner
- forsikring 5,197 mill. kroner

Antall årsverk – administrasjon / miljørettet helse	2005	2006	Endring
Sum ansatte administrasjon:	50	43,6	-6,4 ¹⁾
Sum ansatte miljørettet helse	0	1,4	+1,4 ²⁾

1. Endring her er ikke reell, men skyldes at stillinger er overført til riktig kostrafunksjon under fagavdelingene
2. 0,4 bydelsoverlege og 1 årsverk helsekonsulent overført fra administrasjon

Antall årsverk – interne serviceenheter (190)	2005	2006	endring
Sum ansatte:	27,10	27,10	-

4 Avdeling Barn og unge

Innledning

Avdelingens ansvarsområde omfatter:

- Barnehager / barneparker
- Pedagogisk fagsenter
- Skolefritidsordninger
- Ungdom og fritid
- Helsestasjon / skolehelsetjeneste/ familiesenter
- Psykisk helse barn og unge
- Barnevern
- Kultur

Bestillerkontoret, avdeling rehabilitering og omsorg, har vedtaks- og myndighetsoppgaver vedrørende funksjonshemmede 0–18 år.

Antall årsverk avdeling barn og unge, stab	2005	2006	endring
Sum årsverk	0	1	+1

Dette er ikke en reell økning, da stilling som spesialkonsulent er flyttet fra 120 Administrasjon for å få riktig kostrafunksjon.

Organisering og arbeidsmiljømessige konsekvenser

Bydelsreformen har blant annet som mål å sikre gode tjenester til innbyggerne gjennom en best mulig ressursutnyttelse. Avdeling barn og unge har i 2005 imøtekommet dette ved endringer i ledelsesstruktur, omfordeling av arbeidsoppgaver, omorganiseringer og samlokaliseringer.

Det legges ikke opp til større organisatoriske endringer innen avdelingens ansvarsområder i 2006.

Nye barnehageplasser har vært en stor utfordring i 2005 og blir det også i 2006.

Det vil bli lagt stor vekt på informasjon om nye barnehageplasser. Vi ser det som en særlig utfordring med god informasjon og godt samarbeid med de personalgrupper som direkte blir berørt av byggeprosesser i tilknytning til eksisterende barnehager.

Barneverntjenesten har som mål å styrke lokal- og nettverksbaserte tiltak, for med det å motvirke unødig bruk av institusjonsbaserte tiltak. Dette er i tråd med føringer fra Oslo kommune sentralt.

Det vil bli lagt økt vekt på koordinering og tilrettelegging av tilbudene. Målet er at barn og unge det er knyttet bekymring til kan få den hjelpen de trenger i hjem/ nærmiljø.

En slik utvikling krever tett samarbeid mellom alle tjenestesteder innen avdelingen, klare målsettinger for tjenesten og stort fokus på målsettingene fra alle ansatte på de ulike tjenestestedene.

Parallelt med bydelens eget arbeid er det flere sentrale føringer som stiller krav til samarbeid og koordinering. Gjelder blant annet krav til bruk av individuell plan, skriftliggjøring av samarbeidsavtaler, oppfølging av plan for psykisk helsearbeid barn og unge, samt samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT).

Avdeling barn og unge har iverksatt et samarbeidssystem for barn og unge hvor disse ulike føringene kan bli implementert, til beste for brukeren.

En nærmere beskrivelse av situasjonen samt aktivitetsplan og måltall er å finne under de enkelte kapitler.

4.1 Barnehager/parker (kostra 201, 211, 221, 231)

4.1.1 Hovedmål

Alle barn i barnehagealder skal få tilbud om barnehageplass når foresatte ønsker det. Bydel Østensjø tilbyr innbyggerne et barnehage tilbud som er fleksibelt, differensiert og brukertilpasset.

4.1.2 Ansvarsområde

Barnehagevirksomheten er forankret i Lov om barnehager med forskrifter. Driften reguleres i tillegg av vedtekter fastsatt av eier. Tilbudet består av kommunale og private barnehager med ulike driftsformer og åpningstider.

Lov om barnehager er revidert og ny lov trer i kraft 01.01.2006. Rammeplan for barnehager, som er en forskrift til loven, blir endret fra samme dato.

Barnehageloven slår fast at godkjente private og kommunale barnehager skal behandles likt i forhold til offentlige tilskudd.

Barnepark er et korttids, utendørs leketilbud under tilsyn av voksne. Vedtekter, retningslinjer og lokale vedtak styrer driften.

4.1.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Barnehager/parker

Bydelens barnehage tilbud består i dag av 25 kommunale barnehager, 13 private barnehager og 19 familiebarnehager. Antall barnehageplasser pr 31.08.2005 var 1861, hvorav 546 i private barnehager og 1315 i kommunale barnehager.

Totalt vil anslaget barnehageplasser ved årsskiftet være 2003 barnehageplasser, hvorav 564 i private barnehager og 1439 i kommunale barnehager. 1327 plasser for barn over 3 år og 676 plasser for barn under 3 år. Det gjøres oppmerksom på at flere av barnehagene har gjort endringer i alderssammensetningen av barn, for i større grad å imøtekomme behovet for flere småbarnsplasser.

2003 barnehageplasser forutsetter nyåpning av 142 nye barnehageplasser i siste kvartal 2005:

13 midlertidige barnehageplasser Søndre Skøyen kapell, 01.11.2005

30 plasser Holtet barnehage, 01.12.2005

19 plasser Rustad gård barnehage, 01.12.2005

21 plasser Goliaskogen barnehage, 01.12.2005

42 plasser Abildsø midlertidig barnehage, 01.12.2005
6 plasser Langerud barnehage, uavklart oppstartsdato
11 plasser i familiebarnehage (privat), 01.12.2005

Bydelen har 3 åpne barnehager med til sammen 130 barn.

Barnehageplassene i Trasophallen korttidsbarnehage ble 01.08.2005 flyttet til Vassenga barnehage, da skolen/ SFO hadde behov for lokalene. Når Goliaskogen står ferdig med alle avdelinger, må det gjøres nye vurderinger knyttet til korttidsplassene i tidligere Trasophallen korttidsbarnehage sett i sammenheng med disse.

Det er foretatt tilpasninger i tråd med foresattes ønsker om lenger oppholdstid ved henholdsvis Vassenga barnehage og Oppsaltunet barnehage. Dette medfører en øking i stillingsressurs ved barnehagene på henholdsvis 0,33 og 0,2 årsverk.

Bogerudsletta barnehage avd. Rustad friluftsbarnhage reduserer antall stillinger med 0,87 årsverk. Dette er knyttet til micro-barnhagen som det ikke er søkere til. Storgården barnehage er i BU-sak 80/05 vedtatt avvirket og skal erstattes med ny barnehage.

I tråd med budsjett for 2005 har det vært en gjennomgang av alle de kommunale barnehagenes vedtekter, og nye vedtekter er vedtatt. De nye vedtektene medfører større fleksibilitet med hensyn til barnas oppholdstid, samt at barnehagene i større grad kan imøtekomme behovet for flere småbarnsplasser.

Forskrift om økonomisk likeverdig behandling av private og kommunale barnehager trådte i kraft 01.05.2004. Forskriften har vært endret flere ganger, sist 01.08.2005. Bydelen har i 2005 utbetalt ca. 7 mill. kroner til private barnehager og familiebarnehager i bydelen. Utgiftene dekkes gjennom avsatte midler i Byrådsavdeling for barn og utdanning.

Lov om barnehager er revidert og ny lov trer i kraft 01.01.2006. Rammeplan for barnehager, som er en forskrift til loven, blir endret fra samme dato.

Behov og planer for nye barnehageplasser 2006

Pr. 01.10.2005, var det 206 barn på søkerliste, hvorav 165 under 3 år, 41 over 3 år. Antall barn under 1 år er ikke inkludert i denne opptellingen.

Sammenliknet med samme tidspunkt i 2005, er antall barn på søkerlisten redusert med 189 barn.

I 2006 er det planlagt opprettet 196 nye barnehageplasser. Det er lagt opp til at utgifter til etablering og drift av nye plasser dekkes fullt og helt gjennom ulike tilskuddsordninger.

Bydelsadministrasjonen kjenner til at en del småbarnsplasser i familiebarnehage ikke videreføres i 2006, og at Globusen kristne barnehage vil legge ned barnehagen fra og med 30.06.2006. Plassene som nedlegges utgjør 20 storebarnsplasser og 18 småbarnsplasser, til sammen 38 plasser.

Totalt sett vil bydelen ha 40 - 50 barn på venteliste til barnehageplass ved utgangen av 2006 når vi regner barnegrupper á 14 barn. Anslaget er usikkert og avhenger av blant annet økning eventuelt nedgang i barnetallene, samt fordelingen av barn over og under 3 år som får plass i barnehage. Dersom det i hovedsak er barn under 3 år som får plass, vil dette føre til økt antall

barn på søkerliste. Det vil bli lagt fram en sak med en nærmere analyse av dette i 1. kvartal 2006.

Barneparker

Bydel Østensjø har 3 barneparker: Haraløkka barnepark, Søndre Skøyen barnepark og Rognerudskogen barnepark. Bydelen har i 2005 ikke hatt fullt belegg i barneparkene Søndre Skøyen og Rognerudskogen. Haraløkka barnepark har fullt belegg og er den eneste parken som ikke går med underskudd på foreldrebetalingen.

Ved innføring av maksimalpris i barnehagene har plass i barnepark relativt sett blitt dyrere. Når det ved årsskiftet kommer en ytterligere senking av maksimalpris i barnehagene, vil dette forholdet bli ytterligere forsterket. Dette forholdet kan ventes å medføre at færre vil søke plass til sine barn i barnepark, og flere vil i stedet søke plass i barnehage. Satsene for barneparkene foreslås uendret.

Barnehageseksjonens bestillerenhet

Bestillerenheten består av 2 årsverk. Enheten har i 2005 i tillegg vært tilført lønnsmidler tilsvarende 0,3 årsverk. Behovet vil i 2006 bli ivaretatt av 1 årsverk engasjement for opprettelse av nye barnehageplasser. Lønnsmidler tilsvarende 0,3 årsverk foreslås midlertidig inndratt i 2006.

Oppholdsbetaling

Barnehagesatsene for 2006 foreslås i Tilleggsinnstilling til byrådets forslag til budsjett 2006 videreført på samme nivå som i 2005, men med fjerning av ett inntektsintervall og en maksimalpris på kr 2 250 pr måned.

Det er bydelsutvalget som fastsetter oppholdsbetaling for plasser med oppholdstid på 40 timer pr uke eller mindre. Prisene på barnehageplasser på 40 timer pr uke eller mindre foreslås fastsatt til henholdsvis 80 %, 60 %, 50 %, 40 % og 20 % av makspris.

Det gis ikke søskenmoderasjon der oppholdstiden er lavere enn 33 timer pr uke.

Vedlikeholdsetterslep i barnehagene

Det er Omsorgsbygg Oslo KF som har ansvaret for utbedringene av de fleste kommunale barnehagene i Bydel Østensjø. Det er et behov for tildels omfattende vedlikehold i flere av våre barnehager.

Bydelen har i 2005 brukt ca 0,5 mill. kroner på utbedringstiltak i våre barnehager. Tilsvarende beløp foreslås avsatt i 2006.

Innhold i barnehagene

Ny rammeplan for barnehagen trer i kraft i 2006. Rammeplanen angir barnehagens samfunnsmandat og danner grunnlaget for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold. Bydelen vil i 2006 utvikle systemer for kvalitetssikring av at barnehagens innhold er i samsvar med føringene i rammeplanen.

Oslo kommune har utviklet en veileder, "ABC og 1,2,3", - et hjelpemiddel for å styrke barnehagens lese- og matematikkstimulerende arbeid. Veilederen skal tas i bruk i alle barnehagene fra og med barnehageåret 2006.

Bydelen deltar i statlig prosjekt "Menn i barnehage", som har som formål blant annet å skape nettverk for mannlige barnehageansatte, samt rekruttere flere menn til barnehagene.

Vassenga barnehage deltar i Comenius, et prosjekt som inngår i EUs handlingsprogram for utdanning. Barnehagen har i 2005 samarbeidsbarnehager i Finland, Spania og Nord-Irland.

Prosjektet Vassenga barnehage deltar i er kalt "Storymakers". Hovedtemaet er eventyr og historier.

Aktivitetsplan

- Det opprettes
 - 42 plasser på Holtet barnehage (tilsvarende 3 avdelinger), 01.04.2006
 - 28 plasser på Vetlandsveien barnehage (tilsvarende 2 avdelinger), 01.08.2006
 - 70 plasser på Rønningjordet barnehage (tilsvarende 5 avdelinger), 15.12.2006
 - 56 midlertidige plasser i paviljong, mars 2006, sted foreløpig uavklart.
- BU-sak vedrørende nye barnehageplasser, med revidert anslag av behov, fremmes i første kvartal 2006.
- Arbeidet med å erstatte Storgården barnehage videreføres.
- Ny Lov om barnehager med forskrifter, inkl. Rammeplan for barnehagen, implementeres i bydelens barnehagevirksomhet.
- ABC 1,2,3 tas i bruk i alle barnehager.
- Bydelens deltakelse i statlig prosjekt "Menn i barnehage" videreføres.
- Vassenga barnehage viderefører sin deltakelse i EU-prosjektet Comenius.

Måltall for funksjonsområde FO2 – Barnehager	Resultat 2004	Måltall 2005	Resultat 2005	Måltall 2006
Dekningsgrad 1-5 år *	73 %	74 %	73,1 %	78 %
Antall barn i barnehage 1-5 år **	1841	2001	2003	2161

*Kommentarer til tabell *) og**)*

Tabellen avviker fra tidligere tabeller da barn med barnehageplass i andre bydeler ikke er medregnet.

Barn i Åpen barnehage er ikke medregnet og kommer i tillegg, totalt 130 barn.

- *Resultat antall barnehageplasser pr. 31.12.2004 var 1841. Antall barn bosatt i bydel 1-5 år var 2686.*
- *Anslått realiserbare nye barnehageplasser ref. budsjett 2005 var 160 barnehageplasser, totalt 2001.*
- *Resultat 2005 er 2003 barnehageplasser. Tallet forutsetter nyåpning av 142 plasser høsten 2005. Antall barn bosatt i bydel 1-5 år er økt til 2736.*
- *Måltall 2006 inkluderer opprettelse av 126-196 (avhengig av barnas alder) barnehageplasser i kommunale barnehager. I dette tallet er det tatt høyde for en reduksjon i antall private barnehageplasser på 38.*

Nøkkeltall for FO2: Barnehager	Resultat 2002	Resultat 2003	Resultat 2004
Andel ansatte med førskolelærerutdanning	28,2 %	30,7 %	30,1 %
Korrigerte brutto driftsutgifter pr barn i komm. barnehager	98 803	102 484	120 338

Dette er gjennomsnittstall for Oslo kommune. Bydelen må i 2006 regne med å bli målt på tilsvarende tall for egen bydel.

4.1.4 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra	Barnehager/parker	Budsjett 2005	Budsjett 2006
201	Førskole	33 309 000	29 874 000
221	Førskolelokaler og skyss	14 726 000	16 890 000
231	Barneparker	788 000	815 000

- Utgifter til etablering og drift av nye barnehageplasser dekkes fullt og helt gjennom ulike tilskuddsordninger.
- Overtidsmidler barnehager, kr 400 000, tilsvarende reserve avsatt til formålet i 2005, fordeles til de kommunale barnehagene.
- 0,87 årsverk barnehageassistent, micro-barnehage, inndras.
- Det opprettes 0,2 årsverk pedagogisk lederstilling ved Oppsaltunet barnehage knyttet til øking i timeantall for korttidsplassene.
- Det opprettes 0,33 årsverk barnehageassistent ved Vassenga barnehage knyttet til øking i timeantall for korttidsplasser ved tidligere Trasophallen barnehage.
- Lønnsmidler tilsvarende 0,3 årsverk til barnehagenes bestillerenhet foreslås midlertidig inndratt i 2006.
- Det er avsatt 0,5 mill. kroner til vedlikehold i kommunens barnehager.

Antall årsverk – kommunale barnehager	2005	2006	endring
Ansatte i barnehager og parker	311,14	352,80	41,66
Engasjementer barnehager		1	1

Endringer i årsverk er knyttet til nye barnehageplasser i bydelen, samt at seksjonsleder barnehager er overført fra administrasjon til barnehage felles for å komme under rett kostrafunksjon. Engasjement 1 årsverk er knyttet til opprettelse av nye barnehageplasser.

4.2 Pedagogisk fagsenter (kostra 211)

4.2.1 Hovedmål

Pedagogisk fagsenter skal tilrettelegge for at barn med særskilte behov skal kunne nyttiggjøre seg ordinær plass i barnehage og sfo.

Pedagogisk fagsenter skal iverksette avlastningstiltak og støttekontakt til funksjonshemmede barn og unge 0 – 18 år.

4.2.2 Ansvarsområde

Pedagogisk fagsenter består av fire tjenestoområder som reguleres av ulike lovverk:

- Tilbud til funksjonshemmede barn i bydelens kommunale og private barnehager, forankret i Lov om barnehager.
- Iverksetting av tiltak for funksjonshemmede barn og ungdom 0 – 18 år, hjemlet i Lov om sosiale tjenester.
- Tilbud til barn og unge med særskilte behov i skolefritidsordning, SFO, hjemlet i Opplæringsloven.
- Veiledningstjenesten til familiebarnehagene, forankret i Lov om barnehager og lokale vedtak.

4.2.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Pedagogisk fagsenter er lokalisert i Oppsal Samfunnshus.

Funksjonshemmede barn i barnehage

Bydelen har ansvar for tilrettelegging slik at funksjonshemmede barn kan nyttiggjøre seg et ordinært barnehagetilbud.

- 108 barn får styrket tilbud i form av støttepedagog til barnehagen, veiledning til barnehage og foreldre, og i tilrettelagte språkgrupper.
- På Familiesenteret er det igangsatt språkgruppe for 8 fremmedspråklige familier med barn som ikke går i barnehage.
- Ved Langerud barnehage er det smågruppeavdeling med 5 funksjonshemmede barn.
- 3 barn har tilbud i Oslo kommunes spesialbarnehager.

Antall barn med særskilte behov i barnehage har økt med ca 10 % siste året. En gjennomgang av ansvarsoppgaver sett i forhold til lovverk er ventet å kunne frigjøre ressurser, slik at pedagogisk fagsenter fortsatt kan ivareta sine oppgaver inn mot denne brukergruppen. Samtidig vil det være aktuelt ved ledighet i stillinger å vurdere å utlyse stilling som assistent som alternativ til pedagog. På denne måten vil de samlede ressursene kunne nå flere barn.

Yngre funksjonshemmede

Konsulent for funksjonshemmede 0 - 18 år, utførerfunksjonen, ble lagt til pedagogisk fagsenter 01.03.2004. Tjenesten utfører koordinering og drift av ansvarsgrupper rundt enkeltbarn, og opprettelse av individuelle planer.

- 70 barn og unge med funksjonshemming får tilbud om støttekontakt og avlastning.

Barn med særskilte behov i SFO

Bydelen skal ha skolefritidstilbud til barn med særskilte behov for 1. – 7. årstrinn.

Tilbud til barn med særskilte behov i SFO ble tillagt pedagogisk fagsenter våren 2004.

Bydelsutvalget opprettet stilling som fagkonsulent SFO og konsulenten tiltrådte stillingen 01.01.2005.

- 73 barn i bydelens skolefritidsordninger har behov for ekstra ressurser og oppfølging.
- Fagkonsulenten har ansvar for bydelens spesialbaser, samt kjøp og salg av plasser mellom bydelene.

Veiledningstjeneste for familiebarnehager

9 familiebarnehager med til sammen 42 barn, mottar veiledning.

Veiledningstjenesten til familiebarnehagene driftes til selvkost.

Aktivitetsplan

- Pedagogisk fagsenters oppgaver overfor funksjonshemmede barn i bydelens kommunale og private barnehager gjennomgås for å sikre at kvaliteten er optimal i forhold til gitte rammebetingelser og aktuelt lovverk.
- Ved ledighet i stillinger vurderes det å utlyse stillingen som assistent som alternativ til pedagog.

4.2.4 Effektiviseringstiltak

Pedagogisk fagsenter er, for å møte behovet for tilrettelagte tilbud i barnehagene for funksjonshemmede barn, opptatt av optimal bruk av ressursene. Fagsenteret vil tilstrebe

ytterligere effektivisering med henblikk på de tjenester som ytes i forhold til lovverk som gjøres gjeldende for funksjonshemmede barn med plass i barnehage.

4.2.5 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra	Pedagogisk fagsenter	Budsjett 2005	Budsjett 2006
211	Styrket tilbud til førskolebarn	2 479 000	2 746 000

Antall årsverk	2005	2006	endring
Ansatte i Pedagogisk fagsenter	22,29	22,34	+0,05

Stilling er rettet opp fra 0,45 årsverk til 0,5 årsverk i budsjett 2006

4.3 Skolefritidsordning (kostra 215, 222)

4.3.1 Hovedmål

I nært samarbeid med barnas hjem skal skolefritidsordningen (SFO) legge til rette for et trygt og fleksibelt tilbud til de yngste elevene før og etter skoletid. Tilbudet skal i tillegg til lek gi mulighet til lekselesing og leksehjelp.

4.3.2 Ansvarsområde

SFO er hjemlet i Opplæringsloven, og er et tilbud til alle barn fra 1. til 4. klasse og for barn med særskilte behov fra 1. til 7. klasse. SFO skal være en læringsarena for samhandling og utvikling av sosial kompetanse.

4.3.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Fra 01.01.2004 ble ansvaret for skolefritidsordningen overført fra Utdanningsetaten til bydelene. I den forbindelse har Oslo kommune fått dispensasjon fra opplæringslovens §13-7, 4. ledd vedrørende ledelsen av SFO. Dispensasjonen som utløper 31.12.2005 innebærer at den enkelte bydelsdirektør er overordnet ansvarlig for SFO. Byrådet vil fremme søknad om varig dispensasjon med virkning fra 01.01.2006.

Bydel Østensjø har 11 kommunale SFO. Ca 1400 barn har plass i kommunale skolefritidsordninger. Én skolefritidsordning tilhører en spesialskole, 2 skolefritidsordninger har egne baser for barn med særskilte behov. I bydelen er det 2 små, private SFO. De ordinære skolefritidsordningene drives etter selvkostprinsippet, der foreldrebetalingen skal dekke lønns- og driftsutgifter. Bystyret fastsetter betalingssetningene og det forutsettes at aktiviteten avstemmes i henhold til inntektene. Bemanningen må løpende tilpasses antall barn i den enkelte SFO.

Leieavtaler med skolene er gjennomgått og justert i henhold til reell bruk av lokaler. Leie av lokaler, energi, vaktmestertjenester etc. dekkes av bydelens rammer.

Bydelens midler til SFO er kriteriefordelt etter antall barn i alderen 6 til 9 år. Trasop SFO har et betydelig antall barn fra annen bydel. Tilnærmet 50 % av barna bor i bydel Alna. Kriterietildelingen fanger ikke opp slike forhold, og følgelig får bydelen ikke tildelt ressurser til plasser til disse barna.

Tiltak for funksjonshemmede barn fra egen bydel, herunder kjøp av SFO-plasser fra andre bydeler/ kommuner, dekkes av bydelens rammer.

For funksjonshemmede barn fra andre bydeler / kommuner inngås det avtaler med barnas bostedsbydel/ -kommune for dekking av Bydel Østensjøs utgifter.

SFO'ene har svært varierte rammebetingelser. Dette skyldes at skolene i høy grad legger premisser for virksomheten i SFO. Det er behov for en gjennomgang av rammebetingelsene, sett i forhold til mulige løsninger på organisatoriske og økonomiske problemstillinger. Samarbeidet med skolene varierer fra SFO til SFO. I 2006 blir det viktig å sørge for at alle SFO'ene er involvert i samarbeid rundt overgang barnehage – skole, leksehjelpstiltak og SFO som læringsarena for samhandling og sosial kompetanse.

Aktivitetsplan

- Samarbeidsrutiner mellom skole og SFO gjennomgås og videreutvikles for å sikre at SFO'ene er involvert i overgang barnehage – skole, leksehjelpstiltak og at SFO benyttes aktivt som læringsarena for samhandling og sosial kompetanse.

Måltall for: Skolefritidsordning (SFO)	Måltall 2004 ²⁾	Resultat 2004 OSLO ¹⁾	Måltall 2005 ²⁾	Måltall 2006 Østensjø
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	-	68,7 %	-	65 % ³⁾
Andel elever i kommunal og privat SFO med oppholdstid over 15 timer	-	76 %	-	75 %

1) Resultat 2004 er gjennomsnittstall for hele Oslo kommune.

2) Måltall for 2004 og 2005 var ikke oppgitt

3) Omfatter kun bydelens egne barn.

Nøkkeltall for FO2: Skolefritidsordning (SFO)	Resultat 2002	Resultat 2003	Resultat 2004
Korrigerte brutto driftsutgifter til SFO pr komm. bruker	22 798	22 687	23 876

Nøkkeltallene gjelder Oslo kommune totalt.

4.3.4 Merknader til driftsbudsjettet

Kostr		Budsjett 2005	Budsjett 2006
215	Skolefritidstilbud	15 515 000	8 432 000
222	Skolelokaler og skyss	-	7 707 000

Det var i 2005 ikke mottatt oversikt over leiekostnader fra Undervisningsbygg og skolene. Det var derfor ikke fordelt utgifter mellom Kostra 215 Skolefritidstilbud og Kostra 222 Skolelokaler og skyss.

- Satsene for oppholdsbetaling for SFO er foreslått økt med 10 % i byrådets budsjettforslag.

Antall årsverk	2005	2006	endring
Sum årsverk:	83,58	95,52	+11,94

- *Antall årsverk inkluderer bemanning for barn med særskilte behov.*
- *Endring av antall årsverk skyldes følgende forhold:*
 - *Opprettelse av stillinger ved Vetland SFO*
 - *Økt elevtall ved spesialklassene ved skolene Vetland og Abildsø, og behov for økt bemanning i de tilhørende SFO'ene.*

4.4 Ungdom og fritid (kostra 231, 242)

4.4.1 Hovedmål

Byrådets mål er at barn og ungdom i Oslo har et godt forebyggende kultur- og fritidstilbud. Særlig viktig er attraktive fritidstilbud i nærmiljøene, og forebyggende tiltak rettet mot ungdom som søker til sentrum. Byrådet ser det som avgjørende at det støttes opp om de unges egne initiativ og skaperkraft.

Bydelen vil forebygge rusmisbruk, kriminalitet og rasisme gjennom iverksettelse av tiltak i nærmiljøet på et tidligst mulig tidspunkt, forpliktende tverrfaglig samarbeid og god beredskap i forhold til negative fenomener i barne- og ungdomsmiljøene.

4.4.2 Ansvarsområde

Virksomheten innenfor området er ikke lovpålagte oppgaver. Lokale og sentrale politiske vedtak er retningsgivende for virksomheten.

Virksomheten inneholder fritidsklubber, ungdomskafé, aktivitetsverksteder, gruppetiltak, utekontakttjenesten, bydels oppfølgingstjeneste i forhold til ungdom som har falt ut av det videregående skoleløpet (OT), sekretærfunksjon for ungdomsrådet, samt koordinering av det tverrfaglige/tverretatlige samarbeidssystemet.

4.4.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Barne- og ungdomstjenesten har en bred og sammensatt tjeneste bestående av fritidsklubber, utekontaktvirksomhet, gruppetiltak, verksteder og en egen sysselsettingsbase. Tiltakene er dels åpne tiltak rettet mot brede ungdomsgrupper, dels ment som ledd i tverrfaglige tiltakskjeder for barn og unge det er knyttet bekymring til. Tiltakene har i noen grad blitt benyttet inn mot barn og unge det er knyttet bekymring til. Utekontakten har i økende grad blitt benyttet i samarbeid med barnevern og politi, det samme gjelder enkelte av gruppetiltakene. Men flere av tiltakene har større kapasitet enn den som er utnyttet. Det blir viktig i 2006 å se på hvordan en kan sikre bedre utnyttelse overfor barn og unge det er knyttet bekymring til ved å vurdere tilpasninger i tiltakene for å treffe målgruppen bedre, samt

vurdere om annen organisering av tiltakene vil gi økt effekt, for eksempel ved at ansvaret for tilrettelegging av tiltakene legges til én person.

Fritidsklubber

Bydel Østensjø har 5 kommunale fritidsklubber geografisk godt fordelt i bydelen.

- Abildsøklubben, med ungdomstilbud en kveld i uka har tilhold på Abildsø skole.
- Bøler fritidsklubb, som har juniortilbud og ungdomstilbud, hver med 2 kvelder i uka, holder til i Bøler samfunnshus.
- Manglerud ungdomshus har juniortilbud en kveld pr uke, ungdomstilbud 3 kvelder pr uke, med tilhold på gamle Manglerud barneskole.
- Skullerud aktivitetshus, har tilbud til ungdom 2 kvelder i uka, i eget hus ved Skullerud skole.
- Skøyer'n fritidsklubb har juniortilbud 1 kveld pr uke og ungdomstilbud 3 kvelder pr uke, lokalisert i Oppsal kirkes ungdomssenter.

Tilbudet består av faste klubbkvelder, gruppetilbud, samt ferietilbud. Klubbene har sine spesialiteter som musikkverksted, klatrevegg og motorverksted.

Ungdomsrådet og brukergruppen har signalisert behov for å fornye innholdet i fritidsklubbene. Fritidsklubbene vil i 2006 gå i dialog med disse for å iverksette ulike tiltak for å videreutvikle tilbudet.

Klubbene har deltatt i Oslo kommunes satsning for å motvirke at ungdom trekker til sentrum ved å arrangere lokale senlørdagsarrangementer. I 2005 er det arrangert 7 senlørdagsarrangementer.

I byrådets forslag til budsjett 2006 blir satsingen på lokale senlørdagstiltak foreslått videreført, slik at bydelene kan søke om midler også i 2006. Det åpnes samtidig for at en kan søke om tilskudd til aktiviteter for ungdom med minoritetsbakgrunn. Barne- og ungdomstjenesten anser det som aktuelt både å søke om tilskudd til senlørdagsarrangementer og om tilskudd til aktiviteter for ungdom med minoritetsbakgrunn.

Ungdomskafé

Kafé X ligger i Oppsal samfunnshus der barne- og ungdomstjenesten har base. Tilbudet har åpent fire ettermiddager i uken med tilbud om leksehjelp, gratis internett, visning av egenproduserte filmer, egne "jentekvelder" m.m. Ungdomsrådet har i løpet av året foreslått ulike tiltak for å videreutvikle driften. Høsten 2005 har Kafé X og medieverkstedet gått sammen om felles, utvidet åpningstid to kvelder i uken. Dette samarbeidet har vist seg å være nyttig og positivt og har bidratt til økt rekruttering til tiltakene.

Ungdomskaféen bør videreutvikles i samarbeid med Ungdomsrådet og brukerne selv. En utfordring i 2006 vil være å få til økt samarbeid med frivillige organisasjoner og privatpersoner som kan være med å gi et utvidet tilbud ved kaféen.

Utekontakten

Tjenesten har totalt 7 årsverk som driver forebyggende arbeid gjennom oppsøkende virksomhet i ungdomsmiljøet, samt iverksettelse av ulike tiltak/ aktiviteter. Gjennom god lokalkunnskap skal tjenesten fange opp ungdom det er knyttet bekymring til. Tjenesten skal samarbeide med det øvrige tjenesteapparatet, og særlig ha et nært samarbeid med barneverntjenesten i arbeidet med enkeltungdom og deres familier. Utekontakten har en vesentlig rolle i bydelens lokale tiltak, ved videreutvikling av aktivitetsverksteder og gruppetiltak.

Utekontakten er tillagt ansvar for bydelens oppfølgingstjeneste (OT) og arbeider direkte med ungdommer som faller ut av opplæring på videregående skole.

Høsten 2005 startet utekontakten et eget sysselsettings- og aktivitetsprosjekt med tilskudd på kr 100 000 fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester. Prosjektet videreføres med tilskuddsmidlene 1. halvår 2006, og er deretter planlagt å være helt eller delvis finansiert med midler fra Opptrappingsplan for psykisk helsearbeid. Det vil bli søkt om tilskuddsmidler også i 2006 og 2007, men disse midlene vil ventelig kun dekke deler av kostnadene ved tiltaket.

Aktivitetsverksteder/gruppetiltak

I budsjett 2005 avsatte bydelsutvalget kr 300 000 til drift av medieverkstedet, musikkverkstedene og motorverkstedet. Midlene foreslås videreført.

I tillegg ble det avsatt kr 300 000 til andre tiltak for å møte utfordringene overfor rasisme, rusmisbruk og vold/kriminalitet. Disse midlene er blant annet benyttet til leksegruppe, båtgruppe og grupper innen Idrett og utfordring. Deltakere til gruppevirksomheten rekrutteres gjerne via utekontakt, politi og barnevern.

I tillegg er det gjennomført aktiviteter som anti-rus-kurs ”Tegn og symptomer”, rusfrie arrangementer, deltakelse i Bøler LAN (Local Area Network - en lokal IT-samling) og deltakelse i turer med Hvite busser (som enkelte av skolene arrangerer). Denne typen gruppevirksomhet og arrangementer er godt egnet til arbeid for å motvirke rasisme, rusmisbruk og vold/kriminalitet. Kr 300 000 til formålet foreslås videreført i 2006.

Ferieklubb

Ferieklubb er arrangert 4 uker i skolens sommerferie, med base på Bøler fritidsklubb. Tilbudet var for første gang åpent for alle barn i alderen 1. – 7. klasse i Bydel Østensjø. Samlet ble det benyttet 485 plasser i sommertilbudet. Programmet bestod av utflukter i eget nærmiljø, samt opplevels- og overnattingsturer utenfor bydelen. Ferieklubb slik det ble gjennomført i 2005 viste seg å treffe godt i forhold til målgruppens behov. Ordningen foreslås videreført i 2006.

Tverrfaglig/tverretatlig samarbeidssystem for barn og unge det er knyttet bekymring til
Samarbeidssystemet består av styringsgruppe, samordningsutvalg, nettverksgrupper, innsatsteam 0-12 år og innsatsteam 13-18 (23) år. Samarbeidende instanser er, i tillegg til aktuelle tjenester i bydelen, representanter for skolene, politiet og Psykisk helse barn og unge, region øst (tidligere BUP).

Det er etablert oppvekstforum som har ansvar for informasjon, erfaringsdeling og kompetanseutvikling. Samarbeidssystemet trådte i kraft 1. halvår 2005. De første sakene ble behandlet i innsatsteamene juni 2005.

I 2006 vil utfordringene være å videreutvikle samarbeidssystemet gjennom blant annet å få nettverksgruppene operative, at aktuelle saker meldes inn til innsatsteamene og at drøftingene i teamene fører til gode tiltakskjeder.

Samarbeidssystemet har til nå først og fremst vært knyttet til bekymringer inn mot barnevern. Det blir i 2006 viktig i tillegg å ivareta kriminalitetsforebyggende arbeid og arbeid med barn og unges psykiske helse.

Aktivitetsplan

- Organisering av nærmiljøtiltakene i barne- og ungdomstjenesten gjennomgås med sikte på økt målrettethet, effektivitet og god ressursutnyttelse.
- Tilbudet på klubbene og ungdomskaféen videreutvikles i samarbeid med ungdomsrådet, brukerne, lag og organisasjoner.

- Barne- og ungdomstjenesten og Deichmanske bibliotek lager felles arrangements- og tiltaksplan med aktiviteter og prosjekter rettet mot barn og unge.
- Det arrangeres 10 lokale (sen)lørdagstilbud for å motvirke at ungdom trekker til sentrum. Det tas forbehold om støtte fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester.
- Barne- og ungdomstjenesten søker sammen med KM-senteret (Kompetanse- og miljøsenderet) om tilskudd til aktiviteter for ungdom med minoritetsbakgrunn. Det tas forbehold om støtte fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester.
- Barne- og ungdomstjenesten utvikler og gjennomfører plan med tiltak for arbeidet med utfordringene overfor rasisme, rusmisbruk, vold og kriminalitet.
- Barne- og ungdomstjenesten deltar i gjennomføringen av ulike kulturtiltak for barn og unge.
- Aktivitets- og sysselsettingsprosjektet videreutvikles, med økt vekt på ”avtale for den enkelte deltaker”.
- Barne- og ungdomstjenesten benytter arbeidsgrupper/ brukergrupper i planlegging og gjennomføring av arrangementer. Elevrådene, ungdomsrådene, klubbrådene benyttes som referansegrupper i forhold til tjenesten.

4.4.4 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
231	Aktivitetstilbud for barn og unge	10 555 000	11 499 000

Antall årsverk	2005	2006	endring
Sum årsverk ungdom og fritid	23,09	23,73	+0,64

Endringen følger av at engasjementer ved Abildsø fritidsklubb er omgjort til faste stillinger.

4.5 Helsestasjon (kostra 232)

4.5.1 Hovedmål

Byrådets mål er at helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal ha en sentral rolle i det forebyggende og helsefremmende arbeidet for barn og unge. Tjenesten er både individ- og befolkningsrettet, den skal fange opp og gi tilbud til barn og familier med spesielle behov.

4.5.2 Ansvarsområde

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er hjemlet i Lov om helsetjenestene i kommunene. Området omfatter svangerskapsomsorg, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, reisevaksiner, smittevern og ergo- /fysioterapitjenester til barn og unge, samt familiesenter.

4.5.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er viktige arenaer for

- foreldreveiledning og nettverksbygging

- tidlig intervensjon og tverrfaglig samarbeid for å avdekke sykdom, funksjonshemminger og omsorgssvikt
- forebygging av psykiske lidelser hos ungdom
- møte med ungdom som står i fare for å bli utsatt for kjønnslemlestelse og tvangsgifte
- informasjon om helsefarene ved røyking, samt viktigheten av fysisk aktivitet og godt kosthold

Tjenesten dekker et bredt fagfelt og utøves på til sammen 20 tjenestesteder. Virksomheten er i 2006 organisert i to enheter med hver sin leder. En enhet består av helsestasjon 0-5 år, svangerskapsomsorg, ergo- og fysioterapitjenester for barn, reisevaksiner og smittevern, og en enhet med ansvar for skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom og familiesenter.

Helsestasjon 0-5 år

Det er tre helsestasjoner i bydelen: Bogerud, Manglerud og Oppsal. Helsestasjonene gir tilbud om helseundersøkelser for barn i alderen 0-5 år og har nærmest full oppslutning i barnebefolkningen. Gravide har tilbud om jordmorkonsultasjoner og foreldreforberedende kurs ved alle tre helsestasjonene. Antallet fødsler i 2004 var 665. Foreløpige tall for 2005 tyder på en svak nedgang.

Kompetansehevede tiltak i kartlegging av barns språk ved 4 års alder er gjennomført i 2005, og blir fulgt opp med språkstimulerende tiltak i 2006.

Skolehelsetjenesten

Alle skolene i bydelen har tilbud om helsetjenester. Helsetilbudet i videregående skole er etablert i løpet av de siste årene med midler fra opptrappingsplanen for psykisk helse. I bydelen er det 6 barneskoler, 7 barne- og ungdomsskoler og 2 ungdomsskoler. Elevtallet er totalt 5300. Bydelen har to videregående skoler med til sammen 1494 elever. Bydelen har en spesialskole for døve og hørselshemmede, Vetland skole, med 70 elever. I tillegg har skolene Bøler og Abildsø hver sin spesialklasse med 24 elever.

Helsestasjon for ungdom

Helsestasjon for ungdom er lagt til helsestasjonene Bogerud og Manglerud og drives av helsesøster og medisinerstudenter med lisens. Ungdom kommer til helsestasjonen med varierende problemstillinger, som behov for prevensjonsveiledning, veiledning i forhold til trivsel, rusbruk og spiseforstyrrelser.

Smittevern og reisevaksiner

Helsesøstertjenesten ivaretar oppgaver i forbindelse med smittevern. Dette gjelder særlig forebyggende og oppsøkende tuberkulosearbeid. Det gis tilbud om reisevaksiner ved Manglerud helsestasjon.

Ergo-/ og fysioterapitjenester til barn og unge 0-18 år

Bydelen har omlag 70 barn og unge med funksjonshemming av varierende grad. Ergo-fysioterapitjenesten er sterkt involvert i arbeidet med å behandle og tilrettelegge hverdagen for denne gruppen. En del av tjenestene ytes i forhold til spesialklasser ved skolene Bøler og Abildsø.

Kjøp av fysioterapitjenester til funksjonshemmede barn fra andre er i 2005 gått ned. Det foreslås for 2006 å nedjustere inntjeningen i tråd med forventet inntekt. Det vil bli vurdert om fysioterapi vi kjøper til barn med spesielle behov fra vår bydel, som har plass ved spesialskoler i andre bydeler, kan overtas av våre egne fysioterapeuter. Dette vil i noen grad kunne kompensere for inntektstapet.

Familiesenter

Bydelens familiesenter er lagt til Oppsal gård i tilknytning til åpen barnehage. Familiesenteret arbeider generelt forebyggende, og i forhold til barn og unge det er knyttet bekymring til. Senteret er bemannet med tiltakskonsulent, familieveileder, psykolog, migrasjonspedagog, samt pedagog og assistent i åpen barnehage. Ulike faggrupper er knyttet til senteret som samarbeidspartnere. En rekke aktiviteter er knyttet til senteret. Det er blant annet gjennomført foreldreveiledning, startet nettverksgruppe for fedre og grupper for barn med psykisk syke foreldre. Aktivitetene ved Familiesenteret utvikles i samråd med brukerne og aktuelle samarbeidsinstanser.

Språkenheten

Familiesenteret har ansvar for koordinering av tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder. Tiltakene er samlet under betegnelsen språkenheten. Det er gjennomført musikkgrupper og startet språkgrupper i regi av språkenheten, samt at det er iverksatt kompetansehevende tiltak for barnehagens personale. Stillingene er, som tidligere, dels knyttet til enkeltbarnehager, dels lagt til pedagogisk fagsenter. Stilling for migrasjonspedagog er lagt til familiesenteret. Enheten finansieres av øremerket statstilskudd.

Aktivitetsplan

- Helsestasjonen vurderer ved 4 års alder barns språkforståelse og evne til kommunikasjon og følger opp med språkstimulerende tiltak.
- Helsestasjonene i samarbeid med familiesenteret tilbyr kurs ”Godt samliv” for førstegangsførelde, initiert av Barne- og familiedepartementet.
- Familiesenteret, ved språkenheten, koordinerer tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder i tråd med føringer i rundskriv Q04/2004, ad tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder.
- Familiesenteret starter språkgrupper for 4-5åringer med minoritetsspråklig bakgrunn uten plass i barnehage.
- Familiesenteret utarbeider, i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnere, halvårsplaner for aktiviteten ved senteret, med gruppeaktiviteter for foresatte, barn og unge, samt lavterskeltilbud til enkeltungdom/familier.

4.5.4 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
232	Forebygging - skole- og helsestasjonstjeneste	15 948 000	16 736 000

- Salg av fysioterapitjenester til barn og unge nedjusteres med kroner 52 000 i henhold til forventet inntekt.

Antall årsverk	2005	2006	endring
Sum årsverk:	35,47	35,57	+ 0,1

Økning fra 0,9 til 1,0 årsverk. Endring av stillingen er vedtatt i 2005.

4.6 Øremerkete statlige midler til psykiatri barn/unge 0 - 18 år

4.6.1 Hovedmål

Bydelen skal forebygge, oppdage og iverksette tiltak ved bekymring for barn og unges psykiske helse.

4.6.2 Ansvarsområde

Ansvarsområdet psykisk helsearbeid involverer en rekke tjenester i avdeling barn og unge. Barnehager, skolefritidsordninger, fritidsklubber og utekontakt, barnevernstjeneste, helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom bidrar direkte eller indirekte til å styrke barn og unges psykiske helse.

4.6.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Bydel Østensjø er i budsjett 2006 bevilget 3,066 mill kroner til formålet. Midlene har utgangspunkt i "Opptappingsplan for psykisk helse 1999-2006", senere forlenget til 2008.

Øremerkede midler psykisk helse er i 2005 benyttet til

- 1,6 årsverk helsesøster, rettet i hovedsak mot ungdom
- 0,5 årsverk psykiatrisk sykepleier, engasjement
- 0,5 årsverk utekontakt
- 1 årsverk konsulent psykisk helse barn og unge (psykolog)
- 1 årsverk tiltakskonsulent/ tiltaksutvikler ved familiesenteret

Totalt utgjør dette 4,6 årsverk. Disse årsverkene videreføres i 2006. Engasjement for psykiatrisk sykepleier har nå vart i 3 år. Stillingen har stor betydning for arbeidet med psykisk helse, ikke minst på videregående skole. Stillingen forslås omgjort til fast stilling

Midler til psykisk helse er i 2005 i tillegg til de nevnte stillingene benyttet til forebyggende arbeid og aktive tiltak i barneverntjenesten, samt til aktiviteter og tiltak ved familiesenteret. To helsesøstre deltar i videreutdanning i psykisk helsearbeid. Videreutdanningen sluttføres 1. halvår 2006.

Bydelen rapporterer på bruken av disse statlige øremerkede midlene.

I bydelens Handlingsplan psykisk helsearbeid 2005-2008 er det skissert mål for området barn og unge. Handlingsplanen innbefatter planlagte opptappings tiltak for årene 2005-2008. Dersom det gjennom opptappingsmidler for 2006 bevilges ytterligere midler til psykisk helsearbeid barn og unge, vil det i henhold til bydelens Handlingsplan psykisk helsearbeid 2005-2008, særlig være aktuelt å vurdere opprettelse av stilling som miljøarbeider for oppfølging av ungdom i sysselsettingsbasen, samt økte ressurser til støttekontakter og opprettelse av stilling som miljøarbeider til medieverkstedet.

Aktivitetsplan

- Sysselsettingsbase er opprettet i regi av utekontakten og prosjektet videreføres med midler fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester/ Barne- og familiedepartementet 1. halvår 2006/ midler fra Opptappingsplan for psykisk helse 2. halvår 2006.
- Bydelen søker Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester om tilskudd til forlengelse av prosjektet.

4.6.4 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
*	Psykisk helsearbeid barn og unge	2 300 000	3 066 000

Fordeler seg på de øvrige kostrafunksjonene

- 4,6 årsverk psykisk helsearbeid barn og unge videreføres i 2006, inklusive 0,5 årsverk psykiatrisk sykepleier som omgjøres fra engasjement til fast stilling.
- Driftsmidler familiesenteret foreslås videreført med kr 133 000.
- Videreutdanning i psykisk helsearbeid, stipuleres til kr 142 000.
- Miljøarbeider rettet mot enkeltperson foreslås budsjettet med kr 319 000, pluss utgiftsdekning og kurs for brukerstyrt personlig assistanse (BPA), som samlet anslås til kr 43 000, samlet kr 362 000.
- Sysselsettingsbase er opprettet i regi av utekontakten og prosjektet videreføres med midler fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester/ Barne- og familiedepartementet 1. halvår 2006.
- Sysselsettingsbase foreslås videreført med midler fra Opptappingsplan for psykisk helse, kr 109 000, 2. halvår 2006.
- Bydelen søker Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester om tilskudd til forlengelse av prosjektet.

4.7 Barnevern (kostra 244, 251, 252)

4.7.1 Hovedmål

Barn og unge det er knyttet bekymring til skal få rett hjelp til rett tid gjennom et kvalitativt godt og effektivt barnevern. Barn, unge og deres familier skal oppleve gode samarbeidsforhold mellom hjelpetjenestene i bydelen, til brukernes beste.

4.7.2 Ansvarsområde

Barneverntjenestens arbeid reguleres etter Lov om barneverntjenester. Arbeidet omfatter undersøkelse på bakgrunn av melding om bekymring og i forbindelse med søknad om hjelpetiltak. Barnevernets arbeid omfatter videre oppfølging av de hjelpe-, omsorgs- og atferdstiltak som igangsettes.

4.7.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Barneverntjenesten holder til i Oppsal Samfunnshus. Tjenesten er organisert etter en spesialistmodell med et mottaks-/ undersøkelsesteam, et barne-/familieteam og et ungdomsteam. Modellen er ment å bidra til effektivitet, oversikt og kontroll med tiltak og ressursbruk.

Pr. 31.10.2005 var 18 barn plassert i institusjonsbaserte tiltak og 47 barn i fosterhjem. Bydelen hadde på samme tidspunkt 5 familier i mødre hjem.

Plantallet for institusjonsbaserte tiltak ble for 2005 satt til 14. I april var antallet plassert i institusjonsbaserte tiltak 16, og plantallet syntes å være innenfor rekkevidde. Men fra mai har det vært en økning i antall plasseringer, og antallet i institusjon var i august og september 21. I oktober var plasserte i institusjonsbaserte tiltak igjen redusert til 18. Nedgangen beror på klienter over 18 år som er tilbakeført til hjemmet eller som er overført til andre ordninger. Plantall for 2006 for institusjon/ institusjonsbaserte tiltak foreslås satt til 18. Plantallet for antall plasseringer i fosterhjem foreslås uendret med 50 plasseringer.

Når plantall 2005 ble satt, forutsatte dette økt vekt på lokalbaserte tiltak for forebygging og som alternativ til eksterne plasseringer. Slike tiltak er benyttet i flere saker for å forebygge nye plasseringer på institusjon. Tiltakene har til nå hatt liten effekt med hensyn til å redusere allerede iverksatte plasseringstiltak. Hjem- og nærmiljøtiltak vil være en satsing også i 2006. Barne- og ungdomstjenesten og Familiesenteret må være i nær dialog med barneverntjenesten for i størst mulig grad å tilpasse tilbudene slik barneverntjenesten definerer behovet.

Barneverntjenesten har et prognostisert merforbruk i 2005 på 9,1 mill. kroner, hvorav 6,5 mill kroner er knyttet til tiltak utenfor hjemmet. Bydelen skal også i 2006 satse sterkt på hjem- og nærmiljøtiltak, og det må forventes at enkelte brukere blir overført til andre tiltak, eventuelt tilbakeført til hjemmet. På denne bakgrunn foreslås tiltak utenfor hjemmet styrket med 5 mill. kroner i 2006.

Det har i 2005 ved en feil ikke vært satt av midler til mødre hjem i budsjettet, til tross for at det var planlagt benyttet gjennomsnittlig 2 pr. måned. Prognostisert merforbruk på tiltak i hjemmet er 3,15 mill. kroner. Merforbruket i 2005 skyldes blant annet at gjennomsnittlig mødre hjemsplasseringer har vært 3 og at flere av disse har vært flerbarnsfamilier. Med 1,8 mill. kroner i økning på tiltak i hjemmet for 2006, vil det være rom for gjennomsnittlig 3 mødre hjem pr måned.

Omfattende rusmisbruk hos foresatte er oppgitt som hovedårsak til plassering i svært mange av sakene. Det er en særlig utfordring framover å etablere hjelpetiltak som virker forebyggende, og som kan være med å forhindre at barn blir plassert utenfor hjemmet.

Samarbeidssystem internt i bydelen for barn og unge det er knyttet bekymring til er etablert, med samarbeidsarenaer, samarbeidsrutiner og egnede samarbeidsredskaper. Barnevernet skal være en sentral aktør i dette samarbeidet.

To av tjenestens medarbeidere er under opplæring i foreldretreningsprogrammet PMT (Parent Management Training). Videreutdanningen slutføres 2005. I 2006 starter implementeringen av PMT i resten av organisasjonen. Plan for implementering vil være klar rundt årsskiftet.

Stilling som barnevernkonsulent ved Manglerud politistasjon er organisatorisk lagt til Bydel Østensjø. Stillingen er finansiert med øremerkede midler tildelt bydelen. Konsulenten skal ha en forebyggende og koordinerende funksjon i lokalmiljøet, og samarbeider med politiet om barn og unge i risikozonen for å begå kriminelle handlinger.

Stillingen betjener bydelene Søndre Nordstrand, Nordstrand og Østensjø. Stillingen videreføres i 2006.

Aktivitetsplan

- Barneverntjenesten har en sentral koordinerende rolle i det lokale samarbeidet rundt barn og unge det er knyttet bekymring til.

- Det etableres tverrfaglige samarbeidsrutiner mellom avdeling barn og unge og avdeling voksne og familier om tiltak som kan forebygge rusmisbruk hos voksne og barn/ unge.
- Barneverntjenesten fullfører arbeidet med samarbeidsavtaler mellom barneverntjenesten og andre instanser som arbeider med barn, unge og deres familier i bydelen. Samarbeidsavtalene skal tre i kraft ved bekymring. (Viktige samarbeidsinstanser er bl.a. helsestasjon, barnehage, skole, skolefritidsordning, pedagogisk psykologisk tjeneste, psykisk helse barn og unge, barne- og ungdomstiltakene, politi m.fl.)
- Barneverntjenesten deltar i barne- og familieetatens arbeid med utvikling av nye tiltak og metoder, der familier med minoritetsbakgrunn er en særlig målgruppe.
- Byrådet vil legge til rette for at barneverntjenesten tar i bruk familieråd som samarbeidsmetode.

Måltall for funksjonsområde 2 – Barnevern	Måltall 2004	Resultat 2004	Måltall 2005	Måltall 2006
Andel avsluttede undersøkelser innen 3 mnd.	100%	94,1%	100%	100%
Andel avsluttede undersøkelser innen 6 mnd.	100%	95,1%	100%	100%
Antall gjennomførte tilsynsbesøk per fosterbarn under 18 år hvor bydelen har plasseringsansvaret.	4	3,5	4	4
Antall gjennomførte tilsynsbesøk per fosterbarn under 18 år hvor bydelen har tilsynsansvaret				4
Antall gjennomførte oppfølgingsbesøk per fosterbarn				4

Nøkkeltall for : Funksjonsområde 2 - Barnevern (VST)	Resultat 2002	Resultat 2003	Resultat 2004
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år barneverntjenesten	5 747	7 326	7 598
Netto driftsutgifter (f 244, 251 og 252) per barn i barnevernet *	123 157	153 399	147 747
Brutto driftsutgifter per barn (f 244)	36 572	35 563	32 478
Brutto driftsutgifter per barn i opprinnelig familie (f 251)	27 341	33 070	43 695
Brutto driftsutgifter per barn utenfor opprinnelig familie (f 252) *	319 540	403 927	358 195

* Medregnet samtlige utgifter og derfor ikke sammenlignbart med andre kommuner som kun betaler egenandel.
Tallene er gjennomsnittstall for Oslo kommune. Bydelen må i 2006 regne med å bli målt på tilsvarende tall for egen bydel.

4.7.4 Effektiviseringstiltak

Byrådet legger vekt på at det etableres gode nettverksbaserte/ lokalbaserte tiltak i barnets hjemmemiljø, slik at langtidsplasseringer utenfor familien kan reduseres. Barneverntjenesten i Bydel Østensjø vil i 2006 ha fokus på nærmiljøtiltak og vil tilstrebe å etablere solide hjem- og nærmiljøbaserte tiltakskjeder rundt barn og unge det er knyttet bekymring til. Denne vridningen av tjenesten forutsetter et velfungerende samarbeid mellom bydelens tjenester og med andre aktuelle aktører, som skole, politi, BUP, m.fl.

Erfaringer tilsier at hjem- og lokalbaserte tiltak kan gi gode effekter og høy grad av måloppnåelse. Et slikt fokus ventes i noen grad å bidra i retning av reduserte utgifter til tiltak utenfor hjemmet.

4.7.5 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
244	Barneverntjeneste	12 061 000	13 325 000
251	Barneverntiltak i familien	3 067 000	4 828 000
252	Barneverntiltak utenfor familien	27 047 000	32 022 000

Plantall barnevernstiltak 2006

Type tiltak	Plantall 2004	Plantall 2005	Plantall 2006
Antall barn i institusjon	17	14	18
Antall barn fosterhjem	44	50	50
Tiltak i hjemmet	164	160	165

- Tiltak utenfor familien økes med 5 mill. kroner.
- Tiltak i familien, mødre hjem økes med 1,8 mill. kroner.
- Tiltak drift nærmiljøtiltak/ innsatsteam videreføres med kr 100 000.
- Stilling for barnevernkonsulent ved politistasjonen videreføres.

Antall årsverk	2005	2006	endring
Sum årsverk	23	23	-

Stillingen som barnevernkonsulent ved politistasjonen er ikke medregnet i antall årsverk. Stillingen betjener bydelene Søndre Nordstrand, Nordstrand og Østensjø og er finansiert av øremerkede midler tildelt Bydel Østensjø.

4.8 Kultur (kostra 385)

4.8.1 Hovedmål

I samarbeid med lag og organisasjoner vil Bydel Østensjø fremme gode betingelser for kulturell aktivitet. Kulturen skal profileres gjennom prosjekt Kulturbydel Østensjø.

4.8.2 Ansvarsområde

Ansvarsområdet omfatter vedtatte kulturoppgaver, samt samarbeidet med frivillige lag og organisasjoner.

4.8.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Kulturbydel Østensjø er et samarbeidsprosjekt mellom bydelen og frivillige lag og organisasjoner. Styringsgruppe for prosjekt Kulturbydel Østensjø ble oppnevnt i BMK i sak 42/05. Mandat for styringsgruppa ble vedtatt i BU i sak 44/05.

Bydelens kulturkonsulent er sekretær for prosjektet. Prosjektet skal støtte opp om og tilrettelegge for kulturell aktivitet i bydelen. Prosjektet har ansvar for koordinering av fellesprosjekter som bydelsdager og andre samarbeidsarrangementer, utstyrsbank, kulturkalender, kulturpris, bistand i forbindelse med søknader m.m..

Bydelsdager ble arrangert i samarbeid med lag og organisasjoner 01.-05.06.2005.

Ungdommens kulturmønstring ble arrangert på Skøyenåsen skole 05.03.2004.

Skatekonkurransen for junior og senior ble gjennomført på Skøyenåsen skatepark 24.11.2005.

Kulturdag for barn 0-12 år arrangeres 8. desember i samarbeid med barnehager, SFO, Deichmanske bibliotek og frivillige organisasjoner. Det skal foregå parallelle utarrangementer, forestillinger på bibliotekfilialene og discotek på klubbene.

I budsjett 2005 var det satt av kr 640 000 til støtte til frivillig aktivitet. Midlene er utlyst og er fordelt i henhold til vedtatte retningslinjer i BMK-sak 20/05. Av 128 søknader ble 79 imøtekommet med støtte.

I samsvar med avsetning i budsjett 2005 er kr 60 000 overført til Østensjø barne- og ungdomsteater, og kr 200 000 overført til Oslo musikk- og kulturskole, avdeling Manglerud. Støtten til Oslo musikk- og kulturskole, avdeling Manglerud, foreslås avvirket, da dette er å betrakte som en offentlig virksomhet med eget budsjett.

Det er mottatt kr 10 000 i eksterne midler fra Returkartong AS til trykking i forbindelse med bydelsdagene. Det ble søkt støtte fra Frifond til skatekonkurransen, men søknaden ble ikke innvilget. Det søkes om støtte fra Musikkverkstedordningen til utvikling av kultur- og musikktilbud ved Kafé X.

Det foreslås for 2006 å redusere avsetninger til kultur med 1 mill. kroner. Bydelens engasjement i forhold til kultur bør i hovedsak være innrettet mot tilrettelegging for kulturell aktivitet. Det foreslås at bydelen setter av kr 500 000 i frivillighetsmidler, og at avsetninger ut over det i hovedsak dekker felles arrangementer som bydelsdager, ungdommens kulturmønstring og andre samarbeidstiltak.

Øvrige kostnadskrevende aktiviteter bør baseres på eksterne midler. Det bør i 2006 være økt satsing på søknader om eksterne midler til ulike arrangementer og kulturtiltak.

Aktivitetsplan

- Prosjekt Kulturbydel Østensjø videreføres i samarbeid med lag og organisasjoner, med mål og tiltak som skissert i BU-sak 102/04.
- Bydel Østensjø tar initiativ til Bydelsdager 2006 og Ungdommens kulturmønstring.
- Det fremmes sak for BU ad bydelens kulturpris.
- Det skal i aktuelle sammenhenger søkes eksterne midler for i størst mulig grad å støtte opp om kulturaktiviteter i bydelen, bl.a. støtte til lokale rusforebyggende tiltak.

4.8.4 Merknader til driftsbudsjett

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
385	Andre kulturaktiviteter	2 685 000	1 697 000

- Det avsettes kr 350 000 til prosjekt Kulturbydel Østensjø, inkl. midler til kulturpris 2006.
- Det avsettes kr 500 000 til frivillighetsmidler, inkl. kr 60 000 i støtte til Østensjø barne- og ungdomsteater.
- Det avsettes kr 150 000 til bydelsdager.
- Det avsettes kr 40 000 til Ungdommens kulturmønstring.
- Det avsettes kr 100 000 til arrangementer i ungdomsrådets regi.
- Det avsettes kr 20 000 til LAN 2006 (Local Area Network, IT-samling for ungdom).
- Det avsettes kr 20 000 til Verdensdagen for psykisk helse.
- Det avsettes kr 20 000 til markering av Eldredagen.
- Støtten til Oslo musikk- og kulturskole, avdeling Manglerud, kr 200 000, avvikles.

Antall årsverk	2005	2006	endring
Sum årsverk	1	1	-

5 Avdeling Voksne og familier

Innledning

Ansvarsområdet omfatter:

- Psykisk helsearbeid; oppfølging i hjemmet, aktivitetstilbud og tilrettelagte boliger. To bofellesskap og tre treffsteder
- Sosialtjenesten; råd og veiledning, sosialt forebyggende arbeid, rehabilitering av rusmisbrukere, kvalifisering og sysselsetting, gjeldsrådgivning, økonomisk sosialhjelp
- Boligkontor; boligvirkemidler, kommunale boliger og bostøtteordninger
- Introduksjonsordning og mottak av flyktninger
- Støttetiltak for funksjonshemmede (18-67 år) og tilrettelagte boliger for utviklingshemmede. Dagsenter for utviklingshemmede
- Manglerud bad

Bestillerkontoret (Avdeling rehabilitering og omsorg) er tillagt vedtaksmyndighet innenfor området funksjonshemmede og utviklingshemmede.

Antall årsverk avdeling voksne og familier, stab	2005	2006	endring
Sum årsverk	0	2	+2

Dette er ingen reell økning, da stillingene som spesialkonsulent er flyttet fra 120 Administrasjon for å få riktig kostrafunksjon.

Organisering og lokalisering - arbeidsmiljømessige konsekvenser:

I 2005 har det vært arbeidet med å få på plass organisasjonen etter endringene som fulgte av bydelsreformen, hvor flere tjenestesteder ble slått sammen. Det legges ikke opp til større endringer i 2006, men det vil bli arbeidet videre med å henblikk på å finne egnet sted for sammenslåing av treffstedene.

Bydelsdirektøren opprettet i februar 2005 et prosjekt for gjennomgang og evaluering av sosialtjenesten. Med utspring i mandatet for prosjektet har det gjennom året vært etablert flere arbeidsgrupper som har arbeidet med tiltak på ulike plan. Det har bl.a. vært arbeidet med brukermedvirkning, klientrettede tiltak for å redusere behovet for økonomisk sosialhjelp, organisatoriske endringer for å styrke ledelse, styring og kontroll, arbeidsmiljømessige tiltak.

En rapport om resultatene av prosjektet så langt ble lagt fram for bydelsutvalget i juni. I den forbindelse ba bydelsutvalget om at saken skulle tas opp på nytt i forbindelse med budsjett 2006 og at det skulle gis en vurdering av hensiktsmessigheten ved bestiller- utførermodellen samt hensiktsmessigheten ved dagens lokaliseringsmodell av sosialtjenesten.

Prosjektets arbeid våren 2005 gikk ut på å avklare ansvars- og oppgavefordeling, roller og rutiner og å få organisasjonen på plass. Prosjektet har i høst fulgt opp dette arbeidet, men med

hovedfokus på praktiseringen og implementeringen i hele organisasjonen. Ut fra de erfaringer som er gjort til nå vurderes organisasjonsmodellen å være hensiktsmessig med hensyn til å oppnå de mål som var satt når det gjelder kvalitet på tjenesten, effektiv ressursutnyttelse, rettsikkerhet for brukerne og likebehandling. Også når det gjelder styrking av tiltaksarbeidet og tverrfaglig innsats viser modellen seg hensiktsmessig.

Når det gjelder lokaliseringen er det vurdert at det kunne vært mer hensiktsmessig å være samlokalisert / ha kortere fysisk avstand mellom tiltaksenteret og sosialsenteret, samt å ha tiltaksarbeidet samlokalisert.

En videre vurdering når det gjelder lokaliseringsmodell vil imidlertid være nøye knyttet til arbeidet med å forberede oppgavedifferensiering og samlokalisering med en ny statlig arbeids- og velferdsetat i tilknytning til etablering av Ny arbeids- og velferdsforvaltning (NAV).

Prosjektet i sosialtjenesten avsluttes i desember 2005, men tiltakene vil bli fulgt opp i 2006 for å sikre videre kvalitetsutvikling av sosialtjenesten. Det vises for øvrig til prosjektrapporten som vil bli lagt fram for bydelsutvalget etter at prosjektet er avsluttet. Resultatene fra brukerundersøkelsen i sosialtjenesten vil være klare i desember, og vil således bli framlagt samtidig med prosjektrapporten. Prosjektrapporten vil bli lagt fram til behandling i bydelsutvalgets første møte i 2006.

Et annet satsingsområde i 2006 er å klargjøre ansvars- og oppgavefordeling og samarbeidsrutiner internt i bydelen og samarbeidet mellom bydelen og spesialisthelsetjenesten i forhold til opptrappingsplanen for psykisk helsearbeid.

5.1 Psykisk helsearbeid (kostra 234, 241, 253, 254, 265)

5.1.1 Hovedmål

Bydelen skal ha et tjenestetilbud til mennesker med psykiske lidelser som fremmer uavhengighet, selvstendighet og evnen til å mestre eget liv.

5.1.2 Ansvarsområde

Bydelens ansvarsområde omfatter bo-, omsorgs- og aktivitetstilbud til mennesker med psykiske lidelser, både for dem som skal skrives ut fra spesialisthelsetjenesten og for dem som allerede bor i bydelen. Tjenesten er hjemlet i kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven.

5.1.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Bydelen mottar øremerkede midler fra staten til gjennomføring av psykiatireformen. I 2005 var tilskuddet til psykisk helsearbeid på 10,734 mill. kroner. Disse midlene er knyttet til 0,5 årsverk koordinator, 5,8 årsverk psykiske helsearbeidere, 2 årsverk miljøarbeidere fordelt på 3 treffsteder, 12,56 årsverk personalbase tilknyttet 13 boliger, samt kjøp av plasser i boliger med heldøgns omsorg, herunder plasser hvor det er avtalt delt betalingsansvar med spesialisthelsetjenesten.

De psykiske helsearbeiderne har som primær oppgave å følge opp og bistå mennesker med psykiske lidelser som bor i bydelen, og har en viktig oppgave i forhold til å forebygge innleggelse / reinnleggelse i spesialisthelsetjenesten. Ved 2. tertial hadde 120 brukere slik oppfølging. Henvisningene kommer fra sosialtjenesten, Bestillerkontoret, fastlegene, pårørende, fra spesialisthelsetjenesten og fra brukere selv.

Det har vært arbeidet for å samordne de tre treffstedene i mer egnede lokaler med mål å få et mer robust tilbud som kan nå flere brukere. I gjennomsnitt er det til sammen 15- 20 brukere som besøker treffstedene daglig. Det er opprettet et brukerforum som deltar i en arbeidsgruppe hvor ulike alternativer har vært vurdert. Et aktuelt alternativ er sambruk i lokalene til Abildsø seniorsenter. Dette alternativet fordrer installering av heis og det er søkt eksterne midler til finansieringen. Egen sak om treffstedene vil bli fremmet for bydelsutvalget når dette er avklart.

Bydelen deltar i samarbeidsprosjektet som omfatter bydelene Østsjø, Nordstrand og Søndre Nordstrand, Ullevål Sykehus samt Søndre Oslo distriktpsikiatriske senter (DPS).

Prosjektet har vært ledet av en prosjektleder som har vært lønnet av eksterne midler og har arbeidet med å utvikle lokale samarbeidsavtaler, samt kartlegge bo- og omsorgsbehov for mennesker med psykiske lidelser.

Kartlegging av behov for bo- og omsorgstilbud i bydelen pr oktober 2005:

Bolig behov	Status oktober 2004		Status oktober 2005	
	Bor i bydel	Pasient i 2. linjen	Bor i bydel	Pasient i 2. linjen
Antall personer	27	30	18	20
Totalt kartlagte	57		38	

Bydelen har i 2004 -2005 etablert to boenheter med i alt 13 boliger for mennesker med psykiske lidelser, personalbasene har totalt 12,56 årsverk. Antall personer som er utskrivningsklare fra spesialisthelsetjenesten er etter dette redusert, men det er fortsatt et høyt antall personer som venter på botilbud i bydelen. Mange av disse har vært innlagt i institusjon i mange år, og trenger botilbud med tilknyttet døgnbemannning for å klare å bo i bydelen. Etablering av boliger tilknyttet personalbaser er kostnadskrevende tiltak som binder opp en stor andel av de øremerkede psykiatrimidlene. Dette er den største utfordringen for bydelen på området.

I lokal handlingsplan for psykisk helsearbeid har bydelen som innsatsområde for 2006 prioritert å etablere ytterligere en samlokalisert bolig. Det andre innsatsområdet er å etablere en miljøarbeidertjeneste for oppfølging av personer som bor i bydelen.

Bydelens aktivitet i 2005 er om lag 1,6 mill. kroner høyere enn tildelt ramme på 10,734 mill. kroner, dette skyldes utgifter til personalbaser knyttet til de 6 nye boligene som ble opprettet i 2005. Bydelen hadde søkt om og forventet en høyere tildeling i 2005 i tråd med dokumentert opptrapping av aktivitet i 2005.

I byrådets forslag til budsjett 2006, er bydelens tildelte ramme for psykisk helsearbeid for voksne på 10,89 mill. kroner. Bydelens aktivitet er på 12,326 mill. kroner. Bydelen forutsetter at økte kostnader knyttet til opptrapping innen psykisk helsearbeid skal dekkes innenfor rammen av sentralt avsatte midler. For 2006 vil bydelen derfor avvente den endelige tildeling av opptrappingsmidler før det igangsettes ny aktivitet.

Dersom tildelte midler ikke gir rom for å etablere nye boliger med personalbaser i tråd med bydelens psykiatriplan, vil det bli prioritert å etablere en miljøarbeidertjeneste for booppfølging i forhold til rus- / psykiatri problematikk.

Aktivitetsplan

- Nye tiltak vurderes når endelig tildeling av opptrappingsmidler foreligger.
- Samordne treffstedene i egnede lokaler
- Avklare ansvars- og oppgavefordeling internt i bydelen og utvikle samarbeidsrutiner i forhold til spesialisthelsetjenesten
- Gjennomføre et kompetanseutviklingsprogram i psykisk helsearbeid for ansatte i bydelen

5.1.4 Effektiviseringstiltak

Bydelen arbeider med å finne egnede lokaler for å samordne treffstedene for å sikre et mer robust tilbud. Dette kan både gi en bedre tilgjengelighet og gi rom for at tilbudet kan nå flere brukere.

5.1.5 Merknader til driftsbudsjettet

Kostr	Psykisk helse	Budsjett 2005	Budsjett 2006
233	Forebyggende arbeid - helse og sosial	11 077 000	
234	aktivisering eldre og funksjonshemmede	-	896 000
241	Diagnose, behandling og rehabilitering	-	3 335 000
253	Pleie, omsorg og hjelp i institusjon	-	1 692 000
254	Pleie, omsorg og hjelp i hjemmet	-	6 101 000
265	Kommunalt disponerte boliger	-	302 000

* I 2005 var aktiviteter knyttet til øremerkede psykiatrimidler knyttet opp mot andre kostrafunksjoner, og er således ikke sammenlignbare

Bydelen er tildelt 10,890 mill. kroner til psykisk helsearbeid i byrådets budsjettforslag for 2006. Bydelens aktivitet i 2005 er på 12,326 mill. kroner. Det forventes at bydelen vil få ytterligere tildeling fra sentral avsetting, som dekker dagens aktivitet. Bydelen forutsetter at økte kostnader knyttet til opptrapping innen psykisk helsearbeid skal dekkes innenfor rammen av sentralt avsatte midler. For 2006 vil bydelen derfor avvente den endelige tildeling av opptrappingsmidler før det igangsettes ny aktivitet.

Funksjonsområde 1	2005	2006	endring
Antall årsverk psykisk helsearbeid			
Psykiske helsearbeidere	5,8	5,8	-
Miljøarbeider (dagsenter, treffsteder)	2,0	2,0	-
Boliger	12,56	12,56	-
Koordinator funksjonshemmede og psykiatri*	0,5	0,5	-
Sum årsverk psykisk helsevern	20,86	20,86	-

5.2 Sosialtjenesten (kostra 242, 243, 273, 283, 265, 275)

5.2.1 Hovedmål

Sosialtjenesten skal gi råd, veiledning og faglig bistand med formål å gjøre flest mulig selvhjulpne og gi grunnlag for gode levevilkår.

5.2.2 Ansvarsområde

Sosialtjenesten har ansvar for økonomisk sosialhjelp, gjeldsrådgivning, kvalifisering og sysselsettingstiltak, herunder introduksjonsordning for nyankomne innvandrere, rehabilitering av rusmisbrukere, støttekontakter m.m. Tjenesten er hjemlet i sosialtjenesteloven.

Boligkontoret har ansvar for boligvirkemidlene; tildeling av kommunale boliger, lån og kommunale og statlige bostøtteordninger.

5.2.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Sosialtjenesten

Det forventes 560 sosialhjelpsmottakere i gjennomsnitt per mnd. i 2005, mot 572 i 2004. Per 01.11.2005 er det registrert 1243 klienter totalt med utbetaling, mot 1240 på samme tid i fjor. Tallene viser at det totale klientantallet har holdt seg stabilt de to siste årene. Antallet klienter har likevel hatt en nedadgående tendens i andre halvår 2005, sammenlignet med samme periode i fjor. Det forventes derfor totalt sett et lavere antall klienter i 2006. Bydelen vil ha et særskilt fokus på målgruppen 18 – 25 år for å hindre rekruttering av nye langtidsklienter.

Det har i 2005 vært gjennomført et prosjekt for kvalitetsutvikling i sosialtjenesten. Egen sak om prosjektet og vurdering av hensiktsmessigheten av organisering i ett sosialsenter og ett tiltakssenter (bestiller – utfører) legges fram for bydelsutvalget til behandling i januar 2006. Den årlige brukerundersøkelsen innen sosialtjenesten i Oslo ble gjennomført i november og vil således bli framlagt samtidig med prosjektrapporten.

Måltall for funksjonsområde 1 - Sosialtjenesten	Resultat 2004	Måltall 2005	Prognose 2005	Måltall 2006
Gjennomsnittlig antall klienter med økonomisk støtte pr. mnd.	572	515	560	535
- herav klienter 18-24 år, flyktninger	10	3	4	3
- herav klienter 18-24 år, ordinære	50	30	60	45
- herav klienter 25 år og eldre, flyktninger	36	20	20	17
- herav klienter 25 år og eldre, ordinære	476	462	476	470
Gjennomsnittlig brutto utbetalt pr. klient med økonomisk støtte pr. mnd for året	8450	8100	8410	8300
Antall personer med avtale om introduksjonsprogram	30	45	45	50
Antall personer i rusinstitusjon tilknyttet Rusmiddelstaten.	39	45	46	45
Antall personer i lokal norskopplæring	126	110	85	90

Nøkkeltall for: Funksjonsområde 1 - Sosialtjenesten	Resultat 2002 * Oslo	Resultat 2003 * Oslo	Resultat 2004 Bydel Ø
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp	5,5 mnd	4,9 mnd	5,2 mnd
Andel sosialhjelpsklienter i forhold til innbyggere		4,1 %	3,1 %
Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntekt	55,7 %	55,4 %	60 %
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp per mottaker *		42 809	

* Resultat 2002 og 2003: Resultat for bydelen ikke tilgjengelig

Måltall	Resultat 2004	Måltall 2005	Prognose 2005	Måltall 2006
Finansiering til kjøp av bolig - andel søknader behandlet innen 1 mnd.	-	80 %	35 %	80 %
Søknad om kommunal bolig – andel søknader behandlet innen 3 mnd.	-	95 %	75 %	95 %
Andel positive vedtak for kommunal bolig effektivert innen 6 mnd.	-	80 %	70 %	80 %
Antall personer i døgnovernattingssteder uten kvalitetsavtale.	1	0	0	0
Antall personer med opphold over 3 mnd i døgnovernatting.	11	0	9	0
Økonomisk sosialhjelp – andel søknader behandlet innen 2 uker.	78 %	95 %	79 %	95 %

Boligtiltak

Per 01.11.2005 har 66 personer fått innvilget finansiering til kjøp av bolig, og 3 personer har fått tilsagn. 49 hovedpersoner er bosatt i kommunal bolig, i tillegg står 47 på venteliste. Antall søkere til bydelens omsorgsboliger har økt i 2005, og per 01.11.2005 er 22 personer bosatt, mens 27 står på venteliste.

På grunn av svært få ledigstilte kommunale boliger fra Boligbygg Oslo KF har det vært treghet i effektivering av positive vedtak for vanskeligstilte og flyktninger. Det er også vanskelig å framskaffe boliger i det private markedet. Det er forventet at bydelen også i 2006 vil få ledigstilt et lavt antall kommunale boliger. Bydelen samarbeider med Helse- og velferdsetaten om ulike muligheter for å framskaffe et større antall boliger til vanskeligstilte og flyktninger i 2006.

I 2005 ble 14 nye tilrettelagte boliger for utviklingshemmede tatt i bruk. Forsinkelse i innflyttingen, samt avvik mellom utgifter og inntekter fra husleie, har medført en betydelig merutgift i form av tomgangsleie og subsidiering av husleiene. I 2006 vil det løpende avviket mellom inntekter og utgifter pga bydelens husleiesubsidiering bli betydelig mindre pga bostøttereferusjoner.

Det er et økende antall personer med sammensatte problemer som trenger booppfølging for å kunne bo i sine boliger. Dette gjelder både grunnleggende botrening, gjennomgang av husordensregler, formidling til viktige instanser, praktisk hjelp og veiledning blant annet i forhold til økonomi. Bydelen vil intensivere dette arbeidet og har fått prosjektmidler kr 500 000 fra Husbanken til booppfølging, med formål å redusere antall utkastelser.

Boligkontoret skilles i 2006 fra sosialsenteret, etableres som et eget tjenestested og flytter til nye lokaler i Ryensvingen 1. Ved omdisponering av ressurser internt i sosialtjenesten er boligkontoret tilført 0,5 årsverk, og det forventes at dette vil bidra til kortere saksbehandlingstid.

Kvalifisering – aktive tiltak

Bydelen hadde tidligere tre kvalifiseringssentre, som i 2005 er blitt slått sammen. Nytt spor på Bogerud er flyttet til Bakkehavn på Abildsø og heter Nytt Spor, Bakkehavn. Her er det norskundervisning med arbeidslivkunnskap, språktrening på arbeidsplasser og jobbsøkerkurs. Kompetanse- og miljøsentret (KM-senteret) på Oppsal er først og fremst rettet mot nyankomne flyktninger og innvandrere, men har egen norskklasser som også tar imot andre som trenger språkundervisning med oppfølging. KM-senteret har i tillegg til kvalifiseringstiltakene lagt opp til miljøtiltak som for eksempel matkurs og matservering i samarbeid med Frivillighetssentralen, og det har også vært arrangert café-dialog der ulike grupper er blitt invitert til å møte personer med minoritetsbakgrunn.

I samarbeid med AOF tilbys det lokal norskundervisning i Manglerud kirke og Bøler kirke med mulighet for barnepass. 65 personer følger undervisningen der.

Kvalifiseringsteamet har hver måned individuell oppfølging av rundt 110 personer som trenger hjelp til å komme ut i arbeid. Resultatene per 2. tertial viser at 43 % er blitt selvhjulpne etter 4 mnd, og 31,5 % hadde fått inntekt, men ikke tilstrekkelig til å forsørge seg selv. Etter 8 mnd er 62 % selvhjulpne og 6,5 % hadde inntekt, men med supplerende sosialhjelp. Bydelen har hatt sterkt fokus på kvalifiseringsarbeidet og ser at gode rutiner og godt samarbeid med aetat har gitt gode resultater.

Det er faste møter mellom sosialtjenesten, trygdekontoret og aetat rundt felles brukere (STA-samarbeid), fram til 01.11.2005 har 42 personer møtt på samarbeidsmøtene. Mange har psykosomatiske plager uten klar diagnose, og det har vært vanskelig og tidkrevende å finne rette tiltak eller ytelse. Målsetningen om at 50 av 60 skulle få en trygdeytelse per 01.11.2005 er ikke nådd. Det er 8 av 42 som har fått en trygdeytelse per samme dato.

Bydelen vil intensivere arbeidet med kvalifisering og har fått innvilget midler til prosjekt ”Tettere oppfølging av personer som trenger særlig bistand for å kunne nyttiggjøre seg arbeidsrettede tiltak” med kr 996 000.

Sosialtjenestens arbeid med rusmiddelmissbruk

Bydelen har 62 personer som får legemiddelassistert behandling. Disse følges opp av sosialtjenesten, idet forutsetning for å få metadon eller subutex er at det er opprettet en ansvarsgruppe rundt brukeren.

Bydelen hadde per 01.11.2005 betalingsansvar for 49 personer som bor på institusjon tilknyttet Rusmiddeletaten. I tillegg har bydelen oppfølging av 8 personer som er i statlig behandlingsinstitusjon. Utfordringen fremover er å gi brukerne et tilfredsstillende tilbud på lokalt nivå både i forhold til oppfølging i bolig, arbeid og fritid.

Det er mange pårørende som ber om råd og veiledning i forbindelse med at deres barn og familiemedlemmer ruser seg og en ser en øking i forespørsler om tvangsbehandling. Bydelen har hatt to saker i 2005 om tvangsbehandling.

Spesialisthelsetjenesten har ansvar for behandling av rusmiddelmissbrukere, men bydelene og kommunene har ansvar for oppfølging i og etter behandlingen. Mange av brukerne er hyppige gjengangere og det trenges tett oppfølging for at de skal kunne fungere i egne boliger etter behandlingen.

Bydelen vil intensivere arbeidet med rusmisbrukere, og har fått prosjektmidler med kr 400 000 til oppfølgingen av denne målgruppen.

Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (kostra 275)

Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere og flyktninger er organisert under Kvalifiseringsteamet på Oppsal. Per 01.11.2005 var det 39 personer som hadde vedtak om introduksjonsprogram med utbetalt stønad. Bydel Østensjø skal ta i mot en kvote på 35 flyktninger i løpet av 2005, men på grunn av mangel på boliger, vil bydelen ikke nå dette målet, prognose er 24 personer. Per 01.11.2005 har bydelen fremskaffet boliger til 19 personer og det arbeides med å finne private løsninger for å få fremskaffet boliger til flere flyktninger. Måltallet for 2006 er mottak av 28 nye flyktninger. Det forventet inntil 50 deltakere i introduksjonsordningen i 2006.

Mange av flyktningene har helseproblemer, noe som krever et tett samarbeid med lege og spesialisthelsetjenesten. Bydelen har brukt minoritetsrådgivere i bosettingsarbeidet, noe som forenklet informasjons- og oppfølgingsarbeidet.

Mange av flyktningene vil avslutte sitt program i løpet av 2006. Bydelen vil videreutvikle strategier og metoder for å få til en tilfredsstillende integrering etter endt program. Bydelen har i 2005 fått tilskudd til kommunale tiltak for innvandrere og bydelen forventer at prosjektmidler til tiltaket ”HomeStart familiekontakten” vil bli videreført (kr 300 000). I

prosjektet "Videreutvikle tiltak og metoder i introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere", har prosjektmidler kr 250 000 vært benyttet til engasjement av minoritetsrådgiver. Dette søkes videreført.

Kommunerevisjonen har gjennomgått introduksjonsordningen i alle bydelene i Oslo, med dybdeintervjuer i Bydel Østensjø og Bydel Alna. Rapportens hovedkonklusjon var at alle bydelene i Oslo har lagt til rette for introduksjonsprogram i tråd med introduksjonsloven. Bydelene Alna og Østensjø bør gjennomgå sine verktøy og rutiner for utarbeiding av individuelle planer og dokumentasjon. Rapporten framhever at det må legges bedre til rette for barnetilsyn for deltakere med små barn. I Bydel Østensjø anses dette ivarettatt ved at deltakerne tilbys barnetilsyn gjennom avdelingen Fargestiften i Oppsal Samfunnshus barnehage.

Aktivitetsplan

- Delta i bolignettverket i Oslo – "På vei til egen bolig".
- Gjennomgå leieavtalene for å sikre maksimal utnyttelse av statlig bostøtte.
- Prosjekt "Booppfølging av rusmiddelmissbrukere" - innvilget tilskudd kr 400 000.
- Prosjekt "Oppfølging av namsmannssaker" – tilsagn kr 500 000.
- Prosjekt "Tettere oppfølging av personer som trenger særlig bistand for å kunne nyttiggjøre seg arbeidsrettede tiltak" – innvilget tilskudd kr 996 000.
- Søke prosjektmidler til videreføring av Homestart Familiekontakten.
- Søke prosjektmidler til videreføring av minoritetsrådgiver i introduksjonsordningen.
- Det skal sikres at det utarbeides individuelle planer til klienter med omfattende bistandsbehov fra flere instanser.
- Gjennomføre kompetanseutvikling innen rusproblematikk og psykisk helsearbeid.

5.2.4 Effektiviseringstiltak

Prosjektet for kvalitetsutvikling i sosialtjenesten avsluttes høsten 2005, men tiltakene vil bli fulgt opp 2006 for å sikre videre kvalitetsutvikling av sosialtjenesten.

Boligkontoret etableres som eget tjenestested, får økt med 0,5 årsverk og flytter i nye lokaler i januar 2006. Dette forventes å gi en mer effektiv bruk av ressursene og økt tilgjengelighet for brukerne.

5.2.5 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra	Sosialkontor	Budsjett 2005	Budsjett 2006
242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	31 657 000	30 518 000
243	Tilbud til personer med rusproblemer	2 708 000	3 208 000
273	Kommunale sysselsettingstiltak	3 050 000	2 758 000
275	Introduksjonsordningen	-	1 542 000
283	Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	-	2 509 000

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
265	Kommunalt disponerte boliger	5 928 000	2 845 000

Budsjettet er basert på:

- Utgifter til introduksjonsordningen utgjør 5,8 mill. kroner og er basert på inntekt fra bydelstilskudd til bosetting av 28 flyktninger 1,82 mill. kroner, omdisponert økonomisk sosialhjelp kr 2,4 mill. kroner, tiltaksmidler kr 1,55 mill. kroner. Utgiftene fordeler seg på 0,85 mill. kroner til 2 årsverk og 4,95 mill. kroner til introduksjonsstønad og etablering av nyankomne flyktninger. Budsjettet baserer seg på inntil 50 personer i ordningen i 2006.
- I 2005 videreførte bydelen ordningen fra gamle Bøler bydel med at 1,5 mill. kroner ble omdisponert fra økonomisk sosialhjelp til aktive tiltak, for drift av kvalifiseringssenter, boligkonsulent, boveileder, STA-koordinator og barnepassordning. I budsjett 2006 er disse tiltakene finansiert innenfor ordinær ramme, mens omdisponert sosialhjelp i sin helhet er overført til finansiering av introduksjonsordningen.
- Inntekt fra vederlag for opphold i kommunale rusinstitusjoner er beregnet til kr 130 000.

Antall årsverk sosialtjenesten	2005	2006	endring
Sum antall årsverk i sosialtjenesten	54,33	48,83	-
Sum antall årsverk boligkontoret ¹⁾		5,5	-
Sum antall årsverk i introduksjonsordningen	2	2	-

1) Boligkontoret var i 2005 medregnet i årsverkene på sosialsenteret, men skilles i 2006 ut som eget tjenestested.

Antall engasjementer *	2005	2006	endring
Sum antall engasjement i sosialtjenesten	1,8	4,8	+3
Sum antall engasjement i introduksjonsordningen	0,6	0,6	-

* Engasjementer forutsettes finansiert gjennom prosjektmidler og fordeler seg slik:

- Tilskudd til kommunale tiltak for innvandrere: HomeStart familiekontakten - kr 300 000 – 0,8 årsverk (videreføring fra 2005).
- Tilskudd til kommunale tiltak for innvandrere: Videreutvikle tiltak og metoder i introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere – kr 250 000 – 0,6 årsverk (videreføring fra 2005).
- Tilskudd til styrking av kommunalt arbeid med rusmiddelmissbrukere - Booppfølging av rusmiddelmissbrukere – kr 400 000 – 1 årsverk fagkonsulent videreføres i 2006.
- Tilskudd fra Husbanken til booppfølging av Namnsmannssaker - kr 500 000 - 1 årsverk fagkonsulent opprettes i 2006.
- Tilskudd til tettere oppfølging av personer som trenger særlig bistand fra kommunene for å kunne nyttiggjøre seg arbeidsrettede tiltak – kr 996 000 – 2 årsverk fagkonsulent opprettes i 2006.

5.3 Økonomisk sosialhjelp og bostøtte (kostra 470)

5.3.1 Hovedmål

Økonomisk sosialhjelp ytes til de som ikke er i stand til å sørge for sitt livsopphold og skal være en sikkerhet for økonomisk og sosial trygghet. Sosialhjelpssøkere skal hjelpes til raskest mulig, og på en best mulig måte, å bli økonomisk selvhjulpne.

5.3.2 Ansvarsområde

Økonomiske ytelser skal hjelpe mennesker til å kunne tilpasse seg eller overvinne en vanskelig livssituasjon. Sosialtjenesten skal bistå brukerne til å oppnå mest mulig grad av selvhjulpnehet.

5.3.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Bydelen hadde i 2004 et betydelig merforbruk av økonomisk sosialhjelp, og ved inngangen til 2005 var gjennomsnittlig antall klienter per måned og gjennomsnittlig utbetaling pr klient per måned bekymringsfullt høyt.

Bydelsdirektøren opprettet i februar 2005 et prosjekt for gjennomgang og evaluering av sosialtjenesten, med mål å redusere behovet for økonomisk sosialhjelp.

Utviklingen når det gjelder antall klienter og utbetalinger pr. klient pr. måned viser mot slutten av året 2005 positive tendenser. Mens tallene i 2004 hadde en økende tendens i 2. tertial, er det en nedgang i samme periode i 2005.

Prosjektet avsluttes høsten 2005, men tiltakene vil bli fulgt opp i 2006 for å sikre videre kvalitetsutvikling av sosialtjenesten med mål å redusere behovet for økonomisk sosialhjelp.

5.3.4 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
281	Økonomisk sosialhjelp	28 787 000	51 100 000

Budsjettet er basert på:

- Omdisponering av økonomisk sosialhjelp til aktive tiltak / introduksjonsordningen med 2,4 mill. kroner.
- I statsbudsjettet er det foreslått en ny stønad fra 2006 til eldre med kort botid i Norge, og som derfor ikke har opparbeidet seg pensjonsrettigheter. Som følge av ny statlig stønad er det foretatt uttrekk i overføringen til kommunene. Uttrekk av sosialhjelpsrammen er for Bydel Østensjø del foretatt med 1,415 mill. kroner, mens beregnet forbruk for økonomisk sosialhjelp til disse personene anslås for bydelens del å være 0,95 mill. kroner.

5.4 Tiltak for funksjonshemmede (kostra 234, 253, 254, 261, 265)

5.4.1 Hovedmål

Tjenesten skal legge til rette for bo- og omsorgstilbud for utviklingshemmede og støttetiltak for funksjonshemmede, for at den enkelte i størst mulig grad skal bevare sin selvstendighet og selvhjulpenhet.

5.4.2 Ansvarsområde

Området gjelder boliger for utviklingshemmede, samt støttetiltak for funksjonshemmede 18-67 år i henhold til sosialtjenesteloven.

Tjenesten er organisert etter bestiller – utførermodell og vedtaksmyndigheten er lagt til Bestillerkontoret i Avdeling rehabilitering og omsorg.

5.4.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Bo og omsorgstilbud for utviklingshemmede.

Bydel Østensjø har 44 boliger for mennesker med utviklingshemming som er tilrettelagt med personalbaser. Disse er organisert i 6 boenheter med til sammen en bemanning på 86,31 årsverk. I tillegg får 7 eksterne beboere oppfølging fra personalbasene.

I 2005 ble 14 nye boliger for utviklingshemmede på Rustad, Grenda boliger, tatt i bruk. I den forbindelse flyttet hele bofellesskapet Rybo og tre beboere fra Oppsalveien 24, og noen beboere i andre boenheter fikk tilbud om flytting. 7 nye beboere har fått tilbud om tilrettelagt bolig i 2005.

Det er ett dagsenter i bydelen med 3 heltids- og 6 deltids plasser. Dagsenteret (Kjernehuset) har 3,5 årsverk, og er organisatorisk tilknyttet Grenda boliger. Det har vært ønskelig å flytte dagsenteret til mer egnede lokaler som kan gi rom for flere aktiviteter, bl.a. matlaging. Dette har vært påpekt av tilsynsutvalget gjentatte ganger. Det har også vært ønskelig å finne lokaler som kan gi rom for et noe høyere antall brukere. Lokalene til det tidligere bestillerkontor på Manglerud har stått tomme siden bydelsreformen, og disse lokalene kan tilrettelegges for å tas i bruk som dagsenter.

Det er ikke utarbeidet konkrete planer for nye botilbud for utviklingshemmede i 2006, men det vil bli vurdert å gi nye botilbud knyttet opp mot eksisterende personalbaser, herunder mulighet for en til to botilbud i Solbergliveien. Videre forventes en samlokalisert bolig i en annen bydel å bli ferdig mot slutten av 2006, hvor en av bydelens beboere får tilbud. En avlastningsplass i Bryn bolig forventes tatt i bruk til fulltidsbolig. Eventuelle nye boliger i 2006 forutsettes finansiert innenfor rammen, ved for eksempel frigjøring av midler ved Bestillerkontoret.

Støttetiltak for funksjonshemmede

Tjenesten innbefatter avlastningstiltak, støttekontakt, omsorgslønn, personlig assistanse m.m. Avdeling voksne og familier har 1 årsverk konsulent funksjonshemmede som iverksetter og følger opp vedtak fattet av bydelens bestillerkontor. Konsulenten er lagt til sosialtjenestens tiltakssenter.

Aktivitetsplan

- Flytte dagsenteret Kjernehuset til lokalene til gamle Ryen bestillerkontor
- Opplæring og veiledning av personale vedr tvangstiltak (Sosialtjenestelovens Kap 4-A).
- Vurdere mulighet for å etablere nye botilbud i tilknytning til eksisterende boliger
- Gjennomgå og sikre rutiner for internkontroll i boligene.
- Det skal sikres at det utarbeides individuelle planer til funksjonshemmede med behov for langvarige og koordinerte tjenester.

5.4.4 Effektiviseringstiltak

Ved flytting av dagsenteret Kjernehuset til nye lokaler, det vil bli vurdert å øke antall plasser.

5.4.5 Merknader til driftsbudsjettet

Kostrakode	Funksjonshemmede	Budsjett 2005	Budsjett 2006
234	Aktivisering eldre og funksjonshemmede/dagtilbud	2 460 000	1 621 000
254	Pleie, omsorg og hjelp i hjemmet	40 481 000	41 449 000
261	Botilbud i institusjon	20 841 000	19 922 000

Budsjettet er basert på

- Det er lagt inn budsjettmidler til 3,36 årsverk miljøarbeider/miljøterapeut til Grenda bolig. Stillingene ble opprettet i budsjett 2005, men det var ikke lagt inn budsjettmidler.

Antall årsverk funksjonshemmede / utviklingshemmede	2005	2006	endring
Boliger	86,31	86,31	-
Dag- aktivitets tilbud	3,5	3,5	-
Koordinator funksjonshemmede	0,5	0,5	-
Konsulent funksjonshemmede	1	1	-
Sum årsverk	91,31	91,31	-

5.5 Manglerud bad (kostra 380)

5.5.1 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Manglerud bad drives i hovedsak som et utleiebad. Badet benyttes av enkelte av bydelens skoler og SFO til svømmeundervisning. I tillegg er Neptun svømmeklubb fast leietaker av badet.

Neptun svømmeklubb driver svømmeopplæring og kursvirksomhet med babysvømming og småbarnssvømming fire kvelder i uka. I tillegg til utleievirksomheten er badet åpent for publikum på fredager. Badet holder 32 grader i vannet.

Badet har ansatt 1 årsverk bademester.

Ved gjennomgang av bygget før bydelsreformen ble det fastslått at badet har et til dels omfattende vedlikeholdsbehov og behov for oppgradering. Det er ikke foretatt ny vurdering av dette, men bydelen har i 2005 utført mindre arbeider etter pålegg fra branntilsynet.

5.5.2 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra	Bad	Budsjett 2005	Budsjett 2006
380	Idrett	240 000	371 000

- Budsjettet er basert på samme aktivitet som i 2005

Antall årsverk	2005	2006	endring
bademester	1	1	-

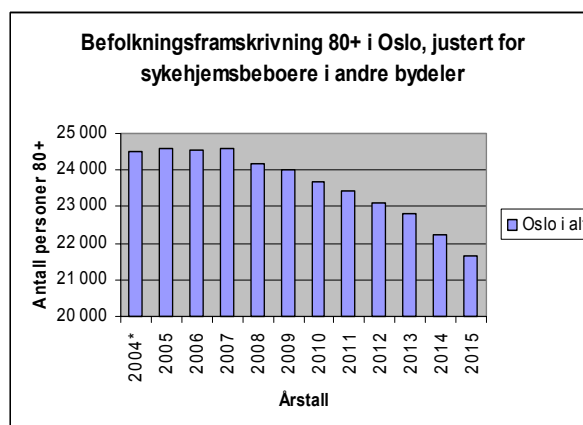
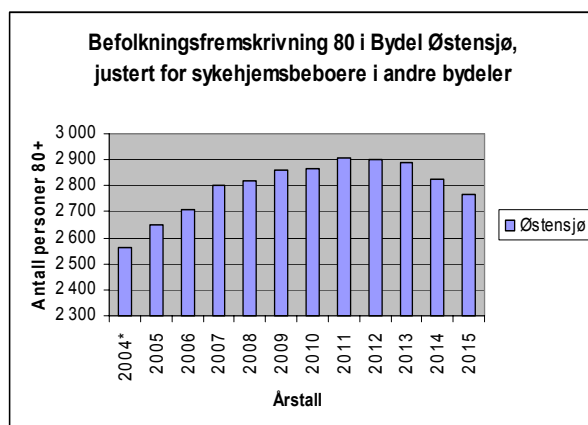
6 Avdeling Rehabilitering og omsorg

Innledning

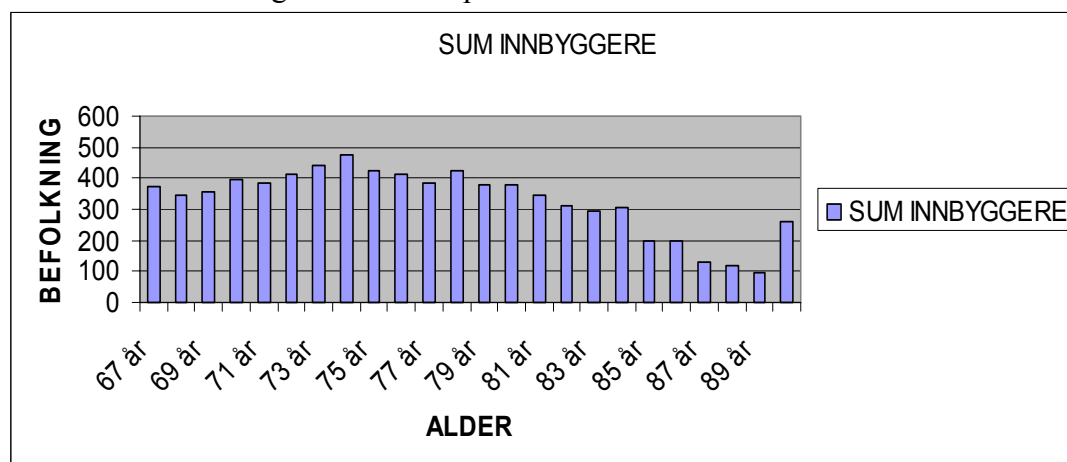
Ansvarsområdet omfatter:

- Bydelens Bestillerkontor, med vedtaks- og myndighetsoppgavene innenfor områdene eldre, funksjonshemmede og utviklingshemmede, transport for forflytningshemmede (TT-transport), innkreving av vederlag og egenbetaling for ulike tjenester etc. Bestillerkontoret er også ansvarlig for drift av avdelingens Innsatsteam
- 5 eldresentre: Manglerud eldresenter, Abildsø seniorsenter, Oppsal eldresenter, Rustad eldresenter, samt Bøler seniorsenter som mottar kommunalt driftstilskudd, men drives av Nasjonalforeningen for folkehelsen
- 3 frivillighetssentraler, hvorav Bøler frivillighetssentral er kommunal, mens Østensjø og Manglerud frivillighetssentraler er private med kommunale driftstilskudd
- 4 sykehjem: Langerud sykehjem, Abildsø bo- og rehabiliteringssenter, Manglerudhjemmet som også inkluderer Rustad bokollektiv for demente, samt Oppsalhjemmet som er konkurranseutsatt og driftes av Kommunal Konkurranse Oslo KF
- I tillegg Østensjø bo- og servicesenter, som er et spesialsykehjem med plasser for yngre mennesker med sterk funksjonshemming
- 3 dagsentre, på Manglerudhjemmet, Langerud sykehjem og på Oppsalhjemmet
- Hjemmebaserte tjenester, med hjemmesykepleie og praktisk bistand (hjemmehjelp)
- Ergo-/fysioterapitjeneste og altnuligmanntjeneste (hjelpemiddelmontering).

Bydelen skiller seg ut fra det som er utviklingen i resten av Oslo når det gjelder befolkningen over 67 år. Bydelen ligger langt over bygjennomsnittet for aldersgruppen 67-79 år. Selv om prognosen her viser en nedgang i årene framover, var det pr. 01.01.2005 mer enn 1000 flere personer i denne aldersgruppen enn i noen annen bydel. Nesten hver 5. person i bydelen er over 67 år. Når det gjelder innbyggere over 80 år er andelen økende, og den vil fortsette å øke fram mot 2011. Dette stiller bydelen overfor store utfordringer i forhold til å bygge opp et riktig, og kostnadseffektivt tjenestetilbud, av tilstrekkelig god kvalitet.

Alderssammensetningen over 67 år pr.01.01.2005:

På bakgrunn av utviklingen i eldrebefolkningen ble det i 2005 lagt stor vekt på tiltak som kunne gjøre det mulig for eldre å bo lengst mulig i eget hjem.

En slik målsetting innebar en betydelig satsing på korttids- og rehabiliteringsplasser, på ergo- og fysioterapijenesten, og på hjemmetjenesten. Det er etablert mange flere korttidsplasser i bydelens sykehjem, det har vært en økning av dagsenterplasser og det har vært økt fokus på eldreveiledertjeneste ved eldresentrene. Denne utviklingen må fortsette i 2006 dersom reduksjon av antall permanente sykehjemsplasser skal være mulig, i tillegg til at hjemmetjenesten også må styrkes.

I tillegg er det forventet at et endelig vedtak om rehabilitering og ombygging av Langerud sykehjem vil føre til at ansatte og beboere må flytte til midlertidige lokaler fra høsten 2006. Dette innebærer en ytterligere utfordring for korttidsavdelingene, hjemmetjenesten og ergo-fysioterapijenesten med tanke på muligheter for samarbeid og fleksible løsninger, som er en absolutt forutsetning for å utvikle tjenesten i planlagt retning.

En nærmere situasjonsbeskrivelse samt aktivitetsplan og måltall vil bli beskrevet under de enkelte kapitler.

Antall årsverk avdeling Rehabilitering og omsorg, stab	2005	2006	endring
Sum årsverk	0	2	+2

1 årsverk spesialkonsulent er flyttet fra administrasjon til stab i RO avdelingen, som en teknisk endring for å få riktig KOSTRA funksjon.

I løpet av 2005 1 årsverk som seksjonsleder av hjemmetjenesten omgjort til spesialkonsulent, slik at det nå er 2 spesialkonsulenter i stab i avdelingen.

Organisering og lokalisering - arbeidsmiljømessige konsekvenser:

Endringene som foreslås i budsjett 2006 innebærer en fortsatt reduksjon i antall sykehjemsplasser totalt, men en fortsatt økning i antall korttids- og rehabiliteringsplasser.

Årsverk i hjemmesykepleien økes, men først og fremst som et sentralt styrt ressursteam som kan settes inn der behovet til enhver tid er størst, med bakgrunn i endringer i ressursbehovet for den enkelte gruppe. I tillegg økes ressursene noe i gruppen som betjener omsorgsboligene i samme bygg som Manglerudhjemmet, hvor 6 trygdeboliger/omsorgsboliger er ferdigstilte etter utflytting av Ryen bofellesskap. I tillegg vil bydelen gjennomføre brukervalg i hjemmehjelpstjenesten fra sommeren 2006, i samsvar med bystyrets vedtak.

Eldresentrene og dagsentrene skal fortsatt prioritere forebyggende arbeid, særlig i forhold til ernæring og trimaktiviteter. Eldresentrene skal gjennomføre et prosjekt i samarbeid med Helse- og velferdsetaten (HEV) som blant annet vektlegger forebyggende hjemmebesøk og eldreveiledning. Dagsenteret på Langerud sykehjem planlegges lagt til Abildsø bo- og rehabiliteringssenter, både geografisk og organisatorisk, i den perioden ombyggingen av Langerud sykehjem varer.

Ergo- og fysioterapitjenesten skal prioritere døgn- og dagrehabilitering, samt delta i tett samarbeid med hjemmetjenesten og innsatsteamet, i forhold til eldre som således kan bo hjemme i stedet for på institusjon.

Innsatsteam ved Bestillerkontoret ble prøvd ut i et prosjekt i 2005, og erfaringene er så gode at ordningen foreslås videreført permanent fra 2006, fortsatt organisert under Bestillerkontoret.

Ordningen hvor Bestillerkontoret fatter vedtak i forhold til ergo- og fysioterapitjenester endres, slik at forespørsler om terapeuttjenester nå skal gå direkte til utøver. Vedtak om slike tjenester skal således ikke lenger fattes gjennom Bestillerkontoret, bortsett fra saker som krever tverrfaglig samarbeid om en tjeneste, der Bestillerkontoret fortsatt skal fatte vedtakene. Henvendelser vedrørende utskrivningsklare pasienter fra Ullevål Universitetssykehus som har behov for terapeuttjenester vil formidles via Bestillerkontoret. Endringen vil ikke få noen konsekvenser for Bestillerkontorets bemanning, da det i forbindelse med både fritt brukervalg og midlertidig flytting av Langerud sykehjem vil bli stilt nye krav til Bestillerkontoret.

6.1 Bestillerkontor (kostra 234, 253, 254, 733)

6.1.1 Hovedmål

Bestillerkontoret skal sørge for rettsikkerhet, likebehandling og kvalitet i vurdering av behov og tildeling av tjenester. For å sikre dette på en best mulig måte er det skilt mellom de som vurderer tjenestebehovet og de som yter tjenesten.

6.1.2 Ansvarsområde

Bestillerkontoret har ansvar for bestilling av tjenester i forhold til:

- Lov om kommunehelsetjeneste
- Lov om sosiale tjenester
- TT forskriften for Oslo kommune

Bestillerkontoret skal, etter søknad, vurdere behov for og fatte vedtak om sykehjemsplasser, dagsenterplasser, hjemmesykepleie, praktisk bistand (hjemmehjelp), ledsagerbevis,

støttekontakt, avlastningstiltak for familier med funksjonshemmede, boveiledning, personlig brukerstyrt assistent, omsorgslønn, rehabilitering, trygghetsalarm m.v.

Bestillerkontoret vil videre ha ansvar for vurdering av tjenester innen rehabilitering og tilpasning av hjelpemidler etc i saker som omfatter tverrfaglig samarbeid fra ulike tjenestesteder.

Bestillerkontoret bestemmer også bruk av avdelingens **innsatsteam**.

Bestillerkontoret fatter vedtak om transport for forflytningshemmede (TT-transport). Tjenesten er et tilbud til forflytningshemmede. Tjenesten er hjemlet i lokal forskrift.

6.1.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Bestillerkontoret har en sentral rolle i bydelens satsing på korttidsplasser og rehabilitering/tilbakeføring til hjemmet, samt i forhold til tiltak og vedtak om tjenester som gjør det mulig å bli boende lenger i eget hjem.

En slik satsing har krevd en vridning av tjenestene innenfor RO-avdelingen, en prosess som i 2006 har gått under navnet ”den store snuoperasjonen.” Denne prosessen forutsetter grundige vurderinger i forhold til brukeren, slik at bestillingen til utførerne blir tydelige og presise. Prosessen involverer alle utførere i avdelingen og det forutsetter tydelige tjenesteavtaler (samhandlingsavtaler) mellom bestiller og utførerne. Slike avtaler er utviklet og vil, på bakgrunn av erfaringer i 2005, være reviderte ved inngangen til 2006.

Det er utviklet kriterier og saksbehandlingsrutiner for de ulike tjenestene det fattes vedtak om.

Det er i 2005 etablert et **innsatsteam**, organisert under leder av Bestillerkontoret. Innsatsteamet settes inn i brukerens hjem, uten vedtak, som alternativ til sykehjemsplass, eventuelt for å forebygge behov for plass i sykehjem. Teamet skal kunne gi omfattende tjenester i korte perioder til personer som for eksempel utskrives fra sykehus til hjemmet, og det skal være et supplement til vedtak om ordinær hjemmetjeneste. Innsatsteamet består av 3,6 årsverk i dag- og kveldsturnus, fordelt på sykepleiere og hjelpepleiere. I tillegg er det øremerket ressurser tilsvarende 1 ergoterapeut og 1 fysioterapeut. Teamet ble startet opp i mai 2005 og erfaringene er svært gode. Bruk av korttidsplasser og venteplasser etter sykehusopphold har gått ned. Teamet foreslås videreført som en permanent ordning fra 2006.

Måltall 2006 for antall sykehjemsplasser bydelen benytter for egne innbyggere (egne og kjøpte plasser) er satt til 494.

Resultat og utvikling i 2005

Kjøp av sykehjemsplasser	Resultat 2004	Jan	Feb	Mars	Apr	Jul	Aug	Sep	Okt
Plasser i drift i egen bydel ¹⁾	424	425	425	425	425	425	423	424	426
- Salg av plasser	2	2	2	2	2	2	2	3	3
= Netto plasser egen bydel	422	423	423	423	423	423	421	421	423
+ Kjøp av plasser utenfor egen bydel	93	89	92	92	93	82	80	78	80
= Plasser i bruk totalt for egne eldre	515	512	515	515	516	505	501	499	503

1) *Oppsal sykehjem har redusert antall plasser fra 155 til 154 i 2005 i henhold til kontrakten.*

Utvikling i antall utskrivningsklare pasienter fra sykehus til bydel, samt naturlig avgang i forhold til permanente plasser i 2005

2005	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	jun	Jul	Aug	Sept	Okt	SUM 01.11. 2005
Utskrivningsklare	50	57	56	58	42	47	45	54	49	65	523
Avgang	17	14	23	26	16	13	25	21	18	7	122

Utviklingen i eldrebefolkningen gjør at behovet for et betydelig antall sykehjemsplasser vil være til stede i årene framover. Tiltakene som er satt i gang i 2005 må videreføres i 2006 for å sikre at bydelen bruker ”det laveste effektive omsorgsnivå”.

Per desember 2004 brukte bydelen 515 sykehjemsplasser for egne eldre. 93 plasser ble kjøpt utenfor bydelen. Plantall for bruk av sykehjemsplasser for eldre i 2005 ble satt til 483. Det forutsatte en reduksjon til 57 kjøpte plasser fra 01.05.2005.

Dette plantallet viste seg å være urealistisk, ikke minst når det gjaldt kjøp av plasser.

Tiltakene som ble iverksatt var imidlertid riktige, og resultat per oktober 2005 viser en reduksjon i kjøpeplasser på 13 etter at for eksempel innsatsteamet ble opprettet.

Differansen mellom utskrivningsklare fra sykehus og avgang på plasser varierer fra måned til måned som tabellen over viser, men sett over flere måneder jevner det seg ut.

Utvikling når det gjelder en del av de øvrige tjenestene

Tjeneste	Resultat 2004	Plantall 2005	Resultat pr. sept 05	Plantall 2006
Avlastning	82	79	76	76
Omsorgslønn	52	52	60	60
BPA (brukerstyrt, personlig assistent)	6	6	7	7
Støttekontakter	75	70	93	93

Bydelen skal inngå i brukervalgsordningen for praktisk bistand fra juni 2006, og for Bydel Østensjø betyr det at en må ha gjennomgått alle vedtak eldre enn 6 måneder for tilpasning til ny versjon av fagsystemet Geric. Dette fagsystemet skal etter planen implementeres i bydelen i januar 2006. Innen april skal i tillegg alle brukere være scoret for funksjonsnivå etter standarden for IPLOS, som er et obligatorisk verktøy for dokumentasjon og statistikk i kommunen.

I forbindelse med ombygging av Langerud sykehjem skal Bestillerkontoret også være en sentral aktør for å trygge de midlertidige løsningene overfor brukere og pårørende, og på en slik måte at Langerud i størst mulig grad opprettholder sin konkurranseevne i forbindelse med fritt sykehjemvalg.

Bestillerkontoret skal ikke lenger fatte vedtak i saker hvor det *kun* dreier seg om ergo-/fysioterapitjenester. Det er for øvrig heller ikke et krav til vedtak i slike saker. Bakgrunnen for endringen er at denne type tjenester som oftest utløses av andre instanser, for eksempel leger som skriver ut henvisninger, hjelpemiddelsentralen som fatter vedtak om hjelpemidler der utplassering og opplæring forutsettes utført fra bydelen, eller søknader om hjelpemidler til hjelpemiddelsentralen, hvor det er hjelpemiddelsentralen som fatter vedtakene etc. Derimot vil vedtak om *tverrfaglige* tjenester og tilbud, som døgn/dagrehabilitering, tverrfaglig basert rehabilitering i hjemmet etc fortsatt fattes av Bestillerkontoret. Bestillerkontoret vil

også koordinere henvendelser vedrørende utskrivningsklare fra sykehus der det er behov for terapeuttjenester.

Saksbehandlerne ved Bestillerkontoret skal i 2006 gjennomgå et kompetansehevende kurs i juridisk metode og forvaltningsrett.

Aktivitetsplan

- Innsatsteamet gjøres permanent, organisert under Bestillerkontoret.
- Bestillerkontoret skal være å jour med alle vedtak som er nødvendig før brukervalg innføres.
- Kjøp av sykehjemsplasser utenfor bydelen skal i gjennomsnitt ikke overstige 74 plasser pr. mnd. i 2006, forutsatt fortsatt salg av 3 egne sykehjemsplasser.
- Det budsjetteres med totalt 494 sykehjemsplasser for egne innbyggere.
- Fagsystemet Gerica versjon 6.1 skal implementeres innen mars 2006.
- Alle brukere skal funksjonsvurderes for IPLOS innen sommeren 2006.
- Saksbehandlerne forvaltningskompetanse skal styrkes i 2006, gjennom blant annet deltagelse i et opplæringsopplegg i juridisk metode og forvaltningsrett, et samarbeid over ett år med høyskolen i Oslo.

6.1.4 Effektiviseringstiltak

Vridningen av tjenestene innen hele dette området har som ett av sine mål å redusere behovet for langtids plass i sykehjem i 2006, til tross for et økende antall av de eldste eldre. Dette reduserer kostnadene for kjøp av sykehjemsplasser med ca 5 mill. kroner på årsbasis. For øvrig er det planlagt å videreføre samme aktivitets- og tjenestenivå som for 2005. For Bestillerkontoret vil 2006 innebære en økning i antall oppgaver, i forbindelse med både det obligatoriske informasjonssystemet IPLOS og brukervalg, noe som vil gi en økning i produktivitetsuttaket.

6.1.5 Merknader til driftsbudsjett

Kostra	Bestillekontoret	Budsjett 2005	Budsjett 2006
254	Pleie, omsorg og hjelp i hjemmet	12 486 000	13 554 000

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
254	Pleie, omsorg og hjelp i hjemmet - trygghetsalarm	1 523 000	2 866 000
733	Transport (ordninger) for funksjonshemmede	16 900 000	16 900 000
234	Aktivisering eldre og funksjonshemmede dagsenter	11 700 000	13 084 000

Det er budsjettert med 3,6 nye årsverk til et innsatsteam under Bestillerkontoret. For øvrig er budsjettet lagt i samsvar med vedtak om tjenester pr. oktober 2005, og i samsvar med plantall for kjøp av sykehjemsplasser i 2006. Inntekter er beregnet ut fra erfaringstall 2005, og i samsvar med satser for 2006.

Antall årsverk	2005	2006	endring
Sum årsverk Bestillerkontor	23	27,6	+4,6

*1 årsverk som konsulent for fagsystemet Gerica er i løpet av 2005 flyttet fra Hjemmetjenestene til Bestillerkontoret. Stillingen betjener hele avdelingen.
Det opprettes et permanent innsatsteam bestående av 3,6 årsverk, organisert under Bestillerkontoret.*

6.2 Eldresentre (kostra 234)

6.2.1 Hovedmål

Det skal legges til rette for at eldre i størst mulig grad kan bevare sin selvstendighet og selvhjelpenhet, ved blant annet å utvikle arenaer som bidrar til å øke deres sosiale nettverk, stimulere til egenaktivitet og som i tillegg kan fungere som en base for frivillige tiltak for og av eldre.

6.2.2 Ansvarsområde

Eldresentre er en møteplass for eldre i bydelen, et sted å knytte kontakt og bryte isolasjon. Eldresentrene har en viktig forebyggende funksjon.

6.2.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Bydelen har 5 eldresentre/seniorsentre, hvorav fire er kommunale og ett er privat drevet. Sentrene er lokalisert på Oppsal, Bøler, Manglerud, Abildsø og Rustad. Bøler seniorsenter drives av Nasjonalforeningen for folkehelsen, og mottar kommunalt driftstilskudd. Det er en felles ledelse av eldresentrene på Manglerud, Abildsø og Rustad.

Eldresentrene har en stor og bredspektret aktivitet, og organiserer svært mange frivillige. Alle sentrenes drift og produksjon ble gjennomgått i 2004. Oppsal, Bøler og Manglerud er store eldresentre, og har til sammen 18,8 frivillige årsverk, mens sentrene på Rustad og Abildsø til sammen hadde ca 4,3 frivillige årsverk. Totalt utgjør dette 23,1 frivillige årsverk. Se tabell nedenfor.

Eldresenter	Frivillige personer 2005	Frivillige årsverk 2005 ¹⁾
Manglerud eldresenter	110 personer	6,6 årsverk
Abildsø seniorsenter	13 personer	1,8 årsverk
Rustad eldresenter	33 personer	2,5 årsverk.
Oppsal eldresenter	55 personer	5,1 årsverk
Bøler seniorsenter	61 personer	7,1 årsverk
Totalt	272 personer	23,1 årsverk

1) Anslag

Aktivitetsnivået ved eldresentrene foreslås videreført.

Antallet brukere av Abildsø seniorsenter er imidlertid relativt lavt, også sett i forhold til arealet ved senteret. Samtidig er det ønskelig med et større treffsted i bydelen for personer med psykiske lidelser. Et sambruk av lokalene der seniorsenteret er lokalisert i dag, vil kunne

gi muligheter for et mer differensiert tilbud for begge målgruppene, og en vesentlig bedre utnyttelse av lokalene i begge etasjer. Dette vil også være i samsvar med en målsetting om større integrering av personer med psykiske lidelser.

Samarbeidet mellom de 5 eldresentrene har blitt utviklet i 2005 med hensyn til erfaringsutveksling og satsing på å gi et differensiert tilbud på de ulike eldresentra, slik at bydelens innbyggere skal kunne benytte tilbud på flere sentra hvis ønskelig. Sentrene vil fortsette med salg av enklere hjelpemidler, og med eldreveiledning som ble satt i gang i 2005. Sentrene samarbeider også med Vern for eldre, blant annet i forhold til å spre informasjon rundt temaet.

Eldresentrene skal delta i et prosjekt i samarbeid med Helse og velferdsetaten og 2 andre bydeler, i forhold til ernæring, fallforebyggende tiltak, samt forebyggende hjemmebesøk. Daglig leder av Manglerud eldresenter, som også ledet et liknende prosjekt i 2005, vil være leder av bydelens delprosjekt. Det er tilstått eksterne midler til prosjektet.

Driftstilskudd til Bøler seniorsenter foreslås videreført for 2006, korrigert for forventet pris- og lønnsvekst. I tillegg til driftstilskudd betaler Bydel Østensjø utgifter til husleie, strøm og til forvaltning-, drift- og vedlikeholdskostnader (FDV).

Bøler seniorsenter har søkt Stiftelsen for Helse og rehabiliteringsorganisasjoner om prosjektmidler for 2006 og 2007 til ”Rehabilitering i eldresenteret”. Dette er et tiltak for hjemmeboende eldre med sviktende helse, og er i tråd med bydelens satsing på eldreveiledning og oppsøkende virksomhet.

Aktivitetsplan

- Eldresentrene skal satse på rekruttering av nye frivillige
- Samarbeidet mellom sentrene skal utvikles videre
- Eldresentrene i bydelen deltar sammen med bydelene Alna og Stovner, i et prosjekt ”Forebygging av lårhalsbrudd blant hjemmeboende eldre” med Helse- og velferdsetaten
- Eldresentrene viderefører satsing på eldreveiledning, og legger vekt på områder som blant annet ernæring, kosthold, fysisk aktivitet etc
- Driftstilskudd til Bøler seniorsenter økes med kr 28 000 for 2006 som følge av forventet pris- og lønnsvekst. I tillegg dekker bydelen husleie, strøm og FDV-kostnader, stipulert til kr 350 000.

6.2.4 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra	Eldresentre	Budsjett 2005	Budsjett 2006
234	Aktivisering eldre og funksjonshemmede	4 818 000	5 211 000

Det ytes driftstilskudd til Bøler seniorsenter med kr 823 000. I tillegg dekker bydelen husleie, strøm og FDV kostnader stipulert til kr 350 000.

Antall årsverk	2005	2006	endring
Oppsal eldrecenter	3,5	3,5	-
Abildsø seniorsenter	0,5	0,5	-
Manglerud eldrecenter	2,5	2,5	-
Rustad eldrecenter(åpent 3 dager pr. uke)	0,9	0,9	-

Bøler seniorsenter har 2,5 årsverk

6.3 Frivillighetssentral (kostra 234)

6.3.1 Hovedmål

Frivillighetssentralenes overordnede mål er å bidra til økt frivillig innsats mellom grupper, organisasjoner og enkeltmennesker i bydelen.

6.3.2 Ansvarsområde

Frivillighetssentralen skal være et senter og midtpunkt for formidling / informasjon om aktiviteter i bydelen, samt være behjelpelig der behovet for frivillig innsats synes viktig og naturlig. Frivillighetssentralen skal drive aktivt og utadrettet informasjonsarbeid omkring sentralens tilbud og aktiviteter for å rekruttere nye frivillige og nye brukere.

Frivillighetssentralen skal sette fokus på og legge til rette for aktiviteter som bidrar til høynet livskvalitet så vel for bruker som for mottaker.

6.3.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Det er 3 frivillighetssentraler i bydelen. Bøler frivillighetssentral er kommunal, mens Østensjø Frivillighetssentral eiet av Foreningen Østensjø Frivillighetssentral og Manglerud Frivillighetssentral, drevet av Norsk Folkehjelp er private sentraler med kommunale driftstilskudd. Sentralene rekrutterer frivillige som utfører gratis tjenester, som blant annet følge-/besøktjenester, matombringing, handleoppdrag, snømåking, vaktmestertjenester m.m. Dette er etterspurte tjenester som ikke utføres av kommunen.

Frivillighetssentralene hadde i 2005 til sammen anslagsvis 7 frivillige årsverk. På linje med eldrecenterne utfører frivillighetssentralene et viktig arbeid i forhold til å forebygge behov for andre kommunale tjenester.

Eldrecenter	Frivillige personer 2005	Frivillige årsverk 2005 ¹⁾
Manglerud frivillighetssentral	112 personer	3,9 årsverk
Østensjø frivillighetssentral	37 personer	2,1 årsverk
Bøler frivillighetssentral	40 personer	1 årsverk
Totalt	189 personer	7 årsverk

1) *Anslag*

Alle frivillighetssentralene får statlig tilskudd til driften i samsvar med retningslinjene gitt av Kultur- og kirkedepartementet (KKD). Statstilskuddet skal brukes til å dekke lønnsutgifter til daglig leder av frivillighetssentralen. Maks statstilskudd (kr 245 000 for 2006) forutsetter 100 % årsverk ved sentralen og 40 % lokal finansiering.

Det foreslås at det totale driftstilskuddet til de private sentralene videreføres i 2006, korrigert for forventet pris- og lønnsvekst, men at tilskuddet fordeles likt mellom dem. I tillegg dekker bydelen husleie strøm og FDV. Dette innfrir KKD's krav til 40 % lokal finansiering.

Videreføring av totalt driftstilskudd foreslås fordelt på følgende måte:

	Østensjø frivillighetssentral	Manglerud frivillighetssentral
Driftstilskudd	146 000	146 000
Husleie, strøm og FDV kostnader dekket av bydelen (stipulert)	25 000	35 000
Totalt driftstilskudd	171 000	187 000
Lokal finansiering %	41,1 %	43,3 %

Tilskudd fra KKD utgjør kr 245 000

6.3.4 Effektiviseringstiltak

Det forutsettes et godt samarbeid mellom frivillighetssentralene og eldresentrene, blant annet for å styrke rekruttering av brukere og frivillige til både eldresentre og frivillighetssentralene.

6.3.5 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra	frivillighetssentraler	Budsjett 2005	Budsjett 2006
234	Aktivisering eldre og funksjonshemmede	615 000	657 000

- Det ytes driftstilskudd til Manglerud og Østensjø frivillighetssentraler med til sammen kr 292 000. I tillegg dekker bydelen husleie, strøm og FDV-kostnader stipulert til kr 60 000 til sammen. Totalt utgjør dette kr 352 000.
- I tillegg videreføres driften ved Bøler frivillighetssentral.

Antall årsverk	2005	2006	endring
Sum årsverk Bøler Frivillighetssentral	1	1	-

6.4 Sykehjem (Kostra 253)

6.4.1 Hovedmål

Sykehjem skal være et tilbud for eldre mennesker i bydelen som av helsemessige årsaker ikke kan klare seg i egen bolig. Institusjonstilbudet skal utformes i samsvar med brukerbehovene, og inneholde både permanente plasser, inklusive skjermede plasser, korttids- og rehabiliteringsplasser, bokollektiv med heldøgns omsorg og pleie og dagplasser.

Korttidsavdelingene ved sykehjemmene skal, sammen med ergo- og fysioterapitjenesten, styrke pasientenes funksjonsevne og legge forholdene til rette for at brukerne kan komme hjem etter oppholdet.

Somatiske og skjermede permanente plasser skal gi et kvalitativt godt tilbud til beboerne, i samsvar med kvalitetsforskriften.

6.4.2 Ansvarsområde

Området drives i henhold til kommunehelsetjenesteloven og til dels sosialtjenesteloven

6.4.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Oppsalhjemmet:

Oppsalhjemmet er konkurranseutsatt fra 01.05.2004 og driftes av Kommunal Konkurranse Oslo KF. Det var i 2005 154 plasser, hvorav 14 korttidsplasser til disposisjon for bydelen. Av i alt 145 rom er antall dobbeltrom redusert i samsvar med kontrakt fra 10 i 2004 til 9 i 2005. Fra 2006 vil antall plasser være 152, hvorav 7 dobbeltrom.

Bydelen vil gjennomføre en kvalitetsrevisjon av sykehjemmet i januar 2006.

Abildsø bo- og rehabiliteringssenter

Sykehjemmet har i 2005 hatt 65 plasser, fordelt på to etasjer/poster. I den ene etasjen er de fleste plassene korttids-/rehabiliteringsplasser. Det har ikke vært mulig å øke antall korttidsplasser fra 25 til 34 i løpet av 2005 slik planen var, på grunn av behov for permanente plasser. I 2006 vil det være 66 plasser på Abildsø bo- og rehabiliteringssenter. Målet for 2006 er at 26 av plassene er korttidsplasser, hvorav ca 16 av plassene skal være rehabiliteringsplasser.

Stilling som fast sykehjemslege, totalt 0,8 årsverk, er utlyst og p.t. under ansettelse. Stillingen skal deles med Østensjø bo- og servicesenter, hvorav Abildsø bo- og rehabiliteringssenter skal disponere 65 %. En fast ansatt sykehjemslege vil således erstatte innleide legetjenester, og er ment å styrke sykehjemmet medisinskfaglig, samt gi en større stabilitet.

Ved utflyttingen fra Langerud sykehjem som følge av planlagt ombygging vil en prøve å sikre at beboerne med størst behov for rehabiliteringsplasser sikres plass på Abildsø bo- og rehabiliteringssenter. Dette vil da være det eneste sykehjemmet i bydelen med treningssal.

Dagsenteret på Langerud sykehjem planlegges også flyttet til lokaler på Abildsø bo- og rehabiliteringssenter som er ledige etter utflytting av en base i hjemmetjenesten. Dagsenteret legges også organisatorisk under Abildsø bo- og rehabiliteringssenter i ombygingsperioden.

Sykehjemmet ble i 2005 utvalgt til å være Oslos undervisningssykehjem. Leder og fagkonsulent er ansatt og vil, sammen med en informasjonskonsulent, starte arbeidet i 2006. Denne enheten vil ligge organisatorisk under institusjonssjef, og det vil bli opprettet et styre for undervisningssykehjemmet. Alle kostnadene knyttet til undervisningssykehjemmet vil bli bevilget fra Oslo kommune, ved Helse- og velferdsetaten og Helse- og sosialdirektoratet. Direktoratet hadde i 2005 satt av 10 mill. kroner til undervisningssykehjemmene i landet, og har varslet en økning i 2006.

Langerud sykehjem

Langerud sykehjem har 159 plasser, hvorav 19 plasser er trygghetsplasser som bydelen drifter som et byomfattende tiltak på vegne av kommunen. Enhver som ønsker det kan ringe og be om et korttidsopphold, uansett geografisk tilhørighet, og uten søknad eller annen dokumentasjon. Det er ikke bydelen som avgjør hvem som får slikt opphold.

Sykehjemmet har en demensavdeling med 18 plasser. Av de øvrige plassene er 27 besluttet omgjort til korttidsplasser. Per oktober 2005 er ca 21 plasser i bruk for reelle korttidspasienter.

Langerud sykehjem har i 2005 hatt stor fokus på kvalitetsarbeid og utvikling av internkontrollsystem, samt igangsetting av tiltak og rutiner etter kommunerevisjonens kvalitetsrevisjon. Sykehjemmet har nå tiltakene og systemene på plass.

Langerud sykehjem har i flere år hatt et samarbeid med aetat om arbeidsmarkedstiltak ved sykehjemmet. Sykehjemmet har for 2005 hatt prosjektmidler fra Fylkesmannen, slik at to hjelpepleiere har vært instruktører for praktikanter utplassert av aetat. Sykehjemmet driver en intern hjelpepleierskole og har nå ufaglærte pleieassistenter fra hele bydelen som elever ved skolen. Opplæringen gjennomføres samtidig som elevene har praksis ved bydelens tjenestesteder.

Langerud sykehjem har stort behov for rehabilitering/ombygging. I samarbeid med bydelen har Omsorgsbygg Oslo KF (OBY) i 2005 gjennomført både et skisseprosjekt og deretter et forprosjekt for ombygging av sykehjemmet, hvor det er planlagt total ombygging av alle etasjer. Det forventes oppstart av ombyggingsprosjektet ca oktober 2006, med utflytting av beboerne primo september 2006. Bygget forventes ferdigstilt 31.12.2007, slik at institusjonen forventes å være i ordinær drift i ombygde lokaler ca 01.03.2008. Erstatningslokaler i ombyggingsperioden vil etter all sannsynlighet bli på Ljabruhjemmet og i 2 etasjer på Økernhjemmet.

Ombyggingen og flyttingen vil innebære store utfordringer på svært mange områder. Blant annet vil flytting til to ulike steder innebære en stor utfordring for ledelsen av sykehjemmet. Videre vil stordriftsfordeler, for eksempel i forhold til sykepleiepoolen og til betjening om natten forsvinne, slik at det sannsynligvis vil være behov for noen flere stillinger. Det vil også erfaringsmessig medføre visse ulemper for beboere å måtte flytte, og pårørende kan få noe lenger vei. Perioden fram mot flytting og i flytteperioden kan også føre til at flere velger andre sykehjem enn Langerud sykehjem.

Samtidig vil det nye sykehjemmet etter ombyggingen fremstå som et moderne og funksjonelt bygg med helt andre og kvalitativt bedre fasiliteter og forhold for beboerne.

Langerud sykehjem har en annen organisering enn de fleste andre sykehjem, med blant annet opprinnelig en leder for alle pleieavdelingene, og med arbeidende arbeidsledere/ledende hjelpepleiere på hver post, samt en sykepleiepool. Det er nedsatt en egen arbeidsgruppe for evaluering av organiseringen ved sykehjemmet. Arbeidsgruppen skal ha sluttført sitt arbeid innen utgangen av 2005. Et eventuelt forslag til endring vil måtte fremmes som egen sak, men budsjett 2006 bør ta høyde for mulige endringer, slik at det avsettes midler tilsvarende ca 2 årsverk fra 01.09.2005 til styrking av ledelsen ved sykehjemmet.

Manglerudhjemmet med Rustad bokollektiv

Manglerudhjemmet har 55 plasser etter ombygging av et ekstra rom i 2005. Institusjonen har ingen dobbeltrom. Det er ønskelig at 1 plass i hver etasje skal være rullerende korttidsplasser for demente.

Det var i budsjett 2005 planlagt et bokollektiv med 6 plasser for eldre mennesker som i stor grad kan klare å stelle seg selv, i lokaler som ligger i samme bygg som Manglerudhjemmet. Bokollektivet skulle organisatorisk underlegges institusjonen, og betjenes av 3 årsverk. Disse boligene er nå pusset opp og er innflyttingsklare, men vil bli organisert under hjemmetjenesten, og betjenes av disse. Samtidig har det vært en etasje på Manglerudhjemmet med 14 lettere somatiske plasser som kan klargjøres som skjermet enhet. Da vil hele sykehjemmet med 55 plasser være et sykehjem for personer med alderspsykiatriske lidelser. Det er et stort behov for slike plasser, som også er de mest kostbare å kjøpe utenfor bydelen. I budsjett 2005 var det forutsatt en bemanning av bokollektivet med 3 årsverk, da som en del av sykehjemmet. 2,25 av disse årsverkene sikrer en bemanning i den nye demensposten lik de øvrige postene. Flere av beboerne på den lettere somatiske posten ønsker og er i stand til å flytte til bokollektivet. Således økes også kapasiteten totalt. Rest 0,75 årsverk overføres hjemmetjenesten.

Begge dagsentrene har utvidet antall plasser i løpet av 2005, i samsvar med måltallene. Rustad bokollektiv og dagsenter har 8 plasser for demente og 4 - 6 dagsenterplasser for hjemmeboende demente. Bokollektivet er organisert som en del av Manglerudhjemmet, men er lokalisert i Rustadgrenda.

Manglerudhjemmet har i 2005 kommet et godt stykke på vei i å opparbeide en sansehage for beboerne ved institusjonen og dagsenteret for demente. Hagen skal stimulere til uteaktiviteter, gode minner og sanseopplevelser.

I forbindelse med anbudskonkurranse og inngåelse av ny transportavtale i bydelen fra 01.12.2005 er det frigjort en stilling som sjåfør av dagsenterbrukere.

Sykepleieavdelingen har 2 brøkstillinger til helgevakt som det viser seg å være svært vanskelig å besette. Disse dekkes derfor opp gjennom overtid og beordring. Sykepleieavdelingen er på 5,72 årsverk, alle avdelingssykepleiere, samt leder av avdelingen. Det foreslås at 0,25 årsverk hjelpepleier som p.t. er vakant, omgjøres til avdelingssykepleier og legges til den ene helgevaktstillingen på 0,1479 årsverk. Ved oppretting av ytterligere 0,10 sykepleieårsverk vil det bli en stilling på 49,79 %. Denne blir da enklere å besette.

Manglerudhjemmet har 0,5 årsverk fottterapeut, som står vakant. Sykehjemmet har nå hatt god erfaring med leie inn fottterapeut tjenester en dag per uke, og mener dette dekker sykehjemmets behov. Det foreslås derfor at 0,5 årsverk fottterapeut inndras, og at det settes av et beløp på kr 80 000 til kjøp av slike tjenester.

Østensjø bo- og servicesenter

Østensjø bo- og servicesenter er et spesialsykehjem for yngre, sterkt funksjonshemmede. Bydelen selger ca 10 plasser til andre bydeler/kommuner og ca 4 plasser benyttes av egne innbyggere innen målgruppen. 2 rom er/har vært benyttet til korttidsplasser, primært for eldre. Fra 2006 vil institusjonen ha fast ansatt sykehjemslege tilsvarende 0,15 årsverk i stedet for innleid lege.

Omsorgsbygg har gitt beskjed at det vil bli nedsatt et prosjekt i forhold til rehabilitering også av denne institusjonen, som er svært lite hensiktsmessig og trenger modernisering.

Disponering av sykehjemsplasser i egen bydel

Tabellen nedenfor viser antall sykehjemsplasser i drift i egen bydel, hvor mange av disse plassene som disponeres av egne eldre, samt antall plasser som kjøpes til egne eldre utenfor bydelen. Det er i hovedsak permanente plasser som kjøpes utenfor bydelen. Dersom det i kortere perioder ikke er plass i egne institusjoner selv om søkerne ønsker seg dit, betales det for midlertidige plasser i påvente av ledig plass.

Per desember 2004 brukte bydelen 515 sykehjemsplasser for egne eldre. 93 plasser ble kjøpt utenfor bydelen. Måltall for bruk av sykehjemsplasser for eldre i 2005 ble satt til 483. Det forutsatte en reduksjon til 57 kjøpte plasser fra 01.05.2005.

Dette plantallet viste seg å være urealistisk, ikke minst når det gjaldt kjøp av plasser. Tiltakene som ble satt i gang har imidlertid vist seg å fungere, men plantallet må settes høyere, også fordi andel eldre over 80 år har økt og vil fortsette å øke. Nytt plantall for 2006 settes til 494 plasser totalt for egne eldre. Dette er 11 flere enn måltallet for 2005, men fortsatt 8 færre enn i bruk per oktober 2005.

Plasser i bruk for egne eldre og måltall 2006

Oversikt over plasser for eldre i egen bydel	Plasser i drift i egen bydel nov 2005	Minus salg til andre bydeler	Plasser i bruk til egne, pr. nov 2005	Plantall 2006 plasser for egne	Vedtatte korttids-plasser i 2005	Korttid i bruk pr nov 2005	Plantall korttid 2006
Langerud sykehjem ¹⁾	140	-2	138	138	37	24	37
Abildsø bo- og rehabiliteringssenter ²⁾	67	-	67	66	27	21	27
Manglerud hjemmet ³⁾	55	-	55	55	2	2	2
med Rustad bokollektiv	8	-	8	8			
Oppsalhjemmet (KKKF) ⁴⁾	154	-1	153	151	14	10	14
Østensjø bo- og servicesenter ⁵⁾	2	-	2	2	2	2	2
Sum egne plasser	426	-3	423	420	82	59	82
Kjøp av plasser	-	-	79	74	0	0	0
Sum totalt for eldre			502	494	82	59	82

- 1) Langerud sykehjem drifter i tillegg 19 trygghetsplasser. Dette er et byomfattende tiltak, hvor plassene er kjøpt av kommunen.
- 2) Reduksjon i antall plasser skyldes at ABR i 2005 midlertidig har benyttet ett av rommene som dobbeltrom
- 3) Manglerudhjemmet har økt antall plasser fra 54 til 55 høsten 2005, etter ombygging av et rom.
- 4) Oppsalhjemmet reduserer plassene fra 154 til 152 i 2006, i tillegg til at 1 plass selges til annen bydel.
- 5) Østensjø bo- og servicesenter er et spesialsykehjem for personer under 67 år. Bydelen har 4 egne - og selger 11 plasser til målgruppen og har i tillegg to egne korttidsplasser for eldre.

Øvrige plasser bydelen drifter

	Plasser i drift	Selges til andre bydeler
Østensjø bo- og servicesenter ¹⁾	17	11
Trygghetsavdelingen Langerud sykehjem ²⁾	19	19

- 1) Bydelen bruker 6 av plassene til egne innbyggere, hvorav 4 i henhold til målgruppen, samt 2 som korttidsplasser for eldre
- 2) Dette er et byomfattende tiltak, hvor plassene er kjøpt av kommunen. Brukere bestiller selv plass, uavhengig av hvor de bor.

Aktivitetsplan

- Den midlertidige flyttingen av Langerud sykehjem skal gjøres så smidig som mulig for beboere og ansatte og tilbudet i nye midlertidige lokaler skal være et kvalitativt godt tilbud.
- Dagsenteret ved Langerud sykehjem flyttes til Abildsø bo- og rehabiliteringssenter i byggeperioden og legges organisatorisk til Abildsø bo- og rehabiliteringssenter i denne perioden.
- Minst 80 % av beboere i sykehjem skal være fornøyd med tilbudet.
- Det skal være en meget tydelig satsing på korttids- og rehabiliteringsplasser på sykehjemmene i bydelen, og avdelingene skal arbeide i samsvar med tjenesteavtalene som er inngått med Bestillerkontoret.
- Sykehjemmene skal vise stor fleksibilitet når det gjelder endring av type plasser etter behov.
- Det skal legges vekt på et godt samarbeid med utviklingsenheten ved undervisningssykehjemmet Abildsø bo- og rehabiliteringssenter.

Brukere ved dagsentrene pr. 14.11.2005	Brukere pr. dag	Brukere pr. uke
Dagsenter Manglerudhjemmet	35	ca 85
Dagsenter for demente Manglerudhjemmet	10	17
Dagsenter ved Langerud sykehjem	24	ca 63
Dagplasser i bokollektiv for demente på Rustad	4 – 6	ca 6
Dagsenterplasser Oppsalhjemmet	43	ca 110

Måltall for BYDEL ØSTENSJØ funksjonsområde 3 – Pleie og omsorg	Måltall 2004	Resultat 2004 ¹⁾	Måltall 2005	Måltall 2006
Andel heldøgnsbeboere på korttidsopphold i institusjon	-	13,8 % ¹⁾	-	16,6 %
Andel plasser på enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	-		>90%	>90 %
Brukertilfredshet i sykehjem – andel fornøyde brukere	>80 %	89 %	>80 %	>80 %
Brukertilfredshet i hjemmetjenesten – andel fornøyde brukere	>80 %	87,5 % ²⁾	>80 %	>80 %

1) *KOSTRA tall kan ikke benyttes pga at Statistisk sentralbyrå (SSB) ikke tar med bydelenes kjøp av sykehjemsplasser ved beregning av andeler. Bydel Østensjø kjøpte pr 31.12.2004 93 plasser.*

Disse er tatt med i beregningen av andeler i tabellen over.

2) *Score 3,5 av 4 mulige.*

I tabellene nedenfor vises nøkkeltall for Oslo kommune og nøkkeltall for Bydel Østensjø.

Nøkkeltall for produktivitet FO3 Pleie og omsorg – Bydel Østensjø	Resultat ØSTENSJØ 2004 Pr 24.10.05 ¹⁾	Resultat OSLO 2004 Pr 15.06.05 ²⁾
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (KOSTRA)	11,8 %	16,0 %
Andel innbyggere 67-79 år som er beboer på institusjon	2,4 %	2,7 %
Andel innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester	39,8 %	33,3 %
Andel innbyggere 67-79 år som mottar hjemmetjenester	11,1 %	11,5 %
Andel innbyggere over 67 år som mottar hjemmetjenester	20,7 %	20,2 %
Andel innbyggere under 67 år som mottar hjemmetjenester	0,8 %	0,8 %
Korrigerte brutto driftutgifter per mottaker av pleie og omsorgstjenester (KOSTRA)	204 436	209 588
Korrigerte brutto driftutgifter per hjemmetjenestemottaker (KOSTRA)	79 269	102 314

1) *KOSTRA tall pr 24.10.2005*

2) *KOSTRA tall pr 15.06.2005*

6.4.4 Effektiviserings tiltak

Alle sykehjemmene har lagt om turnusen til hver 3. uke. Dette gir økt kvalitet, særlig i helgene og er mer effektivt, fordi det er flere faste på vakt.

Manglerudhjemmet har hatt problemer med å ansette sykepleiere i helgestillinger, noe som har ført til mye overtid blant ansatte i sykepleiepoolen. Det foreslås derfor omgjort 0,25 årsverk hjelpepleier til avdelingssykepleier, som legges til vakant 0,1479 årsverk sykepleier. I tillegg opprettes 0,10 årsverk avdelingssykepleier. Dette utgjør 0,4979 årsverk avdelingssykepleier, som anses lettere å besette. Dette vil således sikre bedre og rimeligere sykepleiedekking i helgene.

Det foreslås at 0,5 årsverk foterapeut inndras og at tjenestene kjøpes i henhold til erfaringsmessig behov, en dag per uke. Dette vil føre til at utgiftene reduseres til kr 80 000.

Det planlegges anbudskonkurranse for levering av mat til sykehjemmene.

6.4.5 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra	Sykehjem	Budsjett 2005	Budsjett 2006
234	Aktivisering eldre og funksjonshemmede/dagsenter	-	-
253	Pleie, omsorg og hjelp i institusjon	228 616 000	244 287 000

Abildsø bo- og rehabiliteringssenter er utpekt som undervisningssykehjem. Det vil i den forbindelse ansettes 3 årsverk, inklusive leder av utviklingsenheten. Stillingene underlegges institusjonssjef. Midler til stillingene er lagt inn i budsjettet som en utgift og en tilsvarende inntekt, da kostnadene dekkes fra Oslo kommune sentralt og Helse- og sosialdirektoratet. Det vil også komme øvrige driftsmidler, som vil bli lagt inn på tilsvarende måte.

For alle sykehjemmene er det lagt inn mer til medisinske forbruksvarer/medisiner og medisinsk transport, utgifter til laboratorie- og andre undersøkelser, i samsvar med faktisk forbruk i 2005.

Langerud sykehjem fikk matbudsjett redusert i 2005 fordi levering av mat var planlagt satt ut på anbud, noe som ble utsatt på grunn av ombyggingsplanene. I tillegg var det forutsatt at kantinen skulle være kostnadsdekkende. Imidlertid fungerer kantinen også som mottakskjøkken, og det er derfor lagt inn midler til i henhold til dette.

Det er i budsjettet ikke tatt høyde for ekstra utgifter i forbindelse med flytting av Langerud sykehjem i løpet av budsjettåret. Imidlertid er det nedsatt en arbeidsgruppe som skal ha evaluert organiseringen av Langerud sykehjem innen utgangen av 2005. I tiltaksplanen som er utarbeidet etter kommunerevisjonens rapport vedrørende sykehjemmet, heter det at det vil være aktuelt med en styrking av ledelsen av pleieavdelingene. Dette er også delvis gjort i påvente av at evalueringen blir gjennomført. Det settes av midler til tiltak i denne forbindelse tilsvarende kostnader til 2 nye ledere fra perioden etter flyttingen, 01.09.2006.

Antall årsverk sykehjem inkl. dagsenter	2005	2006	endring
Langerud sykehjem ¹⁾	131,50	131,50	-
Abildsø bo- og rehabiliteringssenter ²⁾	62,45	65,45	+3
Manglerudhjemmet ^{3 og 5)} (ekskl. Rustad bokollektiv for demente)	78,48	76,38	-2,10
Rustad bokollektiv for demente	9,30	9,30	-
Østensjø bo- og seVICESenter for yngre funksjonshemmede ⁴⁾	22,58	22,58	-
Oppsalhjemmet (driftes av Kommunal konkurranse Oslo KF)	-	-	
Sum endring sykehjem			+0,90
Herav antall årsverk dagsenter:	2005	2006	endring
Dagsenter Manglerud hjemmet ⁵⁾	6,3	5,3	-1
Dagsenter for demente Manglerud hjemmet	3,5	3,5	-
Dagsenter Langerud sykehjem	2,2	2,2	-
Dagplasser i bokollektiv for demente ⁶⁾	1,4	1,4	-

- 1) Midler tilsvarende en økning på 2 årsverk ledere ved Langerud sykehjem er lagt inn i budsjettet. Eventuell oppretting av årsverk avventes imidlertid til resultatet av evaluering av organisasjonen ved sykehjemmet foreligger, og fremkommer således ikke i tabellen her.
- 2) Valg av sykehjemmet som undervisningssykehjem medfører opprettelse av 3 årsverk i en egen enhet. Midler til driften dekkes fra Oslo kommune og Helse- og sosialdirektoratet, men legges organisatorisk til Abildsø bo- og rehabiliteringssenter.
- 3) 0,75 årsverk hjelpepleier fra Manglerudhjemmet overføres hjemmetjenesten. Det opprettes 0,10 årsverk avdelingssykepleier som tillegges en helgevaktstilling, samt at 0,25 årsverk som hjelpepleier gjøres om til avdelingssykepleier. Til sammen utgjør dette 0,5 årsverk avdelingssykepleier. 0,5 årsverk fotterapeut inndras.
- 4) 1 årsverk sjåfør ved dagsenteret ved Manglerudhjemmet er inndratt fra 01.12.2005
- 5) I budsjett 2005 var det ved en feil ført opp 3,5 årsverk. Dette er her korrigert til 1,4 årsverk.

6.5 Hjemmetjenesten (Kostra 254)

6.5.1 Hovedmål

Hovedmålet for hjemmetjenesten er å yte tjenester av god kvalitet, i rett omfang og til rett tid, slik at brukerne kan bli mest mulig selvhjulpne og bo i eget hjem så lenge de selv ønsker og er i stand til det.

6.5.2 Ansvarsområde

Hjemmebaserte tjenester arbeider i henhold til lov om helsetjenester i kommunen og sosialtjenesteloven. Under området ligger hjemmesykepleie og praktisk bistand (hjemmehjelp).

6.5.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Hjemmetjenesten er organisert i 9 integrerte grupper, hvor hver gruppe ledes av avdelingssykepleier som har fag-, personal- og økonomiansvar.

Tabellen nedenfor viser utvikling av resultat av antall brukere av hjemmetjenester:

Resultat for brukere av Hjemmetjenesten	Resultat 2003	Resultat nov. 2004	Resultat 2.tert. 2005
Brukere kun av hjemmesykepleie	326	349	371
Brukere kun av praktisk bistand/opplæring	788	780	782
Brukere av begge tjenester	677	668	648
Antall brukere totalt	1791	1797	1801

Tabellen sier ikke noe om pleietyngde. Fra 2006 er alle kommuner pålagt innføring av IPLOS, et informasjonssystem som er et registreringsverktøy av blant annet funksjonsnivå for alle brukere av alle helsetjenester. Dette vil gjøre det mulig å ta ut rapporter som også viser pleietyngde.

Den store satsingen bydelen har hatt i inneværende år på å gjøre det mulig for eldre å bo hjemme så lenge de kan og ønsker det, får også konsekvenser for hjemmetjenesten. Det krever at hjemmetjenesten arbeider tett sammen med andre tjenester og faggrupper og at de arbeider lojalt i samsvar med tjenesteavtalene som angir deres ansvar og oppgaver, og Bestillerkontorets ansvar. En god og forutsigbar hjemmetjeneste er avgjørende for at brukeren skal kunne være trygg i eget hjem, selv med stort hjelpebehov.

Bystyret har vedtatt innføring av fritt brukervalg i 2006 for brukere av praktisk bistand/hjemmehjelp. Bydelen er med i den puljen som skal ha oppstart i juni 2006. Det er per november 2005 ikke klart hvordan tjenesten skal prises, men uansett valg av lokal eller sentral pris, vil dette få konsekvenser for bydelens drift og tjenestens budsjett. I byrådets tilleggsinnstilling foreslås det at bystyret gir byrådet fullmakt til å fastsette prismodell for brukervalg, herunder lokal eller sentral pris.

I 2005 har det vært arbeidet med å forbedre logistikken, slik at oppgavene kan fordeles og utføres på en mest mulig effektiv måte. Det innebærer blant annet å klare å organisere tjenesten slik at den er fleksibel i forhold til skiftende ressursbehov.

Hjemmetjenesten er en stor organisasjon med 1800 brukere. Fagsystemet Gerica gjør det mulig å ta ut arbeidslister på data i stedet for dagens manuelle rutiner. For å sikre samsvar mellom bestilte vedtak og faktisk utførte bestillinger skal det brukes arbeidslister i fagsystemet Gerica. Dette vil kunne gi pålitelig informasjon og styringsdata, og vil være helt nødvendig også som en forberedelse til fritt brukervalg.

Tjenesten vil trenge en styrking i 2006 dersom flere eldre skal ha mulighet til å kunne bo hjemme, samtidig som antall eldre over 80 er økende. Arbeidslistene vil gi mulighet til å kunne få dokumentert bestilte oppdrag hos den enkelte gruppe i hjemmetjenesten. Samtidig vil det være et verktøy for å kunne overføre ressurser mellom gruppene dersom det anses rimelig.

Arbeidet med fordeling av oppdragene i arbeidslister, og ajourholde disse daglig, vil kreve ressurser, særlig i innføringsfasen. Det foreslås at det avsettes midler tilsvarende 0,5 årsverk til hver av gruppene, til sammen 4,5 årsverk (9 grupper). I en innføringsperiode fra januar til april kan midlene benyttes til vikarer, mens de fast ansatte får opplæring i, og gjennomfører arbeidet. Etter innføringen bør det med bakgrunn i informasjonen fra arbeidslistene vurderes hvordan midlene tilsvarende 0,5 årsverk pr. gruppe best kan benyttes for å styrke tjenesten.

Ett alternativ kan være å organisere et ressursteam bestående av 4,5 årsverk som kan operere på tvers av gruppene, ut fra en vurdering av hvor behovet til enhver tid er størst. Ressursbehovet mellom gruppene og i den enkelte gruppe varierer erfaringsmessig fra uke til uke. Ressursbehovet svinger i forhold til nye vedtak, og i forhold til brukere som av ulike grunner ikke lenger skal ha tjenester.

Det bør også settes av en samlet pott til ekstrahjelp som utløses i samsvar med behov i den enkelte gruppe, for å gi mulighet til å områ seg ved plutselige endringer i ressursbehov.

Per november 2005 er det 6 nyoppussede boliger i et bokollektiv i samme bygg som Manglerudhjemmet. Bokollektivet skal betjenes av den gruppen i hjemmetjenesten som disse boligene geografisk tilhører. Denne gruppa styrkes ved at det opprettes 1 årsverk i tillegg til de 0,75 årsverk som er overført fra Manglerudhjemmet. 1,75 årsverk knyttes således til de 6 beboerne, i tillegg til øvrige ordinære tjenester fra hjemmetjenesten. I bokollektivet er det fellesrom, og det vil bli felles måltider etc. Det vil være Bestillerkontoret som foreløpig tildeler boligene. Det vil bli prioritert søkere der dette tilbudet er et reelt alternativ til institusjonsplass.

Aktivitetsplan

- God logistikk i hjemmetjenesten skal sikre rett person på rett sted og riktig bruk av resursene.
- Innføring av arbeidslister gjennom Gerica skal synliggjøre ressursbruk og ressursbehov, sammenlignet med bestilling (vedtak).
- Hjemmetjenesten styrkes med 4,5 årsverk. Organisering av disse årsverkene skal vurderes i forhold til å avhjelpe situasjoner som oppstår ved raskt endrede ressursbehov.
- Hjemmetjenesten skal levere tjenester i samsvar med bestilling, og på en slik måte at tjenesten er forutsigbar og at minimum 80 % av brukerne er fornøyde med tjenesten.
- Alle brukere som har rett til individuell plan skal tilbys dette.
- Det skal forberedes fritt brukervalg for praktisk bistand/hjemmehjelp slik at dette kan settes i verk fra juni 2006, i samsvar med bystyrets vedtak.

6.5.4 Effektiviseringstiltak

Økt fokus på omsorgstrappen, med en vridning av tjenestene, slik at ressurser settes inn på de nederste trinnene, vil gi en mer effektiv tjeneste. Dette er en forutsetning for å kunne møte utviklingen med en økende andel eldre over 80 år.

Arbeid med logistikk skal føre til mer effektiv tjeneste. Det er antagelig mer å hente ved å sammenligne nøkkeltall, drift og organisering blant gruppene/basene i tjenesten, etter samme modell som benyttes av nettverkene innenfor pleie og omsorg. Tjenesten har endret turnus til 7 timers arbeidsdag, blant annet for å utnytte ressursene bedre og det diskuteres også andre måter for å overføre kunnskap og informasjon enn felles daglig rapport.

6.5.5 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra	Hjemmetjenesten	Budsjett 2005	Budsjett 2006
254	Pleie, omsorg og hjelp i hjemmet	109 006 000	124 159 000

Hjemmetjenesten ble omorganisert høsten 2004, og 2005 er således det første hele erfaringsåret. Det viste seg at særlig nattilleggene i utgangspunktet var budsjettert for lavt, i tillegg til at de ble endret med virkning for hele budsjettåret 2005. Dette medførte betydelig større utgifter. Bildrift og bilhold var budsjettert for lavt, og er for 2006 rettet opp i samsvar med erfaringstall. Presset på tjenesten har økt, og flere bor hjemme med omfattende pleiebehov. Dette fører til større behov for vikarer ved alt fravær. Det er ikke tatt høyde for endret ressursbehov eller eventuelt endrede kostnader ved fritt brukervalg. Kostnadene kan påvirkes av valg av prismodell og av brukervalget.

Antall årsverk	2005	2006	endring
Årsverk hjemmetjenesten	196,5	202,22	+5,72

- *0,75 hjelpepleier overført fra Manglerudhjemmet, som sammen med opprettelsen av 1 årsverk hjelpepleier/ miljøterapeut skal betjene beboere i bokollektivet med 6 leiligheter lokalisert i Manglerudhjemmet.*
- *1 årsverk seksjonsleder er overført og omgjort til spesialkonsulent i avdeling Rehabilitering og omsorg, stab*
- *1 årsverk Gericakonsulent er overført til Bestillerkontoret, da stillingen skal serve hele avdelingen.*
- *Styrking tilsvarende 4,5 årsverk hjelpepleier opprettes.*
- *1,47 hjelpepleier er en teknisk korrigering pga feil i budsjett 2005.*

6.6 Ergo- fysioterapitjenesten (kostra 241)

6.6.1 Hovedmål

Tjenesten skal ivareta behov for rehabilitering og opptrening, og dermed tilrettelegge for at den enkelte bruker kan bibeholde så stor grad av egenfunksjon som mulig. Terapeutene skal være en sentral del av det tverrfaglige arbeidet rundt brukerne.

6.6.2 Ansvarsområde

Tjenesten har ansvar for rehabiliteringstjenester til innbyggere i bydelen over 18 år. Altmuligmannstjenesten/hjelpemiddelmontør har ansvar for enklere tilrettelegging i hjemmet, samt montering av tekniske hjelpemidler.

Driftstilskudd til private fysioterapiinstitutter administreres fra dette tjenesteområdet.

6.6.3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

Ergo- og fysioterapitjenesten gir tjenester til pasienter på rehabiliteringsplasser (dag/døgnrehabilitering) og korttidsplasser, til hjemmeboende, brukere av innsatsteam, samt ved behov, til beboere i institusjon.

Tjenesten er en svært viktig del av tiltakskjeden som skal gjøre det mulig for eldre og funksjonshemmede å bo og klare seg i eget hjem. Det satses spesielt på rehabilitering og opptrening i forhold til avdelingens mål om å redusere tiden i sykehjem og å gi brukerne trygghet for at de får nødvendige tjenester i hjemmet, når de trenger det.

Tjenestens tilbud gjelder overfor alle voksne beboere som har behov for slike tjenester i Bydel Østensjø, men brukergruppen i 2005 har i stor grad vært hjemmeboende eldre og funksjonshemmede, samt de som har hatt plass i bydelens korttidsplasser. Tjenesten driver rehabiliteringsdagsentre ved Abildsø bo- og rehabiliteringssenter og ved Langerud sykehjem.

Det har siden 2004 vært forsøkt ut en modell hvor Bestillerkontoret skulle fatte vedtak i forhold til ergo- og fysioterapitjenester. I løpet av 2005 er denne ordningen evaluert. De fleste terapeuttjenester som ytes til hjemmeboende krever vedtak fra eksterne instanser (hjelpemiddelsentralen, leger mv) og det er ikke hensiktsmessig med vedtak fra bydelens Bestillerkontor i disse sakene. Leger og hjelpemiddelsentral fatter vedtak som utløser tjenester fra bydelens terapeuter (henvisninger, vedtak om hjelpemidler etc). Ordningen med vedtak fra eget Bestillerkontor vil derfor bli avsluttet, slik at henvendelser går direkte til utfører, bortsett fra i saker som krever *tverrfaglige* tjenester i forhold til opptrening/rehabilitering. I slike tilfeller skal vedtak fortsatt fattes av Bestillerkontoret. Henvendelser vedrørende utskrivningsklare fra sykehus går også via Bestillerkontoret.

Ergo- og fysioterapitjenesten har øremerkete personalressurser som deltar sammen med innsatsteamet. Det har vært av vesentlig betydning i svært mange av sakene hvor innsatsteamet skal inn, at trening kan starte med en gang brukeren kommer hjem. Det er også svært avgjørende at forholdene ligger til rette med hensyn til hjelpemidler etc. Ombyggingen av Langerud sykehjem og midlertidig flytting av beboerne vil ha konsekvenser også for denne tjenesten. De midlertidige lokalene som sykehjemmet skal flytte inn i er lite egnet til rehabilitering. I størst mulig grad vil brukere som har behov for mer omfattende rehabilitering søkes henvist til korttidsavdelingen ved Abildsø bo- og rehabiliteringssenter. Rehabiliteringsdagsenteret ved Langerud sykehjem vil i ombygningsperioden bli flyttet til Abildsø bo- og rehabiliteringssenter.

Aktivitetsplan

- Ergo- og fysioterapitjenesten vil fortsatt prioritere RO-avdelingens mål med stor vekt på rehabilitering i hjemmet, på korttidsplasser ved institusjonene og innsatsteamet.
- Samarbeidet med fysioterapeuter med kommunalt driftstilskudd skal videreutvikles for å opprettholde tilbudet til de hjemmeboende.
- Tjenesteavtalen mellom de ulike ledd i kjeden skal videreutvikles slik at brukerne følges opp best mulig i forhold til sine behov.

6.6.4 Effektiviseringstiltak

Tjenestestedets ressursbruk vil bli evaluert for å sikre rett bruk og rett prioritering i forhold til bydelens og avdelingens mål. I dette arbeidet benyttes resultater fra siste års tidsregistreringer.

I forbindelse med flytting av Langerud sykehjem vil bydelen søke å samle mye av rehabiliteringsvirksomheten på ett sted, og ergo- og fysioterapitjenesten vil dermed kunne gi tilbudene mer effektivt.

Oppfølging av private institutter fortsetter. Samlet behov for og bruk og utnyttelse av private og kommunale fysioterapiressurser skal kartlegges og vurderes.

6.6.5 Merknader til driftsbudsjettet

Kostra		Budsjett 2005	Budsjett 2006
241	Diagnose, behandling og rehabilitering	14 719 000	15 393 000

Antall årsverk	2005	2006	endring
Totalt antall årsverk i ergo-/fysio avd.	25,15	25,15	-
Fysioterapeuter med privat driftstilskudd ¹⁾	23,25	23,7	+0,45

1) *Endringen gjelder 16 timers tilskudd ved Trasop fysioterapi som skulle vært overført ved bydelsreformen fra annen bydel, men som ved en feil ikke ble overført før etter at budsjett for 2005 var lagt.*

7 Bydelens takster

7.1.1 Oppholdsavgift for korttidsplasser i barnehager

Oppholdsavgiften for oppholdstid på 41 timer eller mer er foreslått redusert i regjeringens budsjettforslag for 2006. Ny maksimalpris er kr 2 250 pr. måned. Laveste oppholdsbetaling i barnehagene er satt til kr 750.

Oppholdsavgift for oppholdstid inntil 41 timer pr. uke fastsettes av bydelsutvalget etter føringer som er gitt av byråd/bystyret. Det gis ikke søskenmoderasjon for tilbud lavere enn 33 timer pr. uke.

Oppholdsbetaling 33-40 timer

Antall barn	Inntekt til og med Kr. 150 000	Inntekt mellom Kr. 150 001 – 250 000	Inntekt fra og med Kr. 250 001
1.barn	750	1600	1800
2.barn (30 %)	750	1120	1260
3.barn (50 %)	750	800	900

Øvrige oppholdstider (ikke søskenmoderasjon)

Antall barn	Inntekt til og med Kr. 150 000	Inntekt mellom Kr. 150 001 – 250 000	Inntekt fra og med Kr. 250 001
60 %	750	1200	1350
50 %	750	1000	1125
40 %	750	800	900
20 %	750	750	750

7.1.2 Oppholdsavgift for plass i barnepark og barnetilsyn

	Oppholdsbetaling pr. mnd.
Barnetilsyn	300
Barneparkplass over 3 år:	1081
Barneparkplass under 3 år:	1235

7.1.3 Egenandel for fotterapi

Egenandel fotpleie videreføres med samme sats som i 2005, kr 250 pr. besøk.

8 Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Bydelsdirektørens forslag til budsjett for Bydel Østensjø vedtas slik det fremgår av ovenstående saksfremlegg, fordelt på 4 funksjonsområder, med en netto ramme på kr 794 835 000 jfr. vedlegg 2
2. Det omdisponeres kroner 2 400 000 fra Funksjonsområde 4 Økonomisk sosialhjelp til Funksjonsområde 1 Helse, sosial og nærmiljø. Midlene går til introduksjonsordningen.
3. Mål og aktivitetsplaner vedtas slik de fremkommer under de respektive tjenesteområder.
4. Plantall/produksjonstabeller vedrørende bydelens aktiviteter vedtas slik de fremkommer under de respektive tjenesteområder.
5. Bydelsdirektør delegeres fullmakt til omdisponering av midler slik det fremgår av Oslo kommunes økonomireglement for 2006, avsnitt om budsjettfullmakter pkt. 4.3 a og b, jfr. vedlegg 1.
6. Bydelsdirektør delegeres fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett, slik det fremgår av Oslo kommunes økonomireglement for 2006, pkt. 4.3 punkt c, jfr. vedlegg 1.
7. Bydelsutvalget vedtar opprettelse/inndragning av følgende årsverk:

Opprettelse av årsverk

Antall	type stilling	område	dato
Funksjonsområde 1			
3,00	fagkonsulent engasjement	sosialtjenesten	1.1.2006-31.12.2006
Funksjonsområde 2			
0,20	pedagogisk leder	Oppsaltunet barnehage	01.01.2006
0,33	barnehageassistent	Vassenga barnehage	01.01.2006
3,45	assistent	Vetland SFO	01.01.2006
1,95	assistent	Abildsø SFO-spesialklasse	01.01.2006
1,12	assistent	Bøler SFO – spesialklasse	01.01.2006
0,05	førskolelærer	Pedagogisk fagsenter	01.01.2006
0,50	psykiatrisk sykepleier	familiesenteret	01.01.2006
Funksjonsområde 3			
2,00	sykepleier	innsatsteam, bestillerkontoret	01.01.2006
1,60	hjelpepleier	innsatsteam, bestillerkontoret	01.01.2006
0,10	avdelingssykepleier	Manglerudhjemmet	01.01.2006
0,30	assistent	Østensjø bo- og servicesenter	01.01.2006

1,00	hjelpepleier/miljøterapeut	hjemmetjenesten	01.01.2006
4,50	hjelpepleier	hjemmetjenesten	01.01.2006
1,47	hjelpepleier	hjemmetjenesten	01.01.2006

Inndragning av årsverk

Antall	type stilling	område	dato
Funksjonsområde 2			
2,95	assistent	Vetland SFO – spesialklasse	01.01.2006
0,87	barnehageassistent	Rustad Friluftsbarnhage	01.01.2006
Funksjonsområde 3			
0,50	fotterapeut	Manglerudhjemmet	01.01.2006

Omgjøring av årsverk

Antall	type stilling	område	dato
Funksjonsområde 2			
0,13	barnehageassistent omgjøres renholder	Rustad Friluftsbarnhage	01.01.2006
Funksjonsområde 3			
0,25	hjelpepleier omgjøres til avdelingssykepleier	Manglerudhjemmet	01.01.2006

8. Oppholdsbetaling for redusert oppholdstid i barnehage, barneparkplass og barnetilsyn, samt egenandel for fotpleie, fastsettes slik det fremkommer i kapittel 7.
9. Bydelsdirektøren gis fullmakt til å justere betalingssettsene for redusert oppholdstid i barnehager i henhold til vedtatte retningslinjer dersom betalingssettsene for heldagsplasser endres av bystyret.
10. De ovenstående vedtak er gjort med forbehold om bystyrets endelige behandling av byrådets forslag til budsjett for 2006.

Østensjø, 25.11.2005

Tove Stien
bydelsdirektør

Håkon Kleven
avd. sjef plan og økonomi

9 Vedlegg

Vedlegg 1 – utdrag av økonomireglementet

2. Instruks for økonomiforvaltningen i bydeler

2.1 Bydelsutvalgets ansvar for årsbudsjettet

Bydelsutvalget skal vedta et budsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fastsetter i sitt budsjettvedtak. Bydelsutvalgets budsjett skal til enhver tid holdes innenfor de rammer og overordnede mål som er vedtatt av bystyret.

Bydelens budsjett skal gi en oversikt over utgifter og inntekter knyttet til funksjonsområdene bydelen har ansvar for. Det skal, i tråd med bystyrets overordnede mål for bydelens virksomhet, utarbeides måltall for bydelens aktivitet det kommende år. Av bydelsutvalgets budsjettvedtak skal det fremgå hvilke aktivitetsendringer som forutsettes gjennomført i løpet av budsjettåret. Vedtaket skal umiddelbart sendes byrådet til orientering.

Bystyret understreker at de budsjetter som er vedtatt skal overholdes. Det skal ikke legges opp fond fradriftsrammen. Bydelsutvalget har ansvar for den økonomiske utviklingen i løpet av året, og for å iverksette nødvendige tiltak for å hindre merforbruk i forhold til tildelt budsjetttramme. Dersom det i løpet av året oppstår vesentlige negative avvik i forhold til budsjettet, skal dette snarest mulig varsles overfor byrådet og bystyret. Som hovedregel skal varsling skje som ledd i tertialrapporteringen.

Dersom bydelsutvalget ikke har vedtatt et saldert budsjett, skal bydelsdirektøren i henhold til bydelsreglementet anke saken inn for byrådet/bystyret. Dersom bydelsutvalget ikke har vedtatt et saldert budsjett innen 1 måned etter en varslet anke, legges bydelsdirektørens forslag til budsjett til grunn for bydelens aktivitet i påvente av ankebehandlingen.

Dersom bydelsutvalget vedtar permanent avvikling av større deler av bydelens virksomhet, skal et slikt vedtak sendes byrådet til orientering.

2.2 Bydelsdirektørens ansvar for årsbudsjettet

Bydelsdirektøren har ansvar for å fremlegge et saldert budsjettforslag for behandling i bydelsutvalget, og for å holde bydelsutvalget orientert om utviklingen i løpet av året, herunder også foreslå nødvendige justeringer innenfor tildelt budsjetttramme, eller aktivitetsnivå.

Dersom bydelsutvalget ikke har vedtatt et saldert årsbudsjett innen den frist som bystyret har fastsatt, har bydelsdirektøren plikt til omgående å fremme ankesak for byrådet.

Bydelsdirektøren har ansvar for å holde bydelsutvalget orientert om utviklingen i løpet av året. Dersom det i løpet av året oppstår vesentlige avvik i forhold til vedtatt tallbudsjett og/eller aktivitetsplaner, skal bydelsdirektøren straks iverksettes nødvendige tiltak. Dersom forutsetningene for å holde vedtatt budsjetttramme eller aktivitetsnivå ikke lenger er til stede skal bydelsdirektøren fremme forslag om nødvendige budsjettjusteringer. Dersom

bydelsutvalget ikke har fattet vedtak som innebærer at budsjettet er saldert innenfor vedtatt ramme, har bydelsdirektøren plikt til omgående å fremme ankesak for byrådet. Dersom bydelsutvalget ikke har vedtatt et saldert budsjett innen 1 måned etter en varslet anke, legges bydelsdirektørens forslag til budsjett til grunn for bydelens aktivitet i påvente av ankebehandlingen. Bydelsdirektøren har ansvar for at godt og effektivt lederskap av bydelens forvaltning utøves, og for at bydelsutvalgets vedtak gjennomføres.

2.3 Anskaffelser

Alle bydeler skal foreta en analyse av anskaffelseskostnadene i forhold til virksomhetens budsjett. Dette gjelder kostnader ved å gjennomføre anskaffelser av både varer og tjenester. Videre skal det utarbeides en strategi/plan for hvordan virksomheten vil organisere og gjøre anskaffelsene mer kosteffektive. Med kostnader i forbindelse med anskaffelser menes både de direkte vare- og tjenestekostnadene, samt alle kostnader som oppstår i forbindelse med gjennomføringen av anskaffelsesprosessen.

De bydeler som ikke har en formell innkjøpsorganisasjon, skal utpeke en person i ledelsen som skal ha et særlig ansvar for denne funksjonen.

Fremdriften og resultatene fra dette arbeidet skal rapporteres i forbindelse med årsberetningen. Byrådet fastsetter nærmere retningslinjer for innhold og form, samt frister.

2.4 Rapportering

For hvert tertial skal det utarbeides en rapport som gir en beskrivelse av den økonomiske utviklingen og av utviklingen i tjenesteproduksjonen i forhold til tallbudsjett og aktivitetsplaner. Tertialrapportene skal inneholde en sammenstilling av periodisert budsjett, akkumulert regnskap og prognose for året. Byrådet fastsetter nærmere retningslinjer for tertialrapportenes innhold og form, samt frister.

2.5 Årsavslutning

Hvis ikke bystyret vedtar noe annet, gis det adgang til å styrke neste års budsjett med besparelser for nettodriftsramme og rammen for økonomisk sosialhjelp i forhold til justert budsjett, begrenset til 5 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3.)

For praktisering av bestemmelsen tas det forbehold om at driftsregnskapet for kommunen totalt sett ved regnskapsavslutningen gir et resultat som gir adgang til å styrke neste års budsjett.

Merforbruk for netto driftsramme og rammen for økonomisk sosialhjelp i forhold til justert budsjett, begrenset til 5 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3), skal dekkes inn på neste års budsjett.

Særskilte øremerkede bevilgninger skal trekkes ut før ovennevnte beregninger gjøres. Med særskilte øremerkede bevilgninger menes i denne sammenheng øremerkede statstilskudd, private øremerkede midler eller kommunale bevilgninger som av bystyret ved budsjettbehandlingen og/eller i egne saker er vedtatt overført til neste år.

Statstilskudd i driftsregnskapet som kompenserer for merverdiavgift i investeringsregnskapet holdes utenfor ved beregningen av fremføring av mer-/mindreforbruk.

Det utarbeides egne retningslinjer i forbindelse med den årlige regnskapsavslutningen.

2.6 Årsregnskap og årsmelding

Bydelsutvalget skal behandle bydelens regnskap. Som grunnlag for bydelsutvalgets behandling fremlegger bydelsdirektøren regnskapet med den spesifisering som ble brukt i bydelsutvalgets budsjettvedtak. Avvik i forhold til opprinnelig vedtatt og justert budsjett skal fremgå av regnskapetsoversikter og kommentarer.

I tilknytning til årsregnskapet er bydelsutvalget ansvarlig for å utarbeide og behandle en årsmelding. Årsmeldingen skal, etter byrådets nærmere retningslinjer, redegjøre for hvordan bydelen har disponert sine ressurser i forhold til bystyrets målsettinger. Betydelige avvik i forhold til budsjetttrammen skal forklares. Årsmeldingen skal videre gi byrådet et grunnlag for å foreslå ressursdimensjonering og fordeling til bydelene i neste års budsjett.

2.7 Inngrep ved brudd på forutsetninger

Dersom bydelens disponeringer i løpet av året har vist store avvik i forhold til bystyrets forutsetninger, enten i form av mer-/mindreforbruk, eller i form av manglende oppfølging av bystyrets mål, skal byrådet vurdere å innstille overfor bystyret at bydelens budsjett med detaljert fordeling må vedtas av bystyret. Bystyret vil i slike tilfeller også bestemme hvordan og hvor lenge bydelens løpende virksomhet skalfølges opp.

4. Budsjetfullmakter delegert til bydelsutvalgene

Bystyrets vedtak om nettoramme for bydelene er fordelt som driftsramme og sosialhjelpsramme.

4.1 Budsjetfordeling

Bydelsutvalget skal innen 31.12.2005 vedta et driftsbudsjett spesifisert på artsgrupper og hvor brutto utgifter, brutto inntekter og netto utgifter fremkommer i oppstillingen.

Samtidig kan bydelsutvalget eventuelt vedta et investeringsbudsjett for inventar, transportmidler og utstyr med en økonomisk levetid på minst 3 år og innkjøpspris over kr 100.000. Summen av netto driftsutgifter i driftsbudsjettet og netto forslag til kapitalutgifter i investeringsbudsjettet skal for den enkelte bydel være identisk med bystyrets vedtatte budsjett for netto driftsutgifter.

Bydelene skal vedta et budsjett basert på brutto utgifter, brutto inntekter og netto utgifter på funksjonsområdene i kriteriesystemet. Bydelenes budsjettdokument skal for 2006 spesifiseres på KOSTRA-funksjoner. Det skal, i tråd med bystyrets overordnede mål for bydelenes virksomhet, utarbeides måltall for bydelens aktivitet det kommende år. Av bydelsutvalgets budsjettvedtak skal det fremgå hvilke aktivitetsendringer som forutsettes gjennomført i løpet av budsjettåret.

Vedtaket skal umiddelbart sendes byrådet til orientering.

Budsjettspesifikasjon på funksjonsområder

Driftsbudsjettet skal vedtas på funksjonsområdene i kriteriesystemet. Inndelingen i funksjonsområder er basert på funksjonene i KOSTRA.

Følgende inndeling i funksjonsområder skal benyttes i bydelsutvalgets vedtak:

- Funksjonsområde 1: Helse, sosial og nærmiljø
- Funksjonsområde 2: Oppvekst
- Funksjonsområde 3: Pleie og omsorg
- Funksjonsområde 4: Økonomisk sosialhjelp

Budsjettspesifikasjon på KOSTRA-funksjoner

Nytt fra 2006 er at bydelenes budsjettdokumenter også skal spesifiseres på KOSTRA-funksjoner og obligatoriske mål- og nøkkeltall. Det vises til spesifisering av Kostra-funksjoner i Grønt hefte for 2006.

4.2 Budsjettforutsetninger/-regler

- a. Bydelsutvalgets budsjett skal til enhver tid holdes innenfor de rammer og overordnede mål som er vedtatt av bystyret.

Det gis ikke anledning til å justere drifts- eller investeringsbudsjettet ved mer-/mindreinntekter i forhold til budsjettert statstilskudd som kompenserer for merverdiavgift fra investeringsregnskapet. Dette omfatter ikke kompensasjon fra

investeringer som er finansiert av virksomheten selv ved overføring av egne driftsmidler til investeringsbudsjettet.

- b. Bydelsutvalget skal i sitt budsjettvedtak ta utgangspunkt i et netto sosialhjelpsbudsjett tilsvarende den sosialhjelpsramme bydelen får bevilget fra bystyret.

Bydelsutvalget gis fullmakt til å foreta omdisponeringer fra bystyrets vedtatte sosialhjelpsramme, artsgruppe 14 til bydelens ordinære driftsramme, artsgruppe 11. Omdisponeringer i forhold til tildelt sosialhjelpsramme skal gjøres eksplisitt, med henvisning til hvilke tiltak som blir finansiert ved en slik omdisponering.

Bydelsutvalget gis fullmakt til å foreta omdisponeringer fra bydelens ordinære driftsramme, artsgruppe 11, til styrking av sosialhjelpsrammen utover vedtatt eksternebudsjett på artsgruppe 14.

Bydelene skal rapportere disse tiltakene, og sannsynliggjøre effektene i forhold til sosialhjelpsutgiftene i tertial- og årsmeldingene til bystyret.

- c. Bydelsutvalget kan vedta budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i inventar, transportmidler og utstyr, som i sin helhet skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet.
- d. Bydelsutvalget kan fremme innstilling overfor byrådet om budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i fast eiendom som helt eller delvis skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet.
- e. Bydelsutvalget gis fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett.

Fullmakt til å opprette stillinger innenfor denne rammen gjelder kun for stillingskategorier under saksområder hvor bydelsutvalget har fått delegert avgjørelsesmyndighet.

Bydelsutvalget har ansvar for å sikre at driftsutgifter som følger av vedtak om opprettelse av nye stillinger på årsbasis kan dekkes innenfor bydelens budsjetttramme.

- f. Bydelsutvalget gis innenfor sitt ansvarsområde fullmakt til å konkurranseutsette tjenester/tjenestesteder som utføres med kommunalt ansatte. Også ved andre gang konkurranseutsetting skal bydelsutvalget godkjenne dette.

Som tjenester/tjenestesteder forstås oppgaver/tjenesteytende enheter innenfor bydelsutvalgets ansvarsområde. Gjeldende retningslinjer / regelverk i Oslo kommune må følges.

- g. Bydelsutvalget gis fullmakt til å fastsette budsjetter, eventuelt inngå driftsavtaler, samt godkjenne regnskaper for private bydelsspesifikke institusjoner som mottar driftstilskudd fra Oslo kommune.

- h. Bydelsutvalget gis fullmakt til å videredelegere avgjørelsesmyndighet til bydelsdirektøren i saker som bydelsutvalget i medhold av økonomireglementet er gitt myndighet til å fatte vedtak i, men innenfor de rammer som fremgår av punkt 4.3.

4.3 Rammer for videredelegering

- a. Bydelsdirektøren kan gis fullmakt til å foreta den detaljerte budsjettfordeling mellom organisatoriske enheter innenfor rammen av bydelsutvalgets vedtak på funksjonsområder (jf. punkt 4.1).
- b. Bydelsdirektøren kan gis fullmakt til å foreta budsjettjusteringer for alle artsgrupper på driftsbudsjettets utgifts- og inntektsside og innenfor følgende funksjonsområder:
- Funksjonsområde 1: Helse, sosial og nærmiljø
 - Funksjonsområde 2: Oppvekst
 - Funksjonsområde 3: Pleie og omsorg
 - Funksjonsområde 4: Økonomisk sosialhjelp
- c. Bydelsdirektøren kan gis fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett.

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a-c:

- Justeringene må ikke føre til endringer i aktivitetsforutsetningene i forhold til bydelsutvalgets vedtak, herunder vedtatte måltall og aktivitetsplaner.
- Justeringene må i sum, i løpet av budsjettåret, ikke overstige 10 % av bydelsutvalgets opprinnelig vedtatte bruttobudsjett for det enkelte funksjonsområde.
- Justeringene må ikke berøre bevilgninger som etter bystyrets budsjettvedtak er ført opp til spesielle angitte formål.

Vedlegg 2 til budsjett 2006

Funksjonsområde til vedtak

Bydel Østensjø
total inkl. sosialhjelp

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	564 170 000	612 460 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon	370 878 000	361 503 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon	24 503 000	78 922 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	69 565 000	96 253 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	500 000	500 000
Sum drifts- og finansutgifter		1 029 616 000	1 149 638 000
16	Salgsinntekter	128 952 000	128 353 000
17	Refusjoner	148 967 000	186 344 000
18	Overføringsinntekter	30 810 000	38 806 000
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	1 260 000	1 300 000
Sum drifts- og finansinntekter		309 989 000	354 803 000
Sum netto driftsutgifter		719 627 000	794 835 000

FO1 Helse, sosial og nærmiljø

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	83 792 000	78 665 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon	59 620 000	70 991 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon	6 320 000	10 388 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	640 000	510 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		150 372 000	160 554 000
16	Salgsinntekter	7 970 000	7 632 000
17	Refusjoner	34 225 000	44 060 000
18	Overføringsinntekter	2 930 000	2 400 000
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		45 125 000	54 092 000
Sum netto driftsutgifter		105 247 000	106 462 000

FO2 Oppvekst

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	195 471 000	223 287 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon	75 742 000	73 165 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon	665 000	11 240 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	33 528 000	39 499 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		305 406 000	347 191 000
16	Salgsinntekter	62 660 000	61 376 000
17	Refusjoner	78 744 000	106 389 000
18	Overføringsinntekter	27 855 000	34 552 000
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		169 259 000	202 317 000
Sum netto driftsutgifter		136 147 000	144 874 000

FO3 Pleie og omsorg

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	284 907 000	310 508 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon	235 516 000	217 347 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon	17 518 000	57 294 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	400 000	344 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		538 341 000	585 493 000
16	Salgsinntekter	58 322 000	59 345 000
17	Refusjoner	30 573 000	32 395 000
18	Overføringsinntekter	-	1 354 000
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		88 895 000	93 094 000
Sum netto driftsutgifter		449 446 000	492 399 000

FO4 Økonomisk sosialhjelp

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	-	-
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon	-	-
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	34 997 000	55 900 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	500 000	500 000
Sum drifts- og finansutgifter		35 497 000	56 400 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	5 425 000	3 500 000
18	Overføringsinntekter	25 000	500 000
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	1 260 000	1 300 000
Sum drifts- og finansinntekter		6 710 000	5 300 000
Sum netto driftsutgifter		28 787 000	51 100 000

Vedlegg 3 til budsjett 2005

Kostrafunksjon

funksjonsområde 1 - helse, sosial og nærmiljø

100 Politisk styring og kontrollorganer

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	1 229 000	1 162 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	143 000	141 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	152 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	10 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		1 372 000	1 465 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	-	-
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		-	-
Sum netto driftsutgifter		1 372 000	1 465 000

120 Administrasjon

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	25 790 000	24 574 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	16 987 000	16 341 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	283 000	292 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		43 060 000	41 207 000
16	Salgsinntekter	490 000	523 000
17	Refusjoner	12 422 000	12 830 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		12 912 000	13 353 000
Sum netto driftsutgifter		30 148 000	27 854 000

130 Administrasjonslokaler

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	-	-
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	3 031 000	3 365 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		3 031 000	3 365 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	-	-
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		-	-
Sum netto driftsutgifter		3 031 000	3 365 000

180 Diverse fellesutgifter

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	-	-
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	3 031 000	8 622 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		3 031 000	8 622 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	-	-
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		-	-
Sum netto driftsutgifter		3 031 000	8 622 000

190 Interne serviceenheter/avsetning til fordeling

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	7 507 000	8 232 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	5 742 000	20 428 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	(3 035 000)
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		13 249 000	25 625 000
16	Salgsinntekter	394 000	395 000
17	Refusjoner	15 214 000	25 229 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		15 608 000	25 624 000
Sum netto driftsutgifter		(2 359 000)	1 000

233 Forebyggende arbeid - helse og sosial

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	9 295 000	679 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	2 125 000	3 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		11 420 000	682 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	343 000	5 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		343 000	5 000
Sum netto driftsutgifter		11 077 000	677 000

241 Diagnose, behandling og rehabilitering

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	11 343 000	14 978 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	912 000	1 018 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	5 782 000	6 166 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		18 037 000	22 162 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	3 318 000	3 434 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		3 318 000	3 434 000
Sum netto driftsutgifter		14 719 000	18 728 000

242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	24 372 000	22 636 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	10 058 000	9 345 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		34 430 000	31 981 000
16	Salgsinntekter	797 000	995 000
17	Refusjoner	476 000	468 000
18	Overføringsinntekter	1 500 000	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		2 773 000	1 463 000
Sum netto driftsutgifter		31 657 000	30 518 000

243 Tilbud til personer med rusproblemer

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	-	-
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	3 082 000	3 082 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	255 000	255 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		3 337 000	3 337 000
16	Salgsinntekter	629 000	129 000
17	Refusjoner	-	-
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		629 000	129 000
Sum netto driftsutgifter		2 708 000	3 208 000

265 Kommunalt disponerte boliger

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	-	-
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	10 770 000	1 412 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	6 507 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		10 770 000	7 919 000
16	Salgsinntekter	4 842 000	4 772 000
17	Refusjoner	-	-
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		4 842 000	4 772 000
Sum netto driftsutgifter		5 928 000	3 147 000

273 Kommunale sysselsettingstiltak

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	2 583 000	2 205 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	590 000	606 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	51 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		3 173 000	2 862 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	123 000	104 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		123 000	104 000
Sum netto driftsutgifter		3 050 000	2 758 000

275 Kommunale sysselsettingstiltak

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	731 000	852 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	4 000 000	4 950 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		4 731 000	5 802 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	2 310 000	1 860 000
18	Overføringsinntekter	1 430 000	2 400 000
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		3 740 000	4 260 000
Sum netto driftsutgifter		991 000	1 542 000

283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	-	2 382 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	-	238 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		1 077 000	2 620 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	-	111 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		837 000	111 000
Sum netto driftsutgifter		240 000	2 509 000

380 Idrett

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	457 000	468 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	620 000	740 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		1 077 000	1 208 000
16	Salgsinntekter	818 000	818 000
17	Refusjoner	19 000	19 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		837 000	837 000
Sum netto driftsutgifter		240 000	371 000

385 Andre kulturaktiviteter

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	485 000	497 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	1 560 000	700 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	640 000	500 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
	Sum drifts- og finansutgifter	2 685 000	1 697 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	-	-
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
	Sum drifts- og finansinntekter	-	-
	Sum netto driftsutgifter	2 685 000	1 697 000

funksjonsområde 2 - oppvekst

201 Førskole

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	120 219 000	140 953 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon	25 134 000	12 183 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon	17 000	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	28 581 000	34 552 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		173 951 000	187 688 000
16	Salgsinntekter	33 552 000	31 893 000
17	Refusjoner	66 247 000	91 369 000
18	Overføringsinntekter	27 855 000	34 552 000
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		127 654 000	157 814 000
Sum netto driftsutgifter		46 297 000	29 874 000

211 Styrket tilbud til førskolebarn

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	9 929 000	10 271 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon	1 005 000	1 260 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		10 934 000	11 531 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	8 455 000	8 785 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		8 455 000	8 785 000
Sum netto driftsutgifter		2 479 000	2 746 000

215 Skolefritidstilbud

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	26 702 000	31 608 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	18 085 000	16 775 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	(62 000)
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		44 787 000	48 321 000
16	Salgsinntekter	28 190 000	28 590 000
17	Refusjoner	1 082 000	3 592 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		29 272 000	32 182 000
Sum netto driftsutgifter		15 515 000	16 139 000

221 Førskolelokaler og skyss

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	-	-
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	2 390 000	6 602 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	10 288 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		2 390 000	16 890 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	-	-
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		-	-
Sum netto driftsutgifter		2 390 000	16 890 000

231 Aktivitetstilbud for barn og unge

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	7 546 000	8 139 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	4 749 000	4 781 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	366 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		12 295 000	13 286 000
16	Salgsinntekter	713 000	713 000
17	Refusjoner	239 000	259 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		952 000	972 000
Sum netto driftsutgifter		11 343 000	12 314 000

232 Forebygging - skole- og helsestasjonstjeneste

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	14 175 000	14 903 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	3 755 000	3 865 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		17 930 000	18 768 000
16	Salgsinntekter	205 000	180 000
17	Refusjoner	1 777 000	1 852 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		1 982 000	2 032 000
Sum netto driftsutgifter		15 948 000	16 736 000

244 Barneverntjeneste

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	10 467 000	10 980 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	2 513 000	2 827 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		12 980 000	13 807 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	919 000	482 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		919 000	482 000
Sum netto driftsutgifter		12 061 000	13 325 000

251 Barneverntiltak i familien

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	696 000	696 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	304 000	2 065 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	2 067 000	2 067 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		3 067 000	4 828 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	-	-
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		-	-
Sum netto driftsutgifter		3 067 000	4 828 000

252 Barneverntiltak utenfor familien

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	5 737 000	5 737 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	17 807 000	22 807 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	648 000	648 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	2 880 000	2 880 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		27 072 000	32 072 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	25 000	50 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		25 000	50 000
Sum netto driftsutgifter		27 047 000	32 022 000

funksjonsområde 3 - pleie og omsorg

234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	6 291 000	7 300 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon	5 195 000	5 756 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon	10 277 000	10 710 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		21 763 000	23 766 000
16	Salgsinntekter	1 792 000	1 902 000
17	Refusjoner	378 000	395 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		2 170 000	2 297 000
Sum netto driftsutgifter		19 593 000	21 469 000

253 Pleie, omsorg og hjelp i institusjon

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	133 574 000	137 292 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon	167 917 000	168 755 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon	4 557 000	21 000 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	400 000	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		306 448 000	327 047 000
16	Salgsinntekter	52 773 000	54 665 000
17	Refusjoner	25 059 000	26 403 000
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		77 832 000	81 068 000
Sum netto driftsutgifter		228 616 000	245 979 000

254 Pleie, omsorg og hjelp i hjemmet

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	145 042 000	165 916 000
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	24 663 000	23 494 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	2 684 000	8 104 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	344 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		172 389 000	197 858 000
16	Salgsinntekter	3 757 000	2 778 000
17	Refusjoner	5 136 000	5 597 000
18	Overføringsinntekter	-	1 354 000
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		8 893 000	9 729 000
Sum netto driftsutgifter		163 496 000	188 129 000

261 Botilbud i institusjon

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	-	-
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	20 841 000	2 442 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	17 480 000
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		20 841 000	19 922 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	-	-
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		-	-
Sum netto driftsutgifter		20 841 000	19 922 000

733 Transport (ordninger) for funksjonshemmede

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	-	-
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	16 900 000	16 900 000
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	-	-
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansutgifter		16 900 000	16 900 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	-	-
18	Overføringsinntekter	-	-
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-	-
Sum drifts- og finansinntekter		-	-
Sum netto driftsutgifter		16 900 000	16 900 000

funksjonsområde 4 - økonomisk sosialhjelp og bostøtte

281 Økonomisk sosialhjelp

Drift	Navn	Budsjett 2005	Budsjett 2006
10	Lønn og sosiale utgifter	-	-
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	-	-
13	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	-	-
14	Overføringsutgifter (som ikke krever motytelser fra mottaker)	34 997 000	55 900 000
15	Finansutgifter og finanstransaksjoner	500 000	500 000
Sum drifts- og finansutgifter		35 497 000	56 400 000
16	Salgsinntekter	-	-
17	Refusjoner	5 425 000	3 500 000
18	Overføringsinntekter	25 000	500 000
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	1 260 000	1 300 000
Sum drifts- og finansinntekter		6 710 000	5 300 000
Sum netto driftsutgifter		28 787 000	51 100 000